

**Strategija
razvoja
kmetijstva
v občini
Grosuplje**

stran **10**

Glasilno prebivalcev občine Grosuplje - letnik XXXIV - številka 11- november 2008

O kom/čem pišemo?

**Stoječa lepota
ozaljšana**

stran **30**

**Big Band Grosuplje
- 10 let na jazz sceni**

stran **45**

**Ponovno priplesale
medalje**

stran **72**

Koruza danes, koruza včeraj

Nadaljevanje na strani 6.

Na koruznem polju Antona Permeta iz Praproč (polje leži za romskim naseljem Oaza) se je v petek, 24. oktobra 2008, odvijala prireditev, ki je bila namenjena sodobnemu pridelovanju koruze. Organizirala sta jo Strojni krožek Kmetovalec Grosuplje in Pioneer, vodilno svetovno podjetje v razvijanju in dobavi kmetijskih rastlin. Skoraj 600 udeležencev iz vse Slovenije je poleg predstavnika Pioneerja, sindikata slovenskih kmetov, organizatorjev prireditve Antona Permeta in Janeza Bučarja – predsednika Strojnega krožka Kmetovalec Grosuplje, pozdravil tudi grosupeljski župan Janez Lesjak. - **Jože Miklič**

**Mlajši pionirji osvojili
tretje mesto državnega
prvenstva v sezoni 2008**

Nadaljevanje na strani 73.

SERVIS IN PRODAJA KOLES **TBS**
YC **HH** **SCHWINN**
 Delovni čas za stranke od ponedeljka do petka od 7. do 9. ure in od 14. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure. **GHOST**
BH BIKES
SCOTT USA
 Sprinter
CYCLES ŠKERLJ
 Pod gozdom c. IV/20
 Tel.: 01/7861 875, 01/ 7871 482 GSM 041/668 788

Ma zdravje, stari prijatelji! **Vaša zvesta znanka**
VINSKA KLET TROŠT
 na Obrtniški 2 v Grosupljem (NASPROTI TRŽNICE)
 vas vabi na veliko prodajno akcijo **vina CHARDONNAY.**
PLAČAŠ 4L, DOBIŠ JIH 5L

DNEVI CHARDONNAYA

JESENSKA GURMANSKA POSLASTICA

JESENSKI KRUIH

Da bi letošnje martinovanje ostalo v prijetnem spominu zaradi okusnih in kvalitetnih dobrot na vaši mizi, peki Mercatorjeve domače pekarnice priporočajo, da ob mesni poslastici postrežete Jesenski kruh, pšenični mešani kruh s semeni in koncentratom rdečega grozdja.

Njegova posebnost je izvleček sladkih grozdnih jagod, ki mu daje rahel kiselkast okus. Ta aromatičen okus se enkratno ujema z bogatim posipom na hrustljivo zapečeni skorji. Dnevno sveže pripravljen hlebček je na voljo v vseh Mercatorjevih živilskih prodajalnah.

**Pekarna
Grosuplje**

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

RECEPT: "ZA PRSTE OBLIZNIT"

Idealna rešitev za pripravo slastne jedi je na poseben način pripravljen rostbif, ob katerem se odlično prilega Jesenski kruh.

ROSTBIF NA JESENSKI NAČIN

Sestavine, ki jih potrebujemo za pripravo kosila za štiri osebe, so: 400 gramov dobro uležanega rostbifa, štiri žlice kvalitetnega olja, 8 strokov česna, ščepec soli, popra, malo vroče juhe in en hlebček Jesenskega kruha.

Meso temeljito operemo pod tekočo vodo in osušimo. Narežemo ga na zrezke, nato še na rezance. V segreto ponev zlijemo olje, nanj takoj položimo zrezan rostbif. Mesne rezance na hitro popražimo, da sok izpari. Dodamo zdrobljen česen, še malo popražimo, zalijemo z vrelo juho in vse skupaj dušimo še 5 minut. Postrežemo z na manjše rezine zrezanim Jesenskim kruhom.

Dober tek!

Mercator, d.o.o., Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana

Mercator

NAJBOLJŠE IZ PEKARNE GROSUPLJE SAMO V MERCATORJU

Zahteva za zagotovitev nujne protipoplavne zaščite ob Grosupeljščici

INICIATIVNI ODBOR PROTIPOPLAVNE ZAŠČITE V GROSUPLJEM

Prešernova cesta 73, 1290 Grosuplje

ŽUPAN OBČINE GROSUPLJE

Zadeva: Zahteva za zagotovitev nujne protipoplavne zaščite ob Grosupeljščici

Na pobudo pred poplavami ogroženih občanov v naseljih in objektih ob Grosupeljščici je bil imenovan iniciativni odbor za zastopanje ogroženih občanov. Omenjeni odbor se je sestel na svoji ustanovni seji in ugotovil naslednje:

1. Da sta občina in država že pred pozidavo naselja Nova Jerova vas potencialnim investitorjem zagotovili protipoplavno zaščito zazidalnega območja z izgradnjo suhega zadrževalnika Veliki potok, kar pa žal, kljub opozarjanju občanov, do danes ni bilo realizirano.
2. Na osnovi omenjenih zagotovil so investitorji na ogroženih območjih kupili zazidljive parcele in na njih zgradili stanovanjske in ostale objekte.
3. Po izgradnji pa so imeli investitorji že pri večjih nalivih težave z zaščito objektov pred vdorom vode iz narasle struge Grosupeljščice.
4. Ker na srečo ni šlo za poplave večjega obsega, so investitorji z ustrežno zaščito dosegli, da se je narasla voda razlivala na nepozidani desni breg Grosupeljščice.
5. Kljub dobremu poznavanju potencialne poplavenenevarnosti s strani odgovornih služb države in občine se je na razlivnem področju na desnem bregu Grosupeljščice dovolila izgradnja stanovanjskih in ostalih objektov. Tako so bila, kljub strokovnim pomislekom in opozorilom, zaradi poseganja v obstoječi vodni režim s strani upravne enote izdana vsa potrebna dovoljenja. S strani občine pa so bili spremenjeni prostorsko izvedbeni akti, ki so omogočili gradnjo industrijskih in

večnadstropnih stanovanjskih objektov, ki prvotno niso bili predvideni.

Posledica navedenih dejanj občine in upravne enote je spremenjeno prvotno stanje potencialne poplavne ogroženosti, ker se je s temi posegi spremenil vodni režim. Zaradi gradbenih posegov se je spremenila možnost razlivanja vode, tako da sta sedaj v prvi vrsti ogroženi naselji Jerova vas in Dvori.

6. Sedanji lastniki objektov ob nakupu svojih zemljišč niso bili opozorjeni na poplavno ogroženost območja. Kasneje, ko se je ugotovilo, da je območje potencialno poplavno ogroženo, so s strani državnih organov obstajala zagotovila, da bo zagotovljena še dodatna varnost z ustreznimi posegi, ki kljub večkratnim zagotovitvam do danes niso bili izvedeni.

7. Iniciativni odbor je tudi ugotovil, da so bile narejene ustrezne strokovne študije, ki izkazujejo stanje vodnega režima na desnem bregu Grosupeljščice pred posegi. Ob pregledu študije menimo, da ni potrebno biti strokovnjak, da razumeš, da dvig nabrežine za 1,5 metra na desnem bregu Grosupeljščice, ki je bilo območje razlivanja vode, spremeni pogoje ter v območje razlivanja spremeni levi breg Grosupeljščice.

8. Iniciativni odbor je tudi ugotovil, da so bili kupci zemljišč na desnem bregu Grosupeljščice s pogodbenimi klavzulami izrecno opozorjeni na poplavno nevarnost, ki pa so jo investitorji odpravili z dvigom osnovne kote za gradnjo in s postavitvijo zaščitnega betonskega zidu ter so na ta način popolnoma spremenili obstoječi potencialni poplavni režim ter vso nevarnost razlivanja v primeru poplav prenesli na levi breg (naselje Jerova vas in desni breg naselja Dvori) ter tako območje, katerega poplavna ogroženost je bila pred posegi na desnem bregu Grosupeljščice relativno majhna, naredili visoko poplavno ogroženo območje. Ob nadaljnji ugotovitvi, da so zazidalni načrti za ogroženo območje predvideli montažne

hiše ter je večina hiš v naselju montažnih, odbor še posebej poudarja ogroženost montažnih hiš v primeru poplave.

9. Iniciativni odbor je ugotovil, da sta tako občina kot država z omogočanjem izgradnje stanovanjskih stavb ob Grosupeljščici, brez zagotovitve ustrezne protipoplavne zaščite, omogočili spremembo obstoječega vodnega režima. Tovrstni poseg predstavlja popolnoma nesorazmerno in izdatno poplavno grožnjo za stanovanjsko naselje Jerova vas in naselje Dvori na desnem bregu in grob, neupravičen ter zaradi neposredne grožnje za naše domove nezakonit poseg v našo lastninsko pravico. Krajanje so poleg navedenega, zaradi posledičnega znižanja vrednosti njihovih nepremičnin, utrpeli tudi izdatno materialno škodo.

Glede na navedeno iniciativni odbor, kot tudi vsi ostali poplavno ogroženi občani, od občinskega sveta in župana pričakujemo in zahtevamo, da nemudoma ustrezno ukrepajo ter storijo vse, kar je v njihovi pristojnosti, in kot izvoljeni predstavniki občanov tudi še kaj več, da odpravijo grožčo nevarnost ter vzpostavijo ustrezno varnost pred poplavami, saj nihče ne želi ponovitve Železnikov in Kamnika.

Če občinski organi ne bodo ustrezno ukrepali, bomo občani za zavarovanje svojih domov pred uničenjem, kot tudi zaradi zmanjšanja vrednosti premoženja, prisiljeni sprožiti vse pravne postopke, kar vključuje odškodninske tožbe zoper državo in občino, sprožitev postopkov zoper vse odgovorne osebe ter po potrebi tudi državljansko nepokorščino.

V Grosupljem, 29. 10. 2008

Tajnik Pavle Štaudohar
Predsednik Miloš Varga

V vednost:

- vsem svetnikom Občine Grosuplje
- lokalnim in državnim medijem
- Ministrstvu RS za okolje in prostor

Slike spodaj: Marjan Trobec in Jože Miklič

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN
PROSTOR
Inšpektorat Republike
Slovenije za okolje in prostor
OBMOČNA ENOTA LJUBLJANA
Vilharjeva 33, 1100 Ljubljana,
Slovenija
Telefon: (01) 420 4402 •
Telefaks: (01) 420 4410

ZAPISNIK
inšpekcijskega
pregleda, opravljenega
- po uradni dolžnosti,
JKP Grosuplje d.o.o.,
Cesta na Krko 7, 1290
Grosuplje

Pregled je dne 21. 10. 2008 s pričetkom ob 12. uri opravila: Jana Miklavčič, inšpektorica za okolje

Pri pregledu so bili navzoči: Tomaž Rigler, direktor; Matija Kastelic; Alojz Mehle

Podatki o odgovorni osebi: Tomaž Rigler (ostale podatke po zakonu o zaščiti osebnih podatkov ne objavljamo – op. J.Miklič)

Namen inšpekcijskega
pregleda:
Inšpekcijski nadzor nad

stanjem usklajenosti z
okoljevarstveno zakonodajo
- obratovanje odlagališča
za nenevarne odpadke
Špaja dolina v skladu z
okoljevarstvenim dovoljenjem

UGOTOVITVE

Dne 21. 10. 2008 je opravljen inšpekcijski pregled pri zavezancu Javno komunalno podjetje Grosuplje d.o.o., Cesta na Krko 7, Grosuplje, ki ga zastopa direktor Tomaž Rigler, z namenom nadzora pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje večjega obsega.

V inšpekcijskem postopku je ugotovljeno, da je inšpekcijski zavezanec upravljavec naprave, ki lahko povzroča onesnaženje okolja večjega obsega in da je kot tak zavezanec za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja po 68. členu Zakona o varstvu okolja in Uredbi o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega, in sicer kot naprava pod oznako 5.4 - odlagališče odpadkov, ki sprejme več kot 10 ton odpadkov na dan ali s celotno zmogljivostjo več kot 25.000 ton.

Inšpekcijski zavezanec izvaja dejavnost zbiranja komunalnih odpadkov na področju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje ter odlaganje odpadkov na lokaciji odlagališča za nenevarne odpadke Špaja dolina.

Naprava z dejavnostjo, ki lahko povzroči onesnaženje okolja večjega obsega, se ne nahaja na istem naslovu, kot je sedež inšpekcijskega zavezanca, temveč na lokaciji zemljišč s parc. št. 854/1, 1669/2, 854/2, 855, 856, 857, 859/1, 859/2, 860, 861,

862, 863/1, 863/2 k.o. Grosuplje in zemljiščih s parc. št. 1341/2, 1341/1, 1342, 1343, 1344, 1340, 1339/1, 1327, 1326, 1323 k.o. Polica. Ugotovljeno je, da v času inšpekcijskega pregleda odlagališče za nenevarne odpadke Špaja dolina obratuje.

Zavezanec JKP Grosuplje d.o.o. je na Agencijo RS za okolje dne 30. 10. 2006 oddal vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje odlagališča Špaja dolina.

Agencija RS za okolje je vlogo stranke, Javno komunalno podjetje Grosuplje d.o.o., Cesta na Krko 7, Grosuplje, za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje odlagališča Špaja dolina zavrnila. Drugo okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje odlagališča Špaja dolina zavezancu do inšpekcijskega pregleda dne 21. 10. 2008 ni bilo izdano.

Iz spisne dokumentacije inšpekcije za okolje – iz zavrnitve odločbe za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja št. 35407-93/2006-8, z dne 12. 10. 2007, je razvidno, da gre za obratovanje obstoječe naprave, s celotno zmogljivostjo 322.000 ton. Investitorjem deponije komunalnih odpadkov Špaja dolina Občini Grosuplje, Občini Dobrepolje in Občini Ivančna Gorica je bilo izdano gradbeno dovoljenje št. 351-112/99, z dne 11.05.1999, UE Grosuplje, in uporabno dovoljenje za uporabo deponije komunalnih odpadkov Špaja dolina - 1. faza, št. 351-870/00-UM, z dne 6. 9. 2008, iz česar izhaja, da gre za obstoječo napravo.

Na inšpekcijskem pregledu je ugotovljeno, da upravljavec odlagališča Špaja dolina ne razpolaga s predpisanim okoljevarstvenim dovoljenjem za napravo, ki povzroča onesnaženje okolja večjega obsega.

Po ostalih vprašanih okoljevarstvenih predpisov nadzor ni bil opravljen.

Priloge:

1. Odločba o zavrnitvi okoljevarstvenega dovoljenja, št. 35407-93/2006-8, z dne 12. 10. 2007, Agencija RS za okolje
 2. Gradbeno dovoljenje št. 351-112/99, z dne 11. 5. 1999, UE Grosuplje
 3. Uporabno dovoljenje za uporabo deponije komunalnih odpadkov Špaja dolina - I. faza, št. 351-870/00-UM, z dne 6. 9. 2008
- Zapisnik je bil prebran in navzoči na ugotovitve imajo/nimajo pripombe glede vsebine in oblike:
 Zapisnik je sestavljen v 2 izvodih, od katerega en izvod prejme JKP Grosuplje d.o.o., Cesta na Krko 7, Grosuplje, in en izvod Ministrstvo za okolje in prostor, Inšpektorat RS za okolje in prostor, OE Ljubljana, Vilharjeva 33, Ljubljana.
 Zapisnik je bil zaključen ob 13.30. uri.

Prisotni: (trije nečitljivi podpisi)

Jana Miklavčič, inšpektorica za okolje

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE
TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65
GSM: 041-405 258

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI
URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati,
podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo,
da se o svoji nameri prej POSVETUJETE PRI NAS!

Rekonstrukcija obstoječega mosta na železniški progi Grosuplje – Kočevje

Na svetniško vprašanje Janeza Dolinška (SLS), ki ga je podal na 19. redni seji 24. septembra 2009, ter na javno pojasnilo župana in druge medijske informacije, ki so se odprle v preteklih dveh mesecih v zvezi z rekonstrukcijo železniške proge od Grosupljega do Ortneka oziroma bolj natančno – v zvezi z rekonstrukcijo železniškega propusta/mostička na potoku Podlomščica (takoj pod čistilno napravo in gospodarsko cono), so na Občino Grosuplje z Ministrstva za okolje in prostor – Agencije Republike Slovenije za okolje prejeli naslednji odgovor:

Spoštovani,

vezano na vaš dopis z dne 29. 9. 2008, v katerem opozarjate na dogajanja ob rekonstrukciji obstoječega mosta na železniški progi Grosuplje - Kočevje, vas v nadaljevanju dopisa seznanjamo z našimi ugotovitvami v postopku izdaje vodnega soglasja za omenjeno rekonstrukcijo mosta:

- v postopku obnove železniške proge Grosuplje – Kočevje, 1. faza, so Slovenske železnice - Projektivno podjetje Ljubljana d.d. zaprosile za informacijo o pogojih gradnje, ki lahko vplivajo na vodni režim ali stanje voda, za obnovo obstoječega mosta preko Podlomščice v km 1 + 637, v imenu investitorja Slovenske železnice d.o.o.;

- vlogi za izdajo informacije o pogojih gradnje je bil priložen hidrološko hidravlični elaborat št. 3542/Fl, november

2006, ki ga je izdelal Inženiring za vode d.o.o., Teslova 30, Ljubljana, odgovorni vodja projekta Edmund Skrebec, univ. dipl. inž. gradb., IZS G-1824. Iz elaborata izhaja, da rekonstrukcija železniškega mosta "nima vpliva na dvig gladine 100-letne visoke vode tako za obstoječe kot tudi predvideno stanje" (navedek iz hidrološko hidravličnega elaborata);

- na podlagi vloge in dokazil o tem, da rekonstrukcija mosta nima vpliva na dvig gladine 100-letnih visokih vod iz priloženega hidrološko hidravličnega elaborata, je bila dne 12. 2. 2008 izdana informacija o pogojih gradnje, ki lahko vplivajo na vodni režim ali stanje voda, št. 35506-374/2008. Med pogoji tehnične narave v omenjeni informaciji je bil naveden pogoj, da naj se rekonstrukcija izvede skladno z izračuni iz hidrološko - hidravličnega elaborata, ki je bil priložen vlogi;

- v nadaljevanju postopka so Slovenske železnice - Projektivno podjetje Ljubljana d.d. z vlogo dne 25. 2. 2008 zaprosile za izdajo vodnega soglasja za obnovo obstoječega mosta preko Podlomščice. Vlogi je bil priložen PZI "3/6 - načrt gradbenih konstrukcij - most v km 1 + 637,58", št. načrta 3542/Fl/M;

- po pregledu priloženega PZI in ugotovitvi, da so izpolnjeni pogoji, ki so bili podani v informaciji o pogojih gradnje, ki lahko vplivajo na vodni režim ali stanje voda, št. 35506-374/2008, je bilo dne 13. 3. 2008 v obliki klavzule na informacijo izdano vodno soglasje št. 35507-441/2008.

S spoštovanjem,

**Pripravil Tomaž Globokar, sekretar
Stanka Koren, direktorica Urada za
upravljanje z vodami**

21. 10. 2008

Študentje, ki ste dopolnili 26 let! Potrebno je urediti dopolnilno zdravstveno zavarovanje.

Po poletnih počitnicah je stopila v veljavo nova Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki med drugim uvaja novost za vse študente po dopolnjenem 26. letu starosti. Tako veljavna zakonodaja določa, da si mora študent po dopolnjenem 26. letu starosti ne glede na status, urediti obvezno zdravstveno zavarovanje kot občan (ne izpolnjujejo več pogojev za obvezno zavarovanje kot družinski člani). Ker pa obvezno zdravstveno zavarovanje stroškov zdravstvenih storitev ne krije v celoti, je priporočljivo, da si uredijo dopolnilno zdravstveno zavarovanje in se tako izognejo morebitnim stroškom doplačil. Za mlade, ki postanejo zavezanci za doplačevanje zdravstvenih storitev je priporočljivo pravočasno sklenitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Tako se izognejo zakonsko določeni

trimesečni čakalni dobi. Čakalna doba pomeni, da bo zavarovanec tri mesece od sklenitve dopolnilnega zavarovanja ob obisku zdravnika sam kril delež stroškov zdravstvenih storitev, ki bi bili sicer pokriti iz naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Zato je priporočljivo, da se sklene zdravstveno zavarovanje takoj, ko oseba postane zavezanec za plačevanje premije za dopolnilno zdravstveno zavarovanje.

Čakalne dobe ni, če oseba sklene zavarovanje v roku enega meseca od dne, ko je postala zavezana plačevati razliko med polno ceno zdravstvenih storitev in delom, ki ga krije obvezno zdravstveno zavarovanje oziroma če sklene zavarovanje v roku enega meseca od prekinitve prejšnjega zavarovanja.

Matjaž Trontelj

Darko Starc, Prečna pot 7, Grosuplje, se opravičujem **Stanislavu Primožu Pohlevnu**, Pod hrasti 49, Ljubljana, za žalitve, izrečene dne 24. 2. 2008 na naslovu Prečna pot 9, Grosuplje, in se mu zahvaljujem za odstop od kazenskega pregona.

**Zavod za prostorsko, komunalno
in stanovanjsko urejanje
Grosuplje d.o.o.**

⇒ **PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA
ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA
OBJEKTA VAM NUDIMO:**

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih),
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča.

⇒ **ČE STE ETAŽNI LASTNIK V
VEČSTANOVANJSKI HIŠI,
NAS LAHKO NAJAMETE:**

- za upravnika vaše hiše,
- za vpis etažne lastnine.

**NAJDETE NAS
na Taborski cesti 3 v Grosupljem
in na telefonskih številkah
01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333**

Koruza danes,

Na koruznem polju Antona Permeta iz Praproč (polje leži za romskim naseljem Oaza) se je v petek, 24. oktobra 2008, odvijala prireditev, ki je bila namenjena sodobnemu pridelovanju koruze. Organizirala sta jo Strojni krožek Kmetovalec Grosuplje in Pioneer, vodilno svetovno podjetje v razvijanju in dobavi kmetijskih rastlin. Skoraj 600 udeležencev iz vse Slovenije je poleg predstavnika Pioneerja, sindikata slovenskih kmetov, organizatorjev Antona Permeta in Janeza Bučarja – predsednika Strojnega krožka Kmetovalec Grosuplje, pozdravil tudi grosupeljski župan Janez Lesjak.

Jože Miklič

Prireditve so takoj za pozdravi začeli s Pioneerjevo predstavitvijo 21 hibridov koruze in ob njih povedali vse njihove lastnosti ter najboljše donose na posameznih zemljiščih in okoljih. Poleg kmetovalcev, ki so že do zdaj preizkušali semena Pioneer, so se prireditve udeležili tudi večji distributerji in semenarske hiše, ki kaj pomenijo v slovenskem prostoru od Prekmurja do Primorske.

Predstavniki Pioneerja je povedal, kako potekajo testiranja posameznih sort, kako in koliko ter s čim gnojijo ter s čim opravljajo zaščito pred škodljivci oziroma boleznimi. Povedal je tudi natančne lastnosti semen, ki so na primer primerna za zrnje ali pa za silažo, pa tudi kateri koruzi ustreza kislja zemlja in kateri bolj zračna ter še več podrobnosti, katero seme je bolj primerno za primorske, katero za alpske, panonske in druge pokrajine.

Poleg predstavitve različnih aktualnih hib-

ridnih sort koruze znamke Pioneer ter žetve koruze je bila v okviru Strojnega krožka Kmetovalec Grosuplje pripravljena tudi predstavitev pridelave koruze z vrsto etnološko in tehnološko starodobnih vsebin. Prikazali so, kako se je koruzo pridelovalo nekoč. V tem delu so poleg »kmetov« s konji, plugi, branami, starodobnimi traktorji, sodelovale pri ličkanju in drugih opravilih pri spravilu koruze tudi ženske iz Društva podeželskih žena Sončnica Grosuplje in iz aktivov kmečkih žena v občinah Ivančna Gorica in Dobrepolje, pa tudi nekaj lovcev in čebelarjev.

Kot zanimivost naj še zapišemo, da so se to pot župan, kmetijska svetovalna služba, uslužbenci iz Pioneerja in prireditelji na prizorišče pripeljali s kmečkim lojtrnikom, ki sta ga vlekla Potočnikova konja. Prireditve so popestrili z nagradnimi igrami ročnega luščenja (ruženja) koruze, podelili pa so

Pioneer

Pioneer proizvodnja, tržišče in prodaja semenske koruze poteka v 70 državah po svetu. Razvoj poteka na področju raziskav in produktov: razvoj hibridov koruze, sirka, sončnic, oljne ogrščice, riža, več vrst soje, krmil, pšenice, za svetovni trg. Prodaja po svetu v okviru Pioneer podjetja poteka preko organizacij, kot so podružnice, prodajni predstavniki, neodvisni trgovci. Skupina upravlja z več kot 90 primarnimi testnimi postajami, ki so vključene v razvoj in testiranje novih proizvodov po vsem svetu.

koruza včeraj...

tudi nagrade najboljšim pridelovalcem koruze. Za hrano so na ražnju spekli celega vola (ki je bil, kot je dejal predstavnik Pioneerja, rejen s Pioneerjevo koruso) in iztočili kar nekaj »mokrote« iz sodov, dva harmonikarja pa sta raztegnila harmoniko, tako da se je prireditvev raztegnila čez vse popoldne v pozno noč.

Z Antonom Permetom pa sva napravila še primerjavo med nekdanjimi prireditvami Strojnega krožka Kmetovalec Grosuplje, ki so se že zgodile pred leti v Grosupljem, in letošnjo prireditvijo, ki je bila tematsko posvečena pridelavi koruze. Tone je bil pred tem 12 let tudi predsednik tega krožka. Pravi,

da bodo s podobnimi prireditvami v prihodnje še nadaljevali, saj sedanji predsednik Janez Bučar iz Velikega Mlačevega meni, da je treba take prireditve organizirati vsako leto. Na nje pa bi radi poleg kmetov privabili tudi čim več ljudi, ki živijo tako na podeželju kot v mestu.

Odlok o oskrbi s pitno vodo sprejet

S tem odlokom se vzpostavljajo začasna razmerja med javnimi in zasebnimi vodovodi, pa tudi možnost za zmanjševanje izgub voda iz vodovodov. Občina bo nato morala do leta 2015 poskrbeti, da bodo vsa naselja imela javne vodovode. Velik problem pa predstavlja tudi starost in neprimernost vodovodov. – 20. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 29. oktobra 2008

Jože Miklič

Predstavitev odloka

Direktor Javnega komunalnega podjetja **Tomaž Rigler** je pri predstavitvi omenil, da je Občinski svet Občine Grosuplje 2. 7. 2008 sprejel osnutek odloka o oskrbi s pitno vodo na območju občine Grosuplje. Sprejemanje osnutka odloka smo predstavili v julijski številki Grosupeljskih odmevov. Po tem je bilo dodanih nekaj sprememb in dopolnitev, ki jih je nato pripravljalec upošteval v predlogu. V odlok so zato dodali:

- da se lastni viri pitne vode lahko ohranjajo z namenom zagotavljanja rezervnih zmogljivosti in za preprečevanje prekomerne uporabe pitne vode, vendar le za potrebe zalivanja, izplakovanja in napajanja domačih živali.

- Prav tako so dodali, da so uporabniki in izvajalec javne službe dolžni izvajati potrebne ukrepe za ohranjanje lastnih virov pitne vode, kot so vodnjaki, zbiralniki deževnice, zajetja pitne vode, vrtnice.

- Na javni ali zasebni vodovod se mora priključiti vsako odjemno mesto posebej. Priključek stavbe na sekundarni vodovod je del javnega ali zasebnega vodovoda, ki se nahaja med sekundarnim vodovodom in napravo za merjenje porabljene pitne vode pri porabniku pitne vode.

- Če je treba priključiti na javni vodovod več odjemnih mest tako, da se priključek stavbe na obratujoči sekundarni vodovod izvede s skupnim cevovodom, se šteje za del javnega ali zasebnega vodovoda cevovod, ki povezuje obratujoči sekundarni vodovod in razcep cevovoda za priključitev zadnjih dveh odjemnih mest.

- Nadzor nad izvajanjem določb tega odloka bo opravljala pooblaščen uradna oseba – občinski komunalni inšpektor, ki ga pooblasti Občina Grosuplje.

- Vodenje postopka, izdajo plačilnih nalogov in odločb o prekrških zoper določbe tega odloka izvaja pooblaščen uradna oseba – občinski komunalni inšpektor Občine Grosuplje.

- Izvajalec javne službe in uporabniki so dolžni kršitve in kršitelje prijaviti pooblaščenim uradni osebi – občinskemu komunalnemu inšpektorju Občine Grosuplje.

- Za ta čas mora občina potrditi upravljavca zasebnega vodovoda po pogojih in načinu, določenem v 6. členu tega odloka (Za upravljavca zasebnega vodovoda občina potrdi pravno ali fizično osebo, s katero so lastniki zasebnega vodovoda sklenili pogodbo o upravljanju zasebnega vodovoda. Če med osebami, ki jih zasebni vodovod oskrbuje s pitno vodo, ni doseženega soglasja o upravljavcu zasebnega vodovoda, občina za upravljavca zasebnega vodovoda določi izvajalca javne službe, ki oskrbuje sosednja poselitvena območja.)

Pravilnik o tehnični izvedbi in uporabi objektov in naprav javnih in zasebnih vodovodov

Pravilnik je tehnični predpis, ki ga sprejme občinski svet in služi načrtovalcem, projektantom, izvajalcem gradbenih del, upravljavcem in uporabnikom pri oskrbi s pitno vodo. Obravnava in opredeljuje najmanjše tehnične zahteve in standarde in je podrejen Odloku o oskrbi s pitno vodo na območju občine Grosuplje. Tolmačenje posameznih določil pravilnika izvajajo strokovne službe Urada za komunalno-gospodarsko infrastrukturo. Smiselno se uporablja za vse javne in zasebne vodovodne sisteme na območju občine Grosuplje.

Razprava in sprejem odloka in pravilnika

Svetniki so se v razpravi pomudili še ob alternativnih vodnih virih, ki jih je možno izkoriščati, vendar je direktor JKP Tomaž Rigler pojasnil, da se jih ne sme mešati v javni vodovodni sistem in se jih ne sme izkoriščati za pitje. Lahko pa se jih uporablja za sanitarno in tehnološko vodo, pranje v pralnih strojih, zalivanje, pranje avtomobilov, napajanje živine, požarno varstvo ... Veliko pozornosti na javnih vodovodih pa bo namenjeno hišnim priključkom, kjer ugotavljajo, da naj bi nastajalo največ izgub vode. Pri tem pa so nekateri svetniki ugotavljali, da je pavšalno plačevanje 5 € na mesec previsok znesek za vzdrževanje priključkov in merilnikov, kar v občini predstavlja približno četrto milijona € na leto, kot je na hitro izračunal mag. **Božo Predalič** (SDS). Kaj pa, če se bo po 30 letih zamenjal upravljalec, pa zbranega denarja ne bo nikjer. **Alojz Verbajs** (SDS) je izračunal, da gre le za podražitev 60 € na leto in da bo to zneslo v 30 letih 1800 €. V tem času pa pri mnogih uporabnikih še ni bil nikoli zamenjan vodomer.

Posredno je na kritično stanje pri izgubah pokazal direktorjev odgovor, ko je povedal, da na »slovenskih vodovodih« izgube dosegajo kar 40 % vse vode, na grosupeljskem vodovodu pa »samo« 25 %. Pri tem se svetniki neposredno niso dotaknili že precej poroznih azbestoznih glavnih vodovodov, ki jih v občini Grosuplje »še vedno premoremo« okoli 20 km, pa tudi odsekov vodovodov, ki so jih zgradili vaški gradbeni odbori oziroma krajevne skupnosti in so jih nato predali JKP v občinsko brezodplačno last. Nedvomno pa so tudi v teh ceveh po 30 ali celo 40 letih nastale večje poškodbe in tudi zato nastajajo velike izgube vode. Poleg tega je Janez Pintar (SDS) pokazal še na en večji problem, saj so izvor večjih izgub vode tudi ventili na cestah, ki jih izvajalci rekonstrukcij cest dokaj malomarno zasujejo in se nato z leti s posedanjem cest vodovodi na teh priključnih mestih poškodujejo. Večina ventilov tudi ne deluje in morajo vzdrževalci zapreti cele zanke vodovodov, včasih tudi več vasi, da lahko napako odpravijo. Zato bi po njegovem morali zamenjati prav te ventile.

Odlok in pravilnik so svetniki vsakega posebej dokončno sprejeli z večino glasov.

Informacije, pobude in vprašanja svetnikov ter odgovori ➤

20. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje

Medobčinska komunalna deponija postaja regijska

Župan **Janez Lesjak** je pod točko informacije podal uvodno obrazložitev glede osrednje komunalne deponije Špaja

dolina. Deponija je last treh občin, ki pa je bila z vladno uredbo preategorizirana v regijsko deponijo. Kot regijska deponija naj bi omogočala odlaganje odpadkov do 55.000 prebivalcem, česar pa lastnice ne zagotavljajo. Zato se bodo morali občinski sveti odločiti o dovoljenju, da bodo na deponijo dovolili odlagati odpadke še ostalim občinam.

Naslednji problem je bil izpostavljen

z obiskom okoljevarstvene inšpekcije (glej prepis zapisnika na str. 4, ki je že napovedala izdajo odločbe, da mora občina Grosuplje v 3 mesecih razmere sanirati, sicer bodo deponijo zaprli, predpisane pa bodo tudi kazni. O tej temi bodo na občini razpravljali na prihodnji seji, zato bomo o tej problematiki kaj več zapisali v prihodnji številki Grosupeljskih odmevov.

Odvajanje in čiščenje odpadnih voda

Podobno kot pri odloku in pravilniku za oskrbo s pitno vodo mora Občina Grosuplje sprejeti tudi odlok o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode. Tudi na tem področju se kaže veliko trenutno neodgovorjenih vprašanj, s katerimi pa se bo občina morala soočiti najpozneje leta 2015. - 20. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 29. oktobra 2008

Jože Miklič

Iz gradiva za sejo

Prav tako kot odlok o oskrbi s pitno vodo je bil na 18. redni seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, 2. 7. 2008, sprejet tudi osnutek odloka o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode in smo prav tako o osnutku pisali že v julijski številki Grosupeljskih odmevov. Za pripravo predloga odloka pa so bile upoštevane naslednje spremembe osnutka in dopolnitev:

- V malih komunalnih čistilnih napravah, zmogljivosti do 2000 populacijskih ekvivalentov (populacijski ekvivalent je enota za obremenjevanje vod, ki ustreza onesnaženju, ki ga povzroča en prebivalec na dan; v nadaljnjem besedilu PE) za komunalne odpadne in padavinske vode, ki se odvajajo preko javnih kanalizacijskih omrežij z območij, ki so priključene nanje in z njimi upravlja izvajalec javne službe;

- V pretočnih in nepretočnih greznicah ali malih komunalnih čistilnih napravah (mala komunalna čistilna naprava je naprava za čiščenje komunalne odpadne vode z zmogljivostjo čiščenja, manjšo od 2000 PE, v kateri se komunalna odpadna voda zaradi njenega čiščenja obdeluje z biološko razgradnjo; v nadaljnjem besedilu: MČN) za odpadne vode iz stavb oziroma drugih objektov (v nadaljnjem besedilu: objektov), ki niso priključeni na javno kanalizacijo in z njimi upravlja zasebni lastnik ali upravljavec, ki ga potrjuje lastniki. V primeru, da MČN upravlja upravljavec, mora biti le-ta izbran in potrjen s strani vseh lastnikov MČN;

- Elaborat geodetskega posnetka za vpis v kataster in potrdilo o vpisu v kataster gospodarske javne infrastrukture (GJI);

- Posamezni uporabniki lahko zgradijo skupno MČN s pripadajočim kanalizacijskim omrežjem, ki nima statusa javne kanalizacije, za upravljanje s temi objekti pa morajo pooblastiti odgovornega upravljavca naprav;

- Izvajalec ima zaradi izvajanja javne službe brez soglasja lastnika pravico pristopati do kanalizacijskih objektov in naprav, MČN in greznic, vendar mora o svoji nameri predhodno obvestiti lastnika prizadetega zemljišča;

- Tehnični pravilnik iz 1. člena tega odloka sprejme Občinski svet Občine Grosuplje ob uveljavitvi tega odloka.

Občina Grosuplje je dolžna zagotoviti odvajanje in čiščenje odpadne komunalne vode po javni kanalizaciji najpozneje do:

- 31. 12. 2015 za območje poselitve na prispevnem območju občutljivega območja ali na vplivnem območju kopalnih voda ali na vodovarstvenem območju, če je gostota obremenjenosti na tem območju poselitve zaradi nastajanja komunalne odpadne vode večja od 10 PE/ha,

- 31. 12. 2015 za območje poselitve, ki ni na območjih iz prejšnje alineje, če je gostota obremenjenosti na tem območju poselitve zaradi nastajanja komunalne odpadne vode večja od 20 PE/ha in

- 31. 12. 2017 za območje poselitve, ki ni na območjih iz prve ali druge alineje, če je gostota obremenjenosti na tem območju poselitve zaradi nastajanja komunalne odpadne vode manjša od 20 PE/ha, območje pa je vključeno v operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Območja poselitve so opredeljena z Operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v občini Grosuplje. Lastniki stavb z območij, kjer Občina Grosuplje

ni dolžna zagotoviti odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, morajo sami na svoje stroške zagotoviti čiščenje v MČN ali zbiranje v nepretočni greznici najpozneje do:

- 31. 12. 2015, če je obstoječa stavba na prispevnem območju občutljivega območja ali na vplivnem območju kopalnih voda ali na vodovarstvenem območju in

- 31. 12. 2017, če obstoječa stavba ni na območju iz prejšnje alineje.

- V primeru izgradnje MČN lahko lastniki stavb uveljavijo zmanjšanje višine plačila okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda s skladu z Uredbo o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda.

Investitorji novih stavb, v katerih nastaja komunalna odpadna voda, morajo po 1. 1. 2009 odvajati komunalno odpadno vodo v MČN ali jo zbirati.

Pravilnik o tehnični izvedbi in uporabi objektov in naprav za odvajanje in čiščenje odpadnih in padavinskih vod na območju občine Grosuplje

Kot pri odloku o oskrbi s pitno vodo je tudi ta pravilnik tehnični predpis, ki ga sprejme občinski svet in služi načrtovalcem, projektantom, izvajalcem gradbenih del, upravljavcem in uporabnikom pri odvajanju in čiščenju odpadnih in padavinskih vod. Obravnava in opredeljuje najmanjše tehnične zahteve in standarde, pa tudi za vse ostalo velja enako kot pri že omenjenem pravilniku.

Razprava in sprejem odloka in pravilnika

Tudi v tej razpravi se je izkazalo, da je občina na področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda »gola in bosa« in zato tudi rok, ki je postavljen do 2015, ne bo uresničljiv, kot je menil **Janez Kozlevčar** (N.Si). Prav tako je razlika v predvidenih dajatvah za tiste, ki ne bodo povezani na javno kanalizacijo, nerealna in globoko podcenjena, saj bodo zahtevane investicije mnogo dražje, kot pa je razlika pri plačevanju dajatev.

Svetniki so nato odlok in pravilnik vsakega posebej sprejeli z 18 glasovi.

Nevarna nova cesta od Male vasi do Št. Jurija

Mihael Kadunc (N.Si) je izpostavil problem na cesti od Male vasi do Št. Jurija, ki je po njegovem mnenju življenjsko nevarna. Meni, da asfalt nima prave prijemljivosti.

Župan: Inšpekcija je cesto že pregledala, ni pa dala informacije, da bi bil asfalt nevaren – je le razpokan.

Peticija za zadrževalnik Veliki potok

Zvonka Milojevič (SD) je ponovno izpostavila zadrževalnik Veliki potok in predlagala, da se temu problemu posveti ena seja občinskega sveta. Hkrati je obvestila svetnike o peticiji civilne iniciative (ki smo jo objavili na 3. strani). Odgovori ministrstva so našim bralcem že znani, zato čakamo, kaj bodo novega v zvezi s tem povedali v novi vladi, saj se ta zadrževalnik prelaga že desetletja.

Spoštovani dopisovalci v Grosupeljske odmeve!

V novembru 2008 sem zamenjal internetnega operaterja, zato vsi, ki pošiljate gradivo za časopis po elektronski pošti, ga pošiljajte na naslov

joze.miklic@t-2.net.

Hvala za razumevanje!
Odgovorni urednik Jože Miklič

Strategija razvoja kmetijstva v občini Grosuplje

Če predstavimo nekaj osnovnih parametrov na področju kmetijstva v občini Grosuplje, je treba omeniti, da v občini živi skoraj 18.000 prebivalcev v 66 naseljih (od tega jih imata samo Grosuplje in Šmarje več kot 8.000 in da se le na 498 kmetijah ukvarjajo s kmetijstvom. Če to število delimo s povprečnim številom članov gospodinjstva, se s kmetijstvom ukvarjajo le še pri vsaki 5 hiši tudi na podeželju. Če pa bi stanje pogledali še nekoliko podrobneje, bi se pokazala še precej slabša slika, saj se veliko njiv ne obdeluje, pa tudi mnogi travniki se močno zaraščajo v zadnjih desetih letih, ekonomskih kmetov pa je v občini morda samo še 10, kot je dejal Janez Dolinšek. – 20. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 29. oktobra 2008

Jože Miklič

Iz gradiva za sejo

Gradivo za strategijo kmetijstva v občini Grosuplje so izdelali na Kmetijsko-gozdarskem zavodu Slovenije in ga je na sami seji predstavila ga. Nada Grešak, pri predstavitvi pa je sodelovala tudi terenska svetovalka v enoti Grosuplje Ana Pavčič.

Občina Grosuplje že vrsto let namenja del proračunskih sredstev pospeševanju razvoja kmetijstva v obliki sofinanciranja različnih namenov oz. ukrepov. V preteklem letu je bilo potrebno vse ukrepe, za katere občina iz proračuna namenja sredstva posameznikom, uskladiti s smernicami EU in ukrepe priglasiti Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvu za finance. Obdobje priglasitve traja od leta 2007 do 2013, v tem obdobju pa se ne pričakuje večjih sprememb ukrepov, za katere občine namenja sredstva.

Največ sredstev iz proračuna občina namenja posameznikom za naložbe v kmetijska gospodarstva (naložbe v objekte in mehanizacijo, urejanje pašnikov in kmetijskih zemljišč). Za navedene ukrepe je tudi interes posameznikov izredno velik.

Strategija je po besedah predstavnic terenske kmetijske svetovalke in izdelovalke strokovnih podlag izdelana na podlagi analize trenutnega stanja kmetijstva v občini, rezultatov ankete, ki je bila posredovana kmetijskim gospodarstvom, in ugotovitev stroke. Obsega razvojno vizijo in cilje razvoja kmetijstva ter ukrepe za doseg ciljev in kazalce, s katerimi se merijo doseženi cilji. K študiji razvoja kmetijstva je občina pristopila, da bi sredstva, ki jih vsako leto v proračunu namenja razvoju kmetijstva, usmerila v sofinanciranje ukrepov, ki so se izpostavili v strategiji na podlagi analize stanja in ankete kmetijskih gospodarstev ter oblikovane razvojne vizije.

Občina Grosuplje ima v primerjavi s sosednjima občinama Ivančna Gorica in Velike Lašče in v primerjavi s slovenskim povprečjem relativno visoko gostoto prebivalcev in je koncentracija nekmečkega prebivalstva v nekaterih naseljih velika. To pa odpira možnosti za trženje kmetijskih pridelkov, izdelkov in storitev v občini sami.

Komunalna opremljenost in prometne povezave so dobre in obstajajo možnosti za trženje tudi izven občine.

Površina kmetijskih zemljišč v občini znaša 58 km², površina gozdnih površin pa 69 km². Na 498 kmetijah prevladuje živinoreja, tri kmetije pa so ukvarjajo s poljedelstvom oziroma vrtnarstvom. 141 kmetij je zaščitenih in se pri predaji naslednikom ne bi smele deliti. Starostna struktura gospodarjev na kmetijah je slaba, saj je kar 42,5 % starejših od 60 let, največ v hribovitih predelih občine. Še vedno pa ima več kot polovica gospodarjev na kmetijah samo osnovnošolsko izobrazbo ali manj kot to.

Za kmetovanje v projektnem območju je značilno relativno intenzivno kmetijstvo na rodovitnem ravninskem delu občine ter ekstenzivnejše kmetovanje na terasah in prisojnih pobočjih hribovitih predelov oziroma kar na 70 % v območjih z omejenimi dejavniki. Od vseh kmetij je 25 % zaščitenih, le 4 se ukvarjajo z ekološkim kmetovanjem in prav toliko z rejo drobnice, v občini pa je registriranih le 12 kmetij, ki se ukvarjajo z dopolnilnimi dejavnostmi. Oživlja se konjereja, precej je razvito čebelarstvo.

Povprečna zasebna gozdna posest v občini meri le 1,50 ha, kar kaže na izredno razdrobljenost teh gozdov. V GGE ni nobenega zasebnega lastnika, ki bi imel gozdno posest večjo od 30 ha. Zato je možnost pridobivanja dodatnega dohodka iz gozdarstva omogočena le

manjšemu številu kmetij. Prioriteta na tem področju je v bodočnosti izgradnja gozdnih prometnic.

Razvojna vizija kmetijstva v občini Grosuplje, ki sledi razvojnim ciljem kmetijstva, pomeni ohranjanje obstoječe kmetijske pridelave, večjo oskrbo prebivalcev urbanega območja s kmetijskimi pridelki, izdelki in storitvami ter ohranjanje obdelanosti kmetijskih zemljišč. Z razvojem dopolnilnih dejavnosti poskušamo povečati dohodek na kmetijah in ohraniti poseljenost podeželja, kar bo posledično pomenilo ohranitev kulturne krajine, zboljšanje kakovosti življenja na podeželju in trajnostni razvoj podeželja.

Na osnovi analize stanja na področju kmetijstva, opredelitve ciljev razvojne strategije in izvedbe ankete med kmetijami, se predlaga izdelava akcijskega načrta razvoja kmetijstva v občini Grosuplje, s primernim naborom ukrepov, ki bo omogočil specializacijo kmetijske proizvodnje na kmetijah, ki so izrazile namen za specializacijo. Izdelovalec naloge predlaga nabor ukrepov, ki bodo pospešili količinsko povečanje proizvodnje pridelkov, izdelkov in storitev na kmetijah (zagotovitev zadostne ponudbe na lokalni tržnici – mlečni in mesni proizvodi, zelenjava, med...) ter razvoj turistične in drugih dejavnosti na kmetijah (storitve s kmetijsko mehanizacijo, vzrejo sladkovodnih rib, predelavo in spravilo lesa...). Smiselna je tudi priprava ukrepov za zboljšanje starostne strukture gospodarjev manjših kmetij na hribovitem predelu občine.

V analizi stanja so obdelani življenjski in naselitveni prostor (geografski položaj, klima, pedološke značilnosti...), družbeni in kulturni prostor (glavne demografske značilnosti območja, izobrazbena struktura, društvena dejavnost...), kmetijstvo (značilnosti kmetijstva na projektnem območju, kmetijska zemljišča in druge

površine, zaščitene kmetije, nosilci kmetijskih gospodarstev, glavna kmetijska dejavnost – živinoreja, družinske kmetije...), gozdarstvo (stanje gozdov, razvojne možnosti, cilji in usmeritve za trajnostno gospodarjenje z gozdovi, dejavniki, ki zmanjšujejo gospodarske učinke gozdov...) in druge gospodarske panoge. Na podlagi ugotovitev analize stanja projektnega območja je izdelana SWOT analiza, ki predstavlja sintezo ključnih strateških dejavnikov in vplivajo na razvoj kmetijstva. Izpostavljene so ključne prednosti in priložnosti ter istočasno slabosti in nevarnosti.

Razvojna vizija kmetijstva v občini temelji tako na ohranjanju obstoječe kmetijske pridelave in proizvodne funkcije kmetijskih zemljišč kot ohranjanju naravnih proizvodnih virov. Z razvojem dopolnilnih dejavnosti bi se lahko povečal dohodek na kmetijah in ohranila poseljenost podeželja, kar posledično pomeni ohranitev kulturne krajine, izboljšanje kakovosti življenja na podeželju in trajnostni razvoj podeželja.

Razvojna vizija v občini stremi za:

- obstojem čistih družinskih kmetij,
- obstojem manjših, mešanih kmetij, ki bodo temelj ohranjanja kulturne krajine,
- sožitjem med kmetijstvom, gozdarstvom in čebelarstvom,
- zagotavljanjem lokalne oskrbe s pridelki in izdelki z grosupeljskih kmetij.

Na posameznih področjih kmetijsko podeželskega prostora se bo z aktivnostmi

sledilo naslednjim ciljem:

- povečanju oskrbljenosti prebivalcev s kakovostnimi sonaravno pridelanimi kmetijskimi pridelki in izdelki,
 - povečanju oskrbe prebivalcev s svežim sadjem in zelenjavo,
 - spodbujanju rejcev k ohranjanju sonaravne reje domačih živali,
 - pridelavi krmnih rastlin in zagotavljanju prehranske varnosti zaradi ohranjanja njihovih površin,
 - gospodarnemu upravljanju s kmetijskimi zemljišči,
 - povečanju ponudbe za aktivni oddih, rekreacijo in razvoju podjetništva ter dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.
- Na podlagi analize stanja na področju kmetijstva, opredelitve ciljev razvojne strategije in izvedene ankete med kmetijami, bo potrebno za dosego ciljev izdelati posamezne akcijske načrte razvoja kmetijstva v občini s primernim naborom ukrepov v skladu z ugotovitvami:
- finančno (pomoč pri izvedbi potrebnih investicij),
 - s pridobivanjem potrebne projektne dokumentacije,
 - s promocijo kmetijske proizvodnje, pridelkov, izdelkov in storitev s kmetij in podeželja tako pri potrošnikih kot inštitucijah,
 - s povezovanjem in vključevanjem vseh akterjev na področju podeželja (kmetijska svetovalna služba, društva, organizatorji odkupa...).

Poudarki iz razprave

Svetniki so kljub vsej tragiki današnjega propadajočega kmetijstva z naklonjenostjo razpravljali o pripravljeni strategiji ter pri tem posebej izpostavljali željo, da je treba bolje izkoristiti človeške vire, hkrati pa delo organizirati tako, da bo prišlo do pozitivnih sinergij med podeželjem in mestom.

Bolj realno pa se je problemov z razpravo lotil **Janez Dolinšek** (SLS), ki je dejal, da se s kmetijstvom v občini v glavnem ukvarjajo samo še zanesenjaki, ki so zemljo vzljubili v mladih letih, naslednikov pa skoraj ni. S tem je med vrsticami povedal, da je pripravljena strategija neživljenjska in neuporabna. **Jože Intihar** (LDS) pa je do podobnega zaključka prišel na podlagi zgodovinskih primerjav in primerjav z današnjim gospodarstvom v občini. K temu je svoj delež prispeval tudi sam župan **Janez Lesjak**, ki je dejal, da je Občina že večkrat poizkušala animirati, da bi pridobila kakšnega kmeta za dopolnilne dejavnosti ali turizem, pa »ga v občini ni«.

Glasovanje

Kljub tako kritični razpravi pa je ob glasovanju 20 svetnikov soglasno podprlo osnutek strategije. Nato je župan predlagal še preategorizacijo, ki so jo sprejeli z glasom manj ter nato predlog potrdili celo z enim glasom več kot osnutek.

5. redna nevolilna regijska konferenca RO Mlada Slovenija Zahodna Dolenjska, podmladka Nove Slovenije

V petek, dne 24.10. 2008 je v Ribnici potekala 5. redna nevolilna konferenca regijskega odbora MSI Zahodna Dolenjska. Regijske konference so se udeležili tudi Anica Benčina (podpredsednica OO N.Si Ribnica) in svetnica občinskega sveta Ribnica, Janez Merhar (v.d. predsednika OO N.Si Ribnica), Andreja Rajh (podpredsednica MSI).

Na konferenci je bila glavna tema poročilo o delu regijskega odbora v prvi polovici leta 2008 in razprava o rezultatu jesenskih parlamentarnih volitev in prihodnosti podmladka in stranke Nove Slovenije. Prav tako so na regijski konferenci govorili o prihajajočem kongresu tako Mlade Slovenije in prihajajočem kongresu Nove Slovenije. Regijski odbor MSI Zahodna Slovenija je na konferenci sprejel zavezo, da bo kljub slabemu rezultatu stranke Nove Slovenije na zadnjih parlamentarnih volitvah, še

naprej vztrajal in delala preko aktivnosti, projektov za dobro družbe, mladih in stranke ter da skupaj uresničimo cilj, da

Nova Slovenija ponovno prepriča volivce in postane parlamentarna stranka.

RO MSI Zahodna Dolenjska

Jesenski pohod po Radenskem polju in martinovanje

V soboto, 15. novembra 2008 so ob 10. uri dopoldne na Grajskem vrtu Boštanj ponovno pripravili martinovanje s tradicionalnim jesenskim pohodom po Radenskem polju.

Jože Miklič

Prireditve so začele pevke Ženskega pevskega zbora Lastovke pod vodstvom Mojce Intihar. Nato je Leon Kebe kot zaposleni na Grajskem vrtu prisotnim predstavil program prireditve, ki je obsegal naslednje dejavnosti:

- V okviru Martinovega sejma so se predstavile članice Društva podeželskih žena Sončnica Grosuplje s svojim pecivom, Vinotoč Vipava (predstavnik Jože Krampelj s pomočjo Tine) z vini iz njihove kleti ter s kraškimi pršutom, Franc Hotko (iz Velikega Mlačevega) in njegov brat (iz Grosupljega) s pletenjem košar ter lončar Boštjan Dobovšek iz Žalne in dva čebelarja. Vse izdelke je bilo mogoče tudi kupiti.

- V galeriji je domačin Alojz Duša razstavil svoje slike in druge likovne izdelke.

- V galeriji se je odvijala tudi multivizijska predstavitev o krajinskem parku Radensko polje.

- Ob 10.30 smo si obiskovalci lahko ogledali Center za razgradnjo izrabljenih motornih vozil in starodobnike, last Lada Kastelica. Tu je bila še posebej zanimiva predstavitev prešanja starih avtomobilskih školjk, ki jim predhodno delavci centra poberejo vse, kar se iz školjke pobrati da. Preša deluje pod pritiskom 300 barov, avtomobil srednje velikosti pa je na koncu stisnjen v »palačinko«, debelo kakšnih 20 cm.

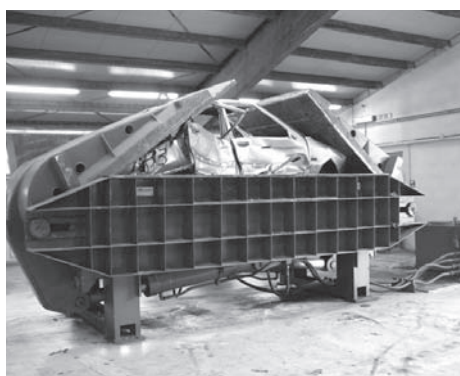
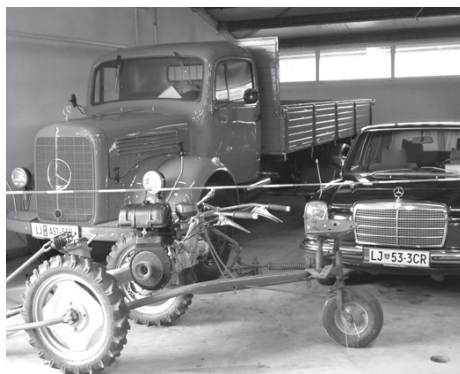
- Nato je sledil tudi ogled prenošičič, ki so pripravljena za obisk in nočevanje gostov.

- Ob 11.00 je kakšnih 20 pohodnikov odšlo po Radenskem polju do Zatočnih jam, kamor jih je popeljal preizkušeni vodič, planinec in geograf Martin Oblak.

- Obiskovalci so se lahko zapeljali z upravljivčkom s konjsko vprego.

- Zaposleni v Grajskem centru so poskrbeli tudi za okrepčilo.

Kršitve pri plakatiranju med volilno kampanjo

Na 19. seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, 24. maja 2008, je pod točko 8. Informacije, pobude in vprašanja svetnikov mag. B. Predalič zaprosil za informacije v zvezi s kršitvami plakatiranja v času pred državnoborskimimi volitvami

Odgovor: O načinu oglaševanja na območju občine Grosuplje za izvedbo rednih volitev v državni zbor je bil dne 10. julija 2008 izdan sklep župana na podlagi Odloka o oglaševanju v občini Grosuplje (Ur. list RS, št. 67/04 in 24/06). Sklep je bil posredovan vsem političnim strankam, ki so kandidirale za izvolitev v državni zbor. Kljub temu je večina strank deloma kršila določila odloka oziroma sklepa, vendar je šlo pri tem za manjše kršitve in odstopanja od njihovih določil. Organizatorji kampanje so bili pozvani k ureditvi stanja. V večini primerov so se zadeve uredile. Del plakatov, nameščenih ali nalepljenih v nasprotju s predpisi, pa je odstranilo Javno komunalno podjetje Grosuplje, pristojno na podlagi Zakona o volilni in referendumski kampanji (Ur. list RS, št. 41/07).

Pripravil:
Komunalni inšpektor Borut Šoba

Turistično informacijski center Grosuplje

Občina Grosuplje je letos v prostorih Koščakove hiše (stari del Mestne knjižnice Grosuplje) odprla Turistično informacijski center Grosuplje. V poletnem in jesenskem času je bilo v TIC-uposredovanih več kot 250 različnih informacij in razdeljenih več kot 2000 izvodov različnega propagandnega materiala. TIC je razpisal natečaj za naj fotografijo Grosupljega »Utrinki iz naših krajev«. Najboljše slike so bile oktobra razstavljene v galeriji, v novembru pa v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje. Od novembra pa do aprila 2009 bo TIC zaprt, vendar pa je informacije kljub temu še vedno možno dobiti na telefonski številki TIC-a, preko elektronske pošte ali pa na spletni strani www.tic.grosuplje.si. Trudili se bomo, da bomo na spletnih straneh TIC-a opisovali in napovedovali čimveč dogodkov in zanimivosti v občini Grosuplje in tako združili najbolj aktualne in popolne informacije, ki jih potrebujejo tako domačini kot morebitni popotniki. Ob tej priložnosti naprošamo vse, ki prirejate dogodke, zanimive za širši krog obiskovalcev, da nam preko spletne strani TIC-a posredujete podatke. Tako bodo na enem mestu zbrani vsi dogodki, ki se odvijajo v naši občini.

TIC Grosuplje, Uroš Perme

GEODETSKE MERITVE Skubic s.p.

Grosuplje, Adamičeva cesta 2

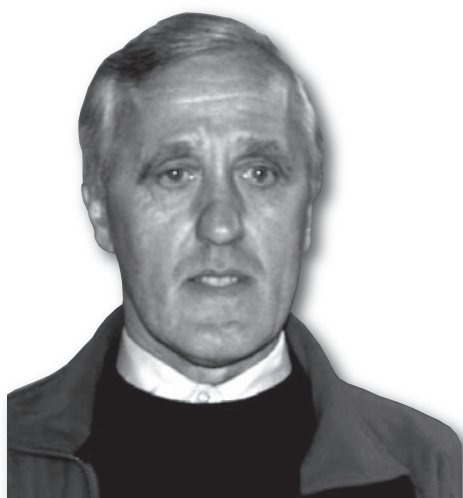
Tel.: 01 786 37 60

Fax: 01 786 31 09

E-pošta: info@geodetskemeritve-skubic.si

www.geodetskemeritve-skubic.si

Hitro in ugodno Vam opravimo vse geodetske storitve, kot so parcelacije, ureditve mej, vris objektov v kataster, izdelava etažnih načrtov, geodetski posnetki, zakoličbe, itd.

Alojz Duša - Ustvarja za svojo dušo

Lojze je moj dober znanec, že od kar pomnim. Poznam ga kot pridnega moža iz sosednje vasi, ki si je skupaj z ženo pred desetletji postavil svojo družinsko hišo sredi Velikega Mlačevega, nedaleč stran ob glavni cesti. Vem pa, da je po poklicu dober mehanik in da je bil zaposlen na BMW servisu v Ljubljani.

Poznal sem tudi njegove zdaj že pokojne starše, ki so živeli v idilični kmečki hiši, obraščeni z visokimi drevesi. Le-ta so sredi poletja dajala prijetno hladno senco. Hiša še stoji skoraj nasproti njegovi, samo čez osrednjo vaško pot, v njej pa živi njegova hčerka, pri kateri si je ustvaril atelje, katerega ni potrebno vsak dan skrbno pospravljati. Družina na njegovo delo gleda z naklonjenostjo.

Je dobrih šest let starejši od mene in se »generacijsko« v mladih letih nisva veliko družila. Zato nisem slišal, da bi se Lojze ukvarjal z risanjem ali slikanjem. Ko sem prejel vabilo Centra Grajskega vrta Boštanj, sem bil prijetno presenečen, še bolj pa, ko sem si njegove stvaritve ogledal. Med pogovorom mi pove, da je pred tem že imel eno tematsko razstavo, to pot pa so njegove razstavljene slike in skulpture uglasene nekoliko bolj na Martinovo temo. Njegovi začetki slikanja segajo v specifično obdobje, ko je prišel pred skoraj tridesetimi leti iz bolnice. Sprva je slikal bolj poredko - kolikor mu je čas dopuščal, kadar je bil kakšen bolj deževen dan ali v podobnih okoliščinah. Od kar pa je odšel med upokojeince, mu tudi časa nekoliko več ostaja.

Najprej je začel z navadnimi barvnimi svinčniki. Potem se je lotil tudi različnih materialov za podlage. Platno mu ni tuje, z akrilom pa slika tudi na stiropor. Večkrat se

loti rezbarjenja v lesu - hrastu, brezi... »Les mi je nekako topel. Z lesom rad delam.« Včasih je to zgolj panj, včasih kar drevesna korenina, spet drugič plošč. Če mu pride pod roko kakšen kos starega čvrstega lesa, mu hitro doda svojo fantazijsko obliko. Tudi iz starih delov nekdanjega kmečkega orodja ali delov kmečkih voz se da zložiti in zvariti zanimive podobe.

Včasih slika po fotografijah, vendar vedno nekatere dele poudari, saj v njih vidi drugačne poteze in obrise kot običajno človeško oko. Pravzaprav vse njegove podobe nekoliko izvenijo v slogu naivnega podobarstva, kjer so doma žive rože, skuštrana drevesa, živahne živali, razgibane pokrajine in stavbe... Le pri človeških likih so podobe včasih razigrane, včasih zamišljene, večkrat pa tudi otožne.

Zaupam mi še, da je že vrsto let njegov prijatelj znani kipar in slikar Tone Lapajne, ki sem ter tja oceni tudi kakšno njegovo delo. Dobita se v njegovem ateljeju. S temi pogovori se Lojzetu med drugim ob spoznavanju človeške duše z vsemi radostnimi in trpečimi trenutki odpirajo nova obzorja v likovni umetnosti.

Lojze se zdaj še vedno rad pomudi tudi v delavnici, kjer popravi kakšen starodoben avto. Pravi, da se mu to nekako dopolnjuje s slikanjem - tako po času, ko se mora kakšna barva posušiti, ali pa nasplošno, ko se obe dejavnosti med seboj prepleteta. Rad ima domačnost, stare običaje, stare knjige, stare hiše in gospodarska poslopja, cerkve... Kadar se kam odpravi z avtom, nikoli ne potuje po avtocesti. »Tam se nič ne vidi.« Iz vseh teh virov se nato rojevajo novi motivi za ustvarjanje.

Jože Miklič

Zakonski jubilanti so si v Žalni ponovno obljubili zvestobo

Na nedeljo Kristusa kralja, 23. novembra 2008, si je v župnijski cerkvi sv. Lovrenca ponovno obljubilo zvestobo 10 parov, ki so praznovali v letošnjem letu 20-, 30-, 40- in 50-letnico poroke. 20 let so praznovali Irena in Marko Grum, Milena in Damjan Šeme ter Mari in Dušan Potokar. 30 let skupnega življenja sta praznovala dva para: Joži in Martin Potokar ter Stanka in Jože Šeme. 40 let so si zvesti Antonija in Franc Brlan, Slavka in Albin Piškur ter Olga in Jože Vovk. Zlato poroko, 50 let skupnega življenja, pa sta praznovala dva para: Ivanka in Franc Javornik ter Alojzija in Stane Jereb.

Jože Miklič

Obljubili so pred Bogom

»Možje! Ali hočete še naprej ostati zvesti svojim ženam, v sreči in nesreči, v boleznih in zdravju in jih ljubiti in spoštovati vse dni svojega življenja?«

»Žene! Tudi vas vprašam: Ali hočete ostati zveste svojim možem, v sreči in nesreči, v boleznih in zdravju in jih ljubiti in spoštovati vse dni svojega življenja?«

Na ta vprašanja so pari odgovorili: »Hočem,« in si podali roke.

Sveta maša se je začela s Poročno koračnico, zaigrano na orglah, nato pa je vso mašo ubrano prepeval žalski otroško-mladinski cerkveni pevski zbor. Deset parov je sedelo v prvih klopih spredaj, ki so bile ozaljšane z nežnimi pentljami.

»Danes se bomo pri tej sveti daritvi v naši cerkvi zahvalili za družinsko življenje, ki ga skušate uresničevati iz dneva v dan

v vaših domovih,« je v uvodnih mislih izpostavil žalski župnik Andrej Šink.

Utrinki iz pridige

Teden, ki se začne z zadnjo nedeljo v cerkvenem letu, je teden karitas. Sveti Avguštin pa je o svetosti življenja na zemlji razmišljal takole: »Do Gospoda še nismo prišli, toda bližnjega imamo pri sebi. Nosi le-tega, s katerim hodiš, da boš prispel do tistega, po katerem hrepeniš.«

Ta misel se ujema tudi s praznovanjem obletnic naših jubilentov. Ko fant in dekle hodita skupaj, to pomeni tudi sprejemanje njega in nje - v spoznavanju, ljubezni, hrepenenju, da drug v drugem najdeta svojo življenjsko izpolnitev.

Spomini ob obledelih poročnih fotografijah magično prebujajo trenutke ob poroki v žalski ali kakšni drugi cerkvi, kjer ste pred Bogom obljubili: hočem pripadati tebi in te tudi vse življenje ljubiti.

Pogled nazaj je vedno koristen, saj bomo spoznali tudi, kako nam je bil Bog blizu in nas je obdaroval tudi takrat, ko nismo vedeli, kako se bo vse skupaj izšlo. Bog je tisti, ki vodi naše misli in odločitve.

Tudi v prihodnje gradite strpnost drug do drugega na zaupanju v Boga. Molitev je duhovna sila, ki bo rešila svet. Bogu ni potrebno veliko povedati. Dovolj je že, da mu rečemo: »Zaupam Ti.«

Ljudje pa rabimo pogovor, da premagujemo različne odnose. Pogovor je zelo potreben v družinah, med možem in ženo, med otroci, s starimi starši, vnuki, - skratka - vsak v vsakim mora najti čas za pogovor.

Naša prihodnost je v božjih rokah. Je pa tudi v naših rokah. Naj vam Bog podari zdravja, razumevanje in medsebojnega veselja.

Po maši jih je gospod župnik povabil v župnišče, kjer so žene in dekleta pripravile pogostitev za jubilate, ki so nato ob kozarčku rdečega skupaj celo zapeli.

Turjaški harmonikar

15. srečanje harmonikarjev na Turjaku

V dvorani »zadružnega doma« na Turjaku je v organizaciji Kulturnega društva Marij Kogoj v soboto zvečer, 22. 11. 2008, potekalo že 15. srečanje harmonikarjev na diatonični harmoniki - Turjaški harmonikar. Nastopilo je 23 harmonikarjev različnih starosti iz devetih občin, poleg njih pa še v duetu pevka, kitaristka, violinistka in baritonist. Med harmonikarji je bila zelo »močna« ekipa iz grosupeljske občine, med katerimi naj izpostavimo starostno med njimi - Zlatana Goršiča.

Jože Miklič

Zavesa na odru je zastrta. Za zaveso se sliši La paloma, ki jo igra **Ambrož Ahec**, iz grosupeljske občine in je sorodnik pokojnega turjaškega harmonikarja Lojzeta Cente, komur so posvečena ta srečanja. Nato se zavesa odpre in na odru se pojavi **Franc Pečnik**, predsednik Kulturnega društva Marij Kogoj Turjak.

Kot prizadeveni organizator vseh dosedanih srečanj harmonikarjev na Turjaku se vedno zelo izpostavi **Franc Pečnik**, s katerim sva bila sošolca v grosupeljskih šolskih klopeh in smo ga še kot sošolci zaradi njegovih poudarjenih športnih dejavnosti klicali Aco. Ime se ga še danes drži. Njegova poznejša pot ša je bila polna preizkušenj, a močna volja in ljubezen do dela v društvu ter za ljudi, še posebej za mladino, pa mu vedno znova dajeja novih moči.

V svojem pozdravnem nagovoru je nekoliko orisal prehojeno pot organizacije teh srečanj, poudaril pa je, da vse to počnejo zato, da bi mladi delali nekaj koristnega in da javno pokažejo »kaj za vraga kar naprej nekaj cvilijo s to harmoniko«, ali bolje rečeno zato, da ne bodo zardevali, kadar se bodo podajali v svet. Zato meni, da je njihovo društvo tudi vzgojno društvo.

Prireditev je nato lepo vodila mlada **Tina Jaklič**, ki je ob napovedih nastopajočih z nekaj vložki opisala diatonično harmoniko, ki ji radi po domače rečemo kar frajtonerica.

Nato so se zvrstili po naslednjem redu:

- **Miha Juvanc** iz občine Velike Lašče, ki je že večkrat nastopil na teh srečanjih. Zaigral je Straussov Snežni valček.

- Naslednji je bil prav tako reden gost na teh srečanjih in bratranec Mihe Juvanca **Matevž**

Kljun, Ribničan, ki je zaigral Delčnjakovo Čredo v galopu.

- **Jure Ahčin** iz Velikih Lašč je bil najmlajši med udeleženci tega srečanja. Zaigral je skladbo Franca Miheliča Ribniški veseljaki.

- **Petra Virant** je doma iz Rožnika, občina Grosuplje, in je članica Kulturnega društva Marij Kogoj. V avgustu se je udeležila kot članica društva državnega tekmovanja harmonikašic na gradu Rajhenburg pri Senovem. Tega večera je zaigrala hitro polko Nocoj je druga rekla mi.

- **Ambrož Ahec** je zaigral skladbo Turjaška Rozamunda.

- Desetletni **Žan Žagar** je prišel iz občine Ig in je zaigral Veselega Ribničana v priredbi Franca Miheliča.

- **David Laninšek** iz vasi Purkače v občini Ig je bil najmlajši med harmonikarji. Star je komaj devet let in je zaigral venček narodnih.

- **Žanu Japlju** je mentor Rok Žlindra. To pot je Žan zaigral Miheličevo Dekle iz Ribn'ce.

- **Domen Indihar** iz Velikih Lašč je zelo originalno zaigral staro Slakovo Na večer.

- **Aleš Dolinšek** iz Grosupeljske občine je z dinamičnim preudarkom in doslednim ritmom zaigral Nocoj je druga rekla mi.

- **Gasper Purkat** iz Strahomerja, občina Ig, je z občutkom zaigral valček Žarek sreče.

- **Tea Kraljič** iz Velikih Lipljen, občina Grosuplje, je prav tako članica KUD Marij Kogoj Turjak. Tudi Tea se je že drugič udeležila državnega tekmovanja harmonikašic v Senovem. Na srečanju je zaigrala valček naših Slapov Ne reci nikdar z občutkom, kjer so lepo izstopali tako melodija, ritem, bas spremljava, kot tudi dinamika igranja.

- Kot gost, ki so mu namenili mesto soustvarjalca srečanj harmonikarjev na Turjaku, je nastopil **Zlatan Goršič**, ki je sodeloval na prvih šestih srečanjih. Zlatan je dobrodušen človek, ki je igral v nešteto veselih družbah. Še vedno pa rad sodeluje tako v sosednji občini kot tudi z mladimi. To pot je zaigral svojo skladbo, ki ji je dal preprost naslov Polka.

- **Marko Drobnič** iz ribniške občine je korajžno zaigral Miheličevo skladbo s številnimi hitrimi detajli v tretjem delu Vabi naju sneg.

- **Matej Drobnič** prav tako iz ribniške občine je zaigral Vesela polka in pesem.

- **Jani Žnidaršič** iz Hočevja, Dobrepolje, je zaigral Slakovo Meni ni za bogatijo.

- **Saša Gačnik** iz Vina, občina Grosuplje, je tudi članica KUD Marij Kogoj in se je prav tako letos že drugič udeležila državnega tekmovanja v Senovem. Zaigrala je skladbo Na planini jezero.

- **Luka Gornik** iz Domžal je s seboj pripeljal še svojega brata Miho z baritonom. Skupaj sta zaigrala Naj živi vesela družba.

- **Blaž Puželj** iz Zapotoka, občina Ig, je zaigral skladbo Pod gorami.

- **Barbara Cimperman** z Vrha na Robom, občina Velike Lašče, je prav tako članica KUD

Marij Kogoj in tudi ona je že drugič nastopila na državnem tekmovanju. Izredno melodično, harmonično, dinamično razgibano ter z ravno prav poudarjenimi basi je skladbo V mislih pri tebi zaigrala natančno in tehnično dovršeno.

- Skupaj sta nastopila **Aleš Gačnik** na harmoniki in **Katarina Gačnik** z lepim glasom, a s pretresljivo skladbo Preveč je belih rož. Doma sta iz Ponikev, občina Dobrepolje. Aleš pa je nato igral ritem kitaro in prepeval v ansamblu Z dežele Trubarjeve, v katerem je Katarina prav tako pela, igrala pa je bas kitaro.

- **Sandi Marolt** iz Velikih Lašč je gonilna sila ansambla Z dežele Trubarjeve, sam pa je v kulturnem programu zaigral Županovo polko.

Prireditev je obiskal tudi pevec, harmonikaš, pesnik in humorist **Gumiški Lojz**, ki je s svojimi skladbami nasmejal obiskovalce v dvorani. V programu pa sta nastopili tudi **Lara Petrič** in **Ajda Centa** s kitaro in violino. Skupaj sta zaigrali in zapeli skladbo Ne čakaj na maj. Na koncu srečanja je vodja Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije **Tatjana Avsec** podelila vsem priznanja, na koncu pa so harmonikarji skupaj zaigrali še Avsenikovo Na Golici.

11. razstava Društva rejcev malih živali

Že enajstič po vrsti je Društvo rejcev malih živali Grosuplje v avli Osnovne šole Louisa Adamiča Grosuplje na Tovarniški postavilo razstavo malih živali, ki jih vzgajajo njihovi člani. Razstava je bila odprta v soboto in nedeljo, 15. in 16. novembra. 19 razstavljalcev in še nekaj podpornih članov je razstavilo okoli 100 kuncev različnih barv in pasem. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi 150 golobov, prav tako različnih barv in pasem. Precej je bilo tudi razne perutnine (race, kokoši, okrasna perutnina, fazani...) Med pticami so prevladovali papagaji različnih vrst. Pred vhomom pa je moj soimenjak po imenu in priimku iz Medvedice razstavljal še dva kozlička, to pot melo rjava, mesne pasme, imena pasme pa si, žal, nisem zapomnil. Člani se redno udeležujejo razstav na meddruštveni in regijski ravni. Sredi decembra jih čaka še razstava na državni ravni v Gornji Radgoni. Ravno v času našega obiska so razstavljene živali ocenjevali pooblaščen člani, ki imajo licenco za ocenjevanje malih živali v njihovi zvezi. Tako ocenjene najboljše živali iz posameznih vrst se nato udeležijo

tekmovanj na regionalnih oziroma državni ravni. Stroške teh ocenjevalcev pa mora pokriti društvo kot naročnik ocenjevanja.

Ocenjevanje za povprečnega poznavalca ni posebej zanimivo, a ko pogledaš nekoliko globlje v zahteve in pravila, ki veljajo na tem področju, spoznaš, da rejci vlagajo veliko dela in znanja v ta njihov hobi, ki jim bolj kot denar prinaša zadovoljstvo.

Za pokritje stroškov razstave (saj morajo poleg rednega dela v društvu redno nabavljati nove zabojnike ter imajo še več drugih stroškov za organiziranje takih razstav) so poleg vstopnine organizirali tudi srečelov, ki sta ga vodila njihova mlada naslednika na spodnji levi sliki.

V pogovoru s predsednikom društva g. Zaletljem, pa tudi z Vidicem in Agničem, sem izvedel, da so v letošnjem letu pridobili še nekaj novih članov. Še posebej so veseli mladih članov, pa tudi tega, da se zanimanje med mladimi za to dejavnost povečuje. Njihovi člani so v glavnem iz občine Grosuplje, nekaj pa tudi iz okolice.

Jože Miklič

Ozadja finančne krize

Ob propadu velikih ameriških bank se tudi nestrokovnjak upravičeno vpraša o globljih vzrokih finančne krize, ki dobiva vedno večje razsežnosti. Ker ni zanesljivih informacij o ozadju tega dogajanja, lahko strah pred širjenjem krize vzpodbudi tudi tista ravnanja (prodati vse, prenehati dajati posojila ...), ki pripomorejo k širjenju prav tega, česar se bojimo. Ali je mogoče odstraniti vzroke gospodarske krize v zahodnem svetu, ki ni bil sposoben ustvariti stabilne gospodarske blaginje?

Luigino Bruni z univerze Milano-Bicocca, ki je tudi vodja projekta občestvenega gospodarstva pri Gibanju fokolarov, je v vatikanskem glasilu L'Osservatore Romano objavil članek, v katerem navaja kot prvi vzrok za krizo, da se je izpridila funkcija bank in finančne politike. Bančne in druge finančne ustanove so v sodobnem gospodarstvu nujno potrebne za splošno blaginjo, saj so prve ljudske banke ustanavljali že frančiškani v petnajstem stoletju kot sredstvo za zaščito revnih slojev pred izkoriščanjem. Ob tem se nehote spomnimo tudi Krekovih posojilnic in hranilnic v Sloveniji, ki so posebej v času pred drugo svetovno vojno pri nas uživale velik ugled. Bolezen sodobnega kapitalizma pa je v tem, da banke postopoma postajajo špekulacijske ustanove, katerih glavni cilj je doseči čim višji dobiček.

Ekonomist Muhammad Yunus, Nobelov nagrajenec za mir in ustanovitelj banke Grameen, ki je uvedla zelo zanimive finančne novosti s posebnim poudarkom na pomoči revnim ljudem, je večkrat poudarjal, da je v tržnem gospodarstvu temeljna pravica človeka, da lahko najame posojilo, kajti brez tega ne more uresničiti svojih načrtov in se rešiti revščine. Če je to res, je lahko banka, ki se ukvarja s finančnimi špekulacijami, samo izjema in ne pravilo. Znano pa je, da sedanje krize niso povzročile navadne banke, pač pa banke, ki se ukvarjajo s špekulacijami.

Luigino Bruni trdi, da je banka, čeprav to zveni nenavadno, že po svoji naravi nepridobitna in ne špekulativna ustanova. Neprofitne ustanove, kot so na primer univerze ali gledališča, so sicer vezane na učinkovitost in gospodarnost, toda njihov skupni cilj ni dobiček, pač pa koristi mnogih. Dogajanje v zadnjih dneh ali tednih nam ponuja koristen nauk, da so banke zelo koristne socialne ustanove z veliko

odgovornostjo, zato jih ne moremo prepustiti tvegani igri doseganja največjih dobičkov delničarjev, temveč morajo služiti širšim družbenim koristim. Nova smer urejanja finančnih trgov naj bi po mnenju mnogih ekonomistov bila, da bankam spet priznamo vlogo, ki je v zadnjih desetletjih zbledela.

V ozadju finančne krize je tudi preveč razširjena porabniška miselnost posameznikov in družin, ki se iz Amerike širi v evropske države. Pretirano zadolževanje ameriških družin je skupaj z učinki porabniške kulture privedlo tudi do tega, da varčevanje kot vrednota v splošni miselnosti izgublja na pomenu. Nihče ne zanika, da znotraj zdravih meja tudi zadolževanje družin lahko koristi gospodarstvu in splošni blaginji. Preveč pogosto pa sredstva javnega obveščanja in oglaševanje povzročajo, da se ljudje zadolžujejo v obsegu, ki presega njihove zmožnosti vračanja dolga. Luigino Bruni trdi, da ni finančna ustanova, ki preveč stavi na napačne osebe, nič manj škodljiva od tistih, ki premalo stavijo na primerne osebe.

Sedanja kriza je lahko torej dobra priložnost za globok razmislek o načinih življenja, kot jih določata porabništvo in sedanji finančni kapitalizem, ki nikakor ne pripomoreta k vzpostavljanju trajnostnega razvoja. Seveda si ne moremo predstavljati gospodarstva brez bank in financ. Preveč so pomembne, da bi jih lahko prepustili špekulantom. Pomislimo samo, koliko je bilo tudi pri nas v letošnjem letu pozornosti usmerjene v problematiko trgovanja z delnicami.

Ob vsem tem razmišljanju je morda poučno pogledati, kako je francoski pesnik in esejist Charles Peguy primerjal dva odnosa do dela, častno in suženjsko delo. Častno delo odseva nagrado za ljubezen, s katero je bilo delo opravljeno. Na drugi strani pa je suženjsko delo značilno za današnje gospodarstvo, ki proizvaja stvari za nakup in prodajo, ne pa zaradi stvari samih; ko je glavni cilj proizvodnje denar, ne pa prizadevanje, da bi se stvari čim bolje izdelale. Ta primerjava seveda velja tudi za delo v bančništvu in finančništvu.

Nujno bi bilo potrebno, da bi bilo tudi danes veliko podjetnikov in bank, ki imajo veliko širše cilje od samega dobička. Brez njih ne bo mogla zaživeti resnična demokracija na gospodarskem in političnem področju.

dr. Lojze Gosar – Družina, 12. 10.

Ekoaktivnosti na OŠ LA Grosuplje, centralna šola

V šolskem letu 2007/08 je naša šola vstopila v program Ekošola kot način življenja. V prejšnjem letu smo se doobra seznanili z zahtevnostjo projekta. Ugotovili smo, da je treba v naših glavah marsikaj premakniti, če želimo živeti v skrbi za naše okolje.

V šolskem letu 2008/09 bomo z zastavljenimi cilji nadaljevali. V načrtu imamo cel kup aktivnosti, ki jih bomo izvedli na naši šoli, predvsem pa je naš cilj osvojiti ekozastavo. Ni pa vse odvisno samo od nas.

Rdeči niti našega letošnjega delovanja sta VODA (eden od naših ciljev je, da se vsi razredi, od 6. do 9., vsaj enkrat v šolskem letu pobleže spoznajo z vsaj enim vodnim telesom) in ZDRAVO ŽIVLJENJE.

Poleg teh glavnih tem pa se lotevamo še ostalih aktivnosti: beremo knjige z ekotematiko, pišemo prispevke za elektronske in tiskane medije v slovenskem in angleškem jeziku, urejamo stenski eko zabavnik, pobiramo smeti okrog šole, praznimo ekootoke, zbiramo kartuše in tonerje, plastične zamaške, v okviru ekodneva bomo pripravili izdelke za novoletni sejem (ki bo 16. 12. 2008) in še mnogo stvari, med drugim zbiramo tudi odpadni papir.

Naša prva »papirna akcija« je bila zelo uspešna, saj smo že prvič zbrali kar 9.960 kg papirja! Ta akcija je bila dobrodelna, namenja fundaciji Pismo srca, ki izkupiček namenja štipendiranju mladih. Posebno pohvalo zaslužijo učenci 6. c, ki so zbrali kar 1507 kg papirja (drugo mesto je zasedel 6. b s 1126,5 kg ter 8. d s 1060,9 kg).

Hvala vsem, ki ste pripomogli k uspehi akciji - učencem, učiteljem, staršem, babicam in dedkom ter vsem ostalim. Lepo povabljeni, da čez zimo pridno zbirate papir, saj imamo spomladi kar dve »popovitvi« akcije!

**Mojca Škoda, Petra Skočir,
OŠ Louisa Adamiča Grosuplje**

Glava Bude v Leshanu.

Otroci so se z veseljem nastavljali fotoaparatu.

Peka jabolčnega zavitka.

Potepanje po Kitajski

Šele ko sem prišla v hotel, sem videla, kako je vse umazano. Oblačila. Nahrbtnik. Spalna vreča. Superge. Skratka čisto vse. Kaj sedaj? Tokrat nas je bilo v sobi pet. Hoteli smo se stuširati, vendar - voda je bila ledena. Najbolj pogumni fantje so se umili kar z mrzlo vodo. Jaz sem seveda čakala, da se segreje. To je trajalo kar nekaj časa. V tem času pa smo vsi prali. Oprali smo čisto vse. Imeli smo to možnost, kajti zunaj je močno pripekalo sonce in vse se je zelo hitro posušilo. Oprane stvari smo nesli na teraso, kjer je bila napeljana vrvica, ki jo uporabljajo sobarice, in jih obesili. Ves čas je nekdo od nas pazil, da nam ne bi kakšna stvar izginila. Kajti v hotelu nas je bilo več. Tako smo vse oprali in posušili. V tem času se je tudi voda segrela in lahko sem se stuširala. Kako se je prileglo. Tuširanje po treh dneh.

Do petih sva s prijateljem ostala v hotelu. Malo sva počivala. Potem pa sprehod v center. Hotela sva poiskati "najinega" prodajalca kebaba, vendar še ni imel odprto. Midva pa sva bila že lačna. Torej sva šla k drugemu. V njegovi "restavraciji" je že jedla punca, ki je govorila angleško. Pomagala nama je. Povedala sva ji, kaj želiva. Ona je to posredovala prodajalcu. Tako sva dobila manj začinjeno meso na palčkah in riž. Riž je zopet moral prodajalec iti iskat k sosedom. Pri njih je navada, da jedo samo meso. Okrepčala sva se. Ves čas sva klepetala s sosedo. Zanimal jo je trekning. Povedala sva ji vse, kar sva vedela. Po večerji smo nadaljevali vsak svojo pot. Midva sva raziskovala stranske ulice Songpana. Slikala sva otroke, ki so z veseljem pozirali. Kako so bili šele veseli, ko sem jim na digitalnem fotoaparatu pokazala njihovo fotografijo. Pritekle so še njihove mame in se čudile. Nadaljevala sva s sprehodom. Prišla sva do klavnice. To je bil velik prostor, namenjen klanju živine. Seveda vse na prostem. Še sveže meso je viselo na drogovih.

Na poti nazaj sva "skočila" še v mošejo.

Pranje avtobusa.

Nič posebnega. Kot vse ostale. Navzgor obrnjeni robovi streh. V notranjosti po tleh tepihi. Odločila sva se, da greva v hotel spat, kajti jutri bo potrebno zgodaj vstati. Vračamo se namreč v Chengdu. Na poti do hotela so bile zopet vse ulice v delu. Vse prekopano. Na posameznih predelih kar kupi peska in kamenja ter kupi smeti. Po vsem tem pesku in smeteh pa pešci, rikše, kamioni, ki so dovažali in odvažali material. In seveda delavci, ki so z lopatami premetavali material. Skratka, vse v delu.

V hotelu sem se še enkrat stuširala in se odpravila spat. Hotela sem še na stranišče, vendar sem ugotovila, da smo zopet brez vode. Ko so nekaj minut za nama prišli še ostali sopotniki, s katerimi smo si delili sobo, se niso mogli več umiti. Smola.

Zgodnje bujenje. Že malo po šesti uri. Da ne zamudimo avtobusa. Hoteli smo se umiti, iti na stranišče, vendar vode še vedno ni bilo. Odšli smo na postajo, ki je bila v pritličju našega hotela. Avtobusna postaja je bila dvorišče hotela. Na avtobus. Avtobus je bil zopet popolnoma natlačen. Tokrat ne s kolesi, ampak s potniki in s prtljago. Vodič nas je opozoril, da se naj zagrebemo, da bomo dobili sedeže. Veliko potnikov domačinov je sedelo kar na sredini avtobusa, na majhnih, nizkih stolčkih, ki so jih imeli prav s tem namenom na avtobusu. Avtobus je odpeljal malo z zamudo, kar je tukaj povsem običajno. Kar hitro smo se ustavili. Spet smo bili v "pralnici". Avtobus so delavci na postajališču temeljito očistili. Tukaj pa je bila voda. Jaz se pa zjutraj nisem mogla umiti zob. Kakšna ironija!

Nazaj na avtobus. Cesta je bila res grozna. Makadam. Luknje. Kako me je premetavalo. Ob enajstih postanek za kosilo. Na istem mestu kot pred tremi dnevi. Tokrat sem jedla rezance, na katere zlijejo razne omake in začimbe. Tako, da izgledajo kot juha.

Nadaljevanje vožnje. Nekajkrat smo se morali ustaviti, ker se je ponoči usulo

Klavnica na ulici.

na cesto kamenje in zemlja. Morali so počistiti, da smo lahko nadaljevali pot. Tokrat smo se kar precej spuščali. Groza me je bilo pogledati naprej, kako je šofer divjal, prehiteval, hupal. Samo, da se ne bi kaj zgodilo! Raje nisem več gledala. Vsake toliko časa sem zavohala cigarete. Pihalo pa je z vseh strani. Vsaj trak na glavi je bila obvezna oprema za nas, neprilagojene turiste. Še en postanek. Domačini so na veliko kupovali sadje in ga na avtobusu jedli. Koščice in ogrizke pa kar na tla, na prehod v avtobusu. Komaj sem čakala, da pridemo v Chengdu. Vendar pot se je kar vlekla in vlekla. Končno. Malo čez peto popoldne sem zagledala naš cilj. Avtobusna postaja v Chengduju. Bila sem čisto izmučena. V taksi. Pot do že poznane hostla se mi je zdela neverjetno dolga. No, pa smo le prišli. V recepciji smo dobili nazaj naše velike nahrbtnike, ki smo jih zaupali zaposlenim. Dobili smo tudi iste sobe, v katerih smo bili že pred odhodom. Kako se je prilegla postelja in počitek. Ob sedmih zvečer smo se peš odpravili na skupno večerjo. Kar nekaj časa smo pešali. Šli smo v malo bolj fino restavracijo, v kateri je hrana tudi malce dražja. Da poizkusimo tudi to. Jedli smo piščanca z arašidi, koruzo, zajčjo juho z gobami, svinjino z zelenjavo, kislodolga riba, gobe s papriko. Pili smo vino, sok, pivo in vodo. Na koncu sladica - jabolčni zavitek. Zavitek je kuharica naredila in spekla kar pred našimi očmi. Najprej je naredila testo in ga raztegnila kot palačinko. V testo je položila rezine jabolka in zavila. Pekla je na kovinski plošči, ki jo je prelila z oljem. To je bila skoraj edina sladica, ki sem jo opazila v restavracijah.

Po večerji peš nazaj v hostel.

Bujenje ob pol osmih. S kombijem dve uri in pol dolga vožnja do Leshana. Na vožnjo sem se že kar nekako navadila. Ni mi več čudno, če se peljemo po sredini, če prehitevamo v škarje. Vse se nekako reši. Vsaj do sedaj se je. In zakaj smo šli v Leshan? V Leshanu je namreč največji Buda na svetu. Vkllesan v skalo. Najprej

smo morali priti do njega. Na vhodu so nam potrgali vstopnice, nato smo se začeli dvigovati po številnih stopnicah. Ob poti so nas spremljali v skalo vklesani kipci Bude. Različni, veliki, majhni, debeli. Moram povedati, da je tukaj v Leshanu zelo vroče. Čuti se vlaga v zraku. Ves čas sem bila vsa premočena. Tudi ostali turisti so se kar naprej brisali. Prvič, kar sem na Kitajskem, občutim res neprijetno klimo.

Kmalu sem zagledala glavo največjega Bude. Stopila sem k ograji in pogledala navzdol. Nog sploh nisem videla. Številni turisti so se drenjali ob ograji in se fotografirali. Profesionalni fotografi so jim pokazali, kako morajo držati dvignjeno roko, da na fotografiji izgleda kot da držijo Budo za glavo. Cel stolčke so si postavili, da so bili dovolj visoki. Zlasti Kitajci so bili zelo navdušeni nad takim fotografiranjem. Naj navedem nekaj osnovnih podatkov o Budi. V višino meri 71 metrov. Glava je dolga 14,7 metrov in 10 metrov široka, uho dolgo kar 7 metrov. Na glavi ima 1021 kepic las. Neverjetna stvaritev. Zakaj so sploh zgradili tega Budo? Zgrajen je bil leta 713, na sotočju dveh rek. Gradili so ga 90 let. Tukaj na sotočju rek je bila voda zelo deroča. Pokončala je veliko ljudi. Tako se je budistični menih Haitong odločil, da zgradi Budo, ki bo pazil na tukajšnje prebivalstvo. Menih je osnoval sklad, namenjen gradnji Bude. Ko so kopali za Budo, so nasipali material. Nivo reke se je znižal, kar je pripomoglo k manjšemu številu nesreč. Haitong ni dočkal konca gradnje, vendar sta njegova učenca. Ko se je gradnja Bude začela, je do Haitonga prišel uradnik, ki je "videl" denar in skušal ustrahovati meniha. Vendar menih se ni dal. Rekel mu je: "Lahko mi izpraskaš oči, vendar ne dovolim, da se dotakneš denarja, namenjenega izgradnji Bude." Uradnik je v hudem razburjenju pretil menihu. Haitong si je potem sam izpraskal oči.

Besedilo in fotografije:
mag. Branka Škufca

Šivilja sredi ulice.

Gradbišče sredi ulice.

Ekološko usmerjeni osnovnošolci

Učenci Osnovne šole Louisa Adamiča iz Grosupljega si želijo čistega in zdravega življenjskega okolja, zato so se odločili, da postanejo eko osnovna šola. Že v lanskem šolskem letu so se vključili v projekt pridobivanja eko listin. Projekt zahteva visoko ekološko osveščenost vseh udeležencev v procesu pridobivanja dokumentacije za eko šolo.

Učenci že veliko vedo o ekologiji in ravnanju v skladu z ekološkimi standardi. Pravilno ločujejo odpadke, zbirajo izrabljene kartuše, tonerje, mobilnike, baterije in plastične pokrovčke, namenjene zbiranju denarja v humanitarne namene.

Učenci dislocirane enote na Adamičevi cesti 29 v Grosupljem so pravkar končali akcijo zbiranja odpadnega papirja, kjer so zbrali kar 9173,7 kg odpadnega papirja. Prisluzeni denar bo v okviru oddaje Šport špas, kjer že 4. leto deluje fundacija Pismo srca, namenjena mladim. Fundacija sredstva namenjena za štipendiranje otrok in dijakov, ki prihajajo iz socialno ogroženih družin, s svojo nadarjenostjo in sposobnostjo pa dosegajo izredne dosežke na šolskih in obšolskih področjih. Letošnje šolsko leto bodo pridobili eko listino, ki je prvi dokument v procesu vključevanja šole v skupino eko šol.

Simona Peršin
OŠ Louisa Adamiča Grosuplje

Dozidava in adaptacija Doma starejših občanov Grosuplje

V institucijah, kot so domovi starejših občanov, se 24 ur na dan, 365 dni v letu odvijajo odnosi med osebami, ki pomoč nudijo, in osebami, ki jo prejemajo. Pri tem se v večini vzpostavljajo pozitivni odnosi, lahko pa pride tudi do zelo napetih situacij. Tudi dolgotrajno sobivanje v enem prostoru lahko ustvarja številne napetosti in zapletene odnose, vedenje ali odzive.

Oskrba in nega starostnikov postaja vedno bolj zahtevna naloga, saj so potrebe

zaradi podaljševanja življenjske dobe vse bolj intenzivne in kompleksne.

To omenjam kot splošno opažanje, ki velja za vse domove. Gotovo pa je v tem smislu tudi prizadevanje vseh, ki združujejo interese v DSO Grosuplje, da bi zagotovili ustrežnejše pogoje in bi bili stanovalci deležni visokokakovostnih storitev, imeli boljše pogoje za vzpostavljanje stikov z neposrednim okoljem, z družino, s prijatelji in zunanjim svetom.

Letos so se lotili zidave prizidka in adaptacije glavnega vhoda. Dom je bil ustanovljen 25. februarja 1984, z dograditvijo podstreška 1986 pa je dobil današnje zunanjo podobo. Prvotno je bil zgrajen za 128 oskrbovancev, z dograditvijo pa sedaj zagotavlja storitve 177 stanovalcem. Jedilnica, vhodna avla in upravni prostori, ki so bili zgrajeni za prvotni obseg dejavnosti, so pretresni in neprimerni. Domske točilnice v prvotnem načrtu doma ni bilo. Naknadno so v ta namen uredili prostore v kletnem delu. Računovodstvo pa je celo povsem ločeno v skrajnem južnem delu objekta.

Na dogradnjo in adaptacijo so se v domu dalj časa pripravljali, zbirali projektno in gradbeno dokumentacijo in finančna sredstva. Nekaj težav je bilo tudi z lastništvom zemljišča, ki je v manjšem delu posegal na parcelo v lasti občine Grosuplje. Problem se je ugodno rešil, ker je občina ta del zemljišča odstopila v korist doma. Sledil je razpis za izvedbo del, izbran je bil izvajalec Tipo investicijske gradnje. Z deli so pričeli 20. oktobra, zaključek del je predviden pomladi 2009.

Velikost prizidka 134 m² bo v osrednjem delu zgradbe, z leve in desne strani jedilnice v kleti objekta. Povečali se bosta jedilnica in avla, pridobil se bo prostor za domsko točilnico, s pripadajočo shrambo. Jedilnica in točilnica se bosta lahko koristili tudi kot večnamenski prostor, ker bosta predeljeni s pomično stekleno steno. Obstoječi sanitarni prostor se bo preuredil tako, da bo primeren tudi za invalide.

Čez celotni tloris nad kletjo zgradbe bo nadzidana še pritlična etaža, s čimer bodo pridobili prepotrebne prostore za računovodstvo, tako da bodo upravni prostori z vsemi strokovnimi službami na enem mestu. Novogradnja je klasična, slog in fasada bo prilagojena obstoječemu objektu.

Priložnost za novo, še boljše počutje, delo in uspehe!

Malči Žitnik

Letovanje članov Društva upokojujencev Grosuplje v Egiptu

Zadnje leta potujejo člani Društva upokojujencev v tuje dežele. Letos smo se odločili za Afriko z namenom, da spoznamo njeno bogato zgodovino, kulturo in običaje.

Četrtega oktobra smo se z letalom odpeljali v Hurgado – Egipt za teden dni z Agencijo »Palma«. Vodila nas je vodička Renata Hudarin in nam predstavila to nenavadno deželo.

Nastanili smo se 15 km nižje od centra Hurgade ob obali Rdečega morja v hotelskem naselju SAN SMAILS HOTELS, v hotelu REEMYVERA. Prijetno smo bili presenečeni nad hotelsko ponudbo ALL INCLUSIVE (trije samopostrežni obroki, vse pijače in plaža ob Rdečem morju).

Naslednji dan smo se ob enih zjutraj s konvojem odpeljali v Kairo; oddaljen je 500 km severozahodno v delti reke Nil. Po ogledu Narodnega muzeja, ki je najbogatejši egiptološki muzej na svetu, smo si še ogledali delavnico za izdelovanje PAPIRUSA po tradicionalni stari egipčanski metodi.

Po kosilu nas je pot vodila 16 km v predmestje Kaira, kjer stojijo znamenite piramide v GIZI (Keopsova, Kefrenova in Mikerinova). 20 m nižje od piramid so v pesku odkrili veličastno 4500 let staro SFINGO (figuro s človeško glavo in levjim telesom), ki je bila varuhinja piramid. Ob povratku smo imeli prosto za ogled mošeje in največjega bazarja Kan al Kalili.

V torek smo imeli izlet na koralni otok GIFTUN. V modro rdečo pustolovščino smo se odpeljali z ladjo in odkrivali bogat podvodni svet, občudovali korale in pisane ribice. Na otoku smo se na pesku sončili in kopali v čistem in toplen morju. Zvečer je sledil ogled mesta Hurgade. Vodička nas je odpeljala v draguljarno; kupovali smo srebrne in zlate verižice s KARTUŠO in križem, ki se imenuje ANK – KLJUČ ŽIVLJENJA - ki simbolizira povezavo med nebom in zemljo.

Naslednji dan smo se zopet v konvoju z organiziranim spremstvom odpravili skozi puščavo v Luksor – 300 km jugozahodno ob reki NIL. Tu smo odkrivali tritisočstiristoletno zgodovino TEMPLJEV v Karnaku. Občudovali smo izjemno znanje takratnih arhitektov, ki so ročno s primitivnim orodjem gradili mogočne templje faraonov (Ramzes II., zadnji je bil Tutankamon). Čudež tehnike je steburna dvorana s 129 stebri. Tam stojita tudi dva visoka obeliska. Simbol faraonov je sveti hrošč SKARABEJ; obkrožili smo ga sedemkrat, kar po legendi prinaša srečo.

Z ladjico so nas prepeljali na desni breg širokega Nila, da smo si ogledali Dolino kraljev, kamor so pokopavali faraone. Na vzhodnem bregu Tebanskega višavja stoji vasica. Ustavili smo se v delavnici, kjer iz ALABAŠTRA ročno izdelujejo čudovite predmete: vaze, sklede

in skulpture. Z vlakcem smo se odpeljali do templja edine faraonke Hačepsut; posvečen je njenemu očetu Amonu (kralju bogov). Vročina je bila neznosna, kar 45 stopinj.

Nato smo se prepeljali še na zahodno stran višavja, kjer je v soteski razporejenih 66 grobnic faraonov. Grobovi so bili v preteklosti oplenjeni, zato so vhodi zastraženi; ogledali smo si štiri. Spustili smo se globoko v notranjost hriba, 150 m pod zemljo.

Na obeh straneh je v HIEROGLIFIH in slikah izpisana Knjiga življenja faraonov, na koncu hodnika je faraonov SARKOFAG – kamnita rakev.

V petek in soboto smo uživali na egiptovskem soncu ob Rdečem morju in se v mislih že pripravljali na odhod domov; prispeli smo srečno v nedeljo v jutranjih urah.

Vodja skupine DU: Malči Šturm

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Bon jour, Paris!

Umetnostno-zgodovinsko in medkulturno potovanje v Pariz

»Te bom kar prijavila, ker je le še nekaj prostih mest,« je rekla Dora vsakemu, ko je v letošnjem maju začela zbirati prijave za izlet U3-jevcev v Pariz. Ni kaj, prava strategija za dosego cilja.

No, smo si rekli, če je že med letom druženje v U3 tako prijetno, kako bo šele na izletu. Gremo.

Tako se nas je nabralo kar 42 potnikov, ki smo se v četrtek, 4. septembra, zbrali na letališču Brnik, odločeni, da se za 4 dni preselimo iz Slovenije v Francijo. Kot se za študente spodobi, se je pridobivanje, oziroma obnavljanje znanja začelo že na samem letališču. Učna snov je obravnavala, kaj ne sodi v osebno prtljago, ki jo smemo vzeti na letalo. Sem ne sodijo ostri predmeti, pijača, dežniki ..., medtem ko je potrebno vsa ličila (šminke, kreme, pudri, glosi) dati v posebno vrečko, ki jo dobiš pri okencu za prijavo poletov. Mobilne telefone, fotoaparate, kamere, kakšen sendvič, to pa lahko obdržiš. Vse pa lahko potuje v prtljagi, ki jo oddaš. Ne bodite presenečeni, če pri varnostnem pregledu komu zlezejo hlače nespodobno nizko, saj je tudi pas nujno vzeti iz hlač in ga dati na poseben pregled (vzrok - možen uboj s kovinsko zaponko). Polet je trajal 2 uri in je minil v prijetnem klepetu ob zajtrku, ki so nam ga postregle stewardese. Ob 11. uri dopoldne smo se že znašli na letališču Charles de Gaulle v precejšnji gneči ostalih vseh mogočih popotnikov. Barvna paleta obrazov se je nagibala k temnejšim tonom. Občutek je bil nelagodan, kljub notranjemu prepričevanju, da smo vsi dobri ljudje ne glede na barvo. Vodič Zlatan nas je nenehno opozarjal, da so tu tatovi zelo dejavni in pretkani. Tisti, ki smo imeli osebne dokumente v nahrbtnikih, smo jih iz varnostnih razlogov obrnili tako, da smo jih nosili spredaj. Počutila sem se kot mati z otrokom v malhi, ki s pogledom ubije vsakogar, ki se s slabimi mislimi prilepi na njenega otroka. Kraja je za poštenega in sitega človeka nekaj nedoumljivega. Zgodilo pa se je ravno to in tistemu. Vodiču Zlatanu so ukradli nahrbtnik. Sreča, da je imel vse dokumente in pomembne stvari spravljene drugje. Kraja je povzročila 20-minutni zastoj. V tem času je Zlatan malo tekal po letališču in se na koncu v mislih poslovil od svojega nahrbtnika, kaj drugega mu ni preostalo (za

take kraje so razne prijave brez učinka).

Sledil je kratek panoramski ogled Pariza in nastanitev v hotelu, potem pa se je začela nova učna ura, vožnja z metrojem. Kje kupiti vozovnice, kako izbrati številko vlaka in ime postaje, da se pripelješ na zeleno mesto. Učno pot je vodil naš vodič, zato smo brez težav prispeli do Eifflovega stolpa. Ob pogledu na 320 m visoko in 7.000 ton težko železno gmoto, zgrajeno leta 1889 iz 15.000 železnih kosov, nam je kar odprlo usta od začudenja. Malo čakanja v vrstah za dvigala in že smo metali vzdihne in osupljive poglede na 2,3 milijonsko mesto in njegovo reko Seno. Ob lepih trenutkih čas hitreje teče in že se je začelo mračiti. Gneča pri dvigalih za spust s stolpa je bila precejšnja, pa smo jo nekateri kar peš ubrali navzdol.

Ta večer nas je čakalo še eno doživetje. To je vožnja z ladjico po Seni. Lahko se vam cedijo sline za takimi užitki. Nešteto luči, ki se iskrijo v vodi, prijetna glasba in romantična okolica. Vodička na ladji je razlagala v francoščini. Preko posebnih slušalk pa je bil omogočen tudi prevod v druge jezike. Tu smo se izkazali kot pravi študentje U3, kar poliglotti, saj smo tiščali slušalke k ušesom in pritiskali gumbe, kot da se ne moremo odločiti, kateri jezik nam bolj ustreza. Vprašanje, kakšni bi bili rezultati, če bi po končani vožnji pisali test, kaj smo slišali. No, marsikdo bi pa le pisal zadovoljivo, morda kdo celo odlično. Pri učenju tujih jezikov je nujno še vztrajati in se maksimalno truditi.

Ob koncu dneva nas je nagradil še en pogled na modro razsvetljen Eifflov stolp z rumenimi zvezdicami (znakom EU), ker Francija v tem času predseduje EU. Z metrojem smo se odpeljali proti našemu hotelu. Večerjali smo, no ja, še kar dobro, v restavraciji nekega velikega trgovskega centra, kot so pri nas Interspar, Mercator. To noč se je spalo odlično, saj smo bili utrujeni in vsi smo priznali, da smo v noči pred odhodom doma slabo spali.

Drugi dan, v petek, nas je radovednost gnala v dolino reke Loire, da vidimo, kje in kako so živeli francoski plemiči v 16. stoletju. Grad Chambord, je najmogočnejši od vseh gradov. Načrt zanj so menda zaupali Leonardu da Vinciju. Tu so izjemne dvojne spiralaste stopnice, po katerih lahko dve osebi hodita

istočasno, ne da bi srečali ali videli druga drugo. No, tudi doma bi bile kdaj take stopnice dobrodošle.

Drugi grad ali dvorec Chenonceaux pa je še posebno privlačen. Vidi se, da so njegovo usodo krojile ženske, saj je bil to grad ljubice francoskega kralja Henrika II. Ko je bil kralj ubit, si je njegova žena Katarina de Medici izborila vrnitev gradu, vendar je ljubici v zameno morala dati neki drugi grad. Ni kaj dodati, ker je bilo bogastva dovolj, sta bili obe preskrbljeni. Moški so ob poroki namreč obljubili le, da bodo ženo preživljali, niso pa obljubili zvestobe. Ta dan smo si ogledali še vasico Amboise, v kateri je del življenja preživel tudi renesančni mojster Leonardo da Vinci. Tu so naša »zlata« dekleta za povprečno kosilo nagradila občinstvo z ubranim petjem in sproščenim smehom. No, še nekaj besed o sami pokrajini v dolini reke Loire. To je mešanje sodobnosti s preteklostjo. Sama ravnina, veliki nasadi sončnic, celo nasad rdečih zorečih jagod ni manjkal, sredi tega zelenja pa vetrne elektrarne in nuklearna, iz katere reaktorjev se je neromantično kadilo. Ta dan se je zbudil še dež, ki nas ni veliko motil, saj je vedno prenehal, ko smo stopili iz avtobusa. Skoraj celodnevna vožnja očitno za nekatere ni bila dovolj. V zadnjem hipu smo rinili še v bližnji trgovski center, kupovali toliko časa, da je bil glavni vhod zaprt, malo zgrešili smer povratka v hotel, na koncu pa le prišli do postelje in začeli utrujeni sanjati o dobri domači enolončnici ali goveji juhici.

Tretji dan, v soboto, smo se z metrojem zapeljali v Pariz, da bi si eni pobleže ogledali znamenitosti, drugi pa ugotovili, ali se je v zadnjih treh desetletjih tu kaj spremenilo. Cerkev Notre Dame je še vedno veličastna, pa vendar sem ugotovila, da se mi zdi sedaj bolj temačna kot nekoč. V muzeju Louvre je zrasla steklena piramida, Mona Lisa, samotraška Nike in miloška Venera in nekoliko prekomerno prehranjene Rubensove dame pa so še vedno tam, kjer so bile. Za Louvre je premalo 2 uri, tu rabiš 3 mesece, da si vsako sliko ogleduješ le 1 minuto. Novost je tudi Pompidoujev center, ki je bil zgrajen leta 1969. Značilnost te stavbe je, da poteka ocevje vseh inštalacij zunaj stavbe in je vidno. Zelo izvirno in najbrž za popravilo tudi praktično. Sprememba je še na Pigalu. Dekleta na

poziv niso več na ulicah, ampak se za stvar dogovoriš v lokalu ob primerni napitnici. Elizejske poljane, Dom invalidov, Slavolok zmage, pa številni mostovi, toliko je tega vsega, da nazadnje ne moreš več dojemati in se usedeš in malo izklopiš ob kavici za 4 evre ali ob dveh decilitrih rdečega za 6,5 evra. Pozno popoldne smo se že vzpenjali na griček umetnikov Montmartre, občudovali cerkev Sacre-Coeur, ki ji Parižani zaradi njene bele fasade pravijo Bela golobica.

Ta dan je bil res intenzivno zapolnjen, zato se nam je zdela večerja ob zvokih nežnih melodij, ki jih je muzikant igral na klavir, kot sproščujoča meditacija. Novica, da so vodja in osebje te restavracije iz Bosne, nas ni začudila, saj je bila hrana zelo okusna.

Ni čudno, da so potem nekatera naša dekleta podkrepjena z novo energijo pevajoč poplesavale po ulici Pigale in se je mlajša udeleženka izleta spraševala, koliko so te dame stare, saj so bolj živahne kot kakšne mladenke. Ne smete imeti slabih misli, vse je bilo pod kontrolo in na kulturnem nivoju. Izkoristiti prostor in čas in pustiti prosto pot domišljiji ni prepovedano.

Za zaključek večera si nas je nekaj ogledalo še predstavo v pariškem kabareju Mouline rouge. Na taki predstavi sem bila prvič. Brezhibna telesa fantov in deklet, plesočih v čudovitih kostumih in pojočih ob božanski glasbi, te v soju luči tisočerih barv popeljejo v svojstven svet umetnosti, ob kateri lahko le uživaš.

Starejši moški predstavniki v prvih vrstah so zamaknjeno gledali na oder, kot verniki na oltar. Bog ve, kakšne so bile njihove želje in prošnje, mogoče pa le »stati inu obstati«. To noč je bilo malo časa za spanje, saj smo prišli v hotel šele ob enih zjutraj.

Zadnji dan smo si ogledali še Versailles, kjer ponosno kraljuje dvorec sončnega kralja Ludvika XIV. Tu sem imela občutek, da je mnogo preveč čakanja in gneče ali pa je bila prisotna utrujenost in moj organizem ni mogel več sprejemati lepote na tak način. Sprehod po versajskih vrtovih ob koncertni glasbi iz zvočnikov, ki jo še posebej plačaš, pa že lepše vpliva na počutje..Ob prihodu nazaj v Pariz smo si ogledali še muzej L'Orangerie. Slikar Monet, predstavnik impresionistov, je tu še posebej predstavljen in seveda dela številnih drugih slikarjev: Van Gogha, Rodina É Prevoz na letališče, srečen povratek na Brnik in lokalni prevoz do naših domov in postelj je zaključil ta izjemno poučen in intenziven izlet.

Ne smemo pa pozabiti na prijetno druženje. Veliko smo se pogovarjali, si drug drugemu zaupali, kaj počnemo, katere težave nas pestijo, kako jih rešujemo, in ugotovili, da je U3 terapevtsko in neobhodno potrebna za kvalitetno življenje.

Kam gremo pa drugo leto?

Rozi Fortuna iz Cikave

Srečanje nekdanjih sošolcev Osnovne šole Št. Jurij

Prvič po šestdesetih letih smo se srečali leta 2004. Takrat je bila izražena želja, da bi se dobili vsako leto. Letos, 11. oktobra, smo se zopet srečali nekdanji sošolke in sošolci Osnovne šole Št. Jurij.

Letos je bilo za našo generacijo "okroglo leto", saj nas ima kar enaindvajset okrogle obletnice. Nekateri so že prejeli voščilnice na dom, drugi jih še bodo. Čas tako hitro teče, zato je kar prav, da se čim večkrat srečamo. Enega smo v tem času že izgubili. Nekaj jih živi izven naše domovine, a nekateri vseeno pridejo na naša srečanja, drugim pa, ki ne morejo priti, pošljemo sliko udeleženi, od vseh

še tople pozdrave. Tega so zelo veseli, saj nas pokličejo in se nam zahvalijo za pozornost in običajno vrnejo pozdrave. Nekateri so se nam letos prvič pridružili, pa so se lepo počutili med nami, zato je bilo naše srečanje še lepše in še bolj veselo.

Zdaj vemo, da moramo nadaljevati in morda se nam še kdo pridruži. Vsak od nas ima svoje obveznosti, po srečanju pa se zavemo, kako prijetno si je utrgati nekaj časa zase, za prijatelje in za naša družjenja.

Jožica Sklepič

Dve b(u)rkasti, in z brado...

1. Andrej in Matija se kosata, kdo bolj pozna svet.

Andrej: Povej mi, kako se imenuje glavno mesto Filipinov?

Matic: Honokaka.

Andrej: Ni res, Honolulu.

Matic: No, saj sem vedel, da je tam nekje blizu.

2. Gospa s klobukom in bogato opravo že lep čas izbira torbico. Nazadnje obupana reče prodajalcu: »Z vami si res ne morem pomagati. Pokličite šefa, on ima gotovo več izkušenj v svetovanju.«

»Ima, ima,« odgovori prodajalec, »brž, ko vas je zagledal, se je skrill!« - **L. Sever**

Bojana Tizmonar Javornik: Vzgoja s pomočjo priročnikov? ali Stiske staršev v sodobni družbi...

»Sam. Spet sam...« je globoko zavzdihnil trinajstletni Matic, ko je odklepal vrata stanovanja.

Težko šolsko torbo je odložil v kot svoje prijetno urejene sobe, pogledal na uro, prižgal računalnik in modroval: »Ura bo skoraj odbila štiri popoldne; do sedaj sem po pouku opravil še vse obveznosti pri tečaju tujega jezika, zaključil delo pri interesni dejavnosti. Saj imam že vsega polno glavo – kot da bi bil utrujen...« in razmišljal dalje, medtem ko je že »krmaril« po internetu. Seveda! Računalnik bo tja do sedme, pol osme ure edini, s pomočjo katerega se lahko pogovarja – s svojimi prijatelji, kdaj pa kdaj sklepa tudi nova znanstva.

»Eh, takšni pogovori!« je kdaj pa kdaj zamišljeno godrnjal. Včasih ga zvabi tudi ulica. Tam so prijatelji, ki imajo vedno čas. Toda to ni tisto, kar je v tem trenutku potreboval.

Saj ima starše, ki mislijo nanj, pa bosta prišla domov zvečer, utrujena, polna misli, kaj ju čaka naslednji dan. Bosta sploh našla čas in energijo zanj?! **Sam. Spet sam...**

[Zgodba le ponazarja današnje razmere in je povsem izmišljena. Op. avt.]

Bojana Tizmonar Javornik, vodja Kriznega centra za otoke, Hiše zavetja Palčica, je prijetna sogovornica, ki ji ne zmanjka besed in globokih misli predvsem tedaj, ko pogovor nanese na Otroka, zapisanega z veliko začetnico. Njim, predvsem tistim, za katere bi romanopisec lahko zapisal vrsto zgodb o »ukradenem otroštvu«, posveča svoje delo in misli tudi tedaj, ko je njen delavnik že davno mimo.

V mesecu oktobru, ko obeležujemo teden otroka, je v ta namen organiziranih veliko aktivnosti, na papir zlitega ogromno črnila – vse na temo OTROKA. Toda, otroci in mladostniki potrebujejo pozornost, predvsem čas, pozornost staršev vsak dan in ne samo v tednu otroka.

Kaj lahko pove ob tej misli glede na njene dolgoletne izkušnje pri delu z mladino – je bil začetek najinega pogovora, ki ga je ga. Bojana Tizmonar Javornik nadaljevala takole:

»Živimo v starajoči se družbi, zato je naš odnos do otrok povsem drugačen kot denimo pred stoletjem. Kako zelo drugačen, pripoveduje v svoji knjigi »Prvotno besedilo življenja« Alenka Puhar.

To branje bi iskreno priporočila vsakomur kot pomemben del slovenske socialne zgodovine. Razlika med časom nekoč in danes je predvsem v tem, da so danes otroci precej bolj v središču sveta. Vedno manj jih je in so vedno bolj dragoceni. Vzgoja postaja znanost; otroci rastejo in jih vzgajamo s pomočjo priročnikov. Vse to je lepo in, lahko bi rekli, tudi prav.

Na drugi strani pa je, na žalost, življenje v sodobni družbi vse manj naklonjeno otrokom. Kapitalizem, ki smo ga »uvozili«, nas sili v pehanje za dobrinami, tudi če se tega ne zavedamo neposredno! Kdo si lahko privošči oporekati delodajalcu: »Ne, ne bom do šestih zvečer v službi, ker ima moj otrok danes rojstni dan?!« - Otroci pa kljub vsem dobrinam ne morejo odrasti v zdrave osebnosti brez vzgoje nas odraslih, predvsem staršev. Že več let starši opozarjamo, da je preživljanje tako malo časa s svojimi otroki tudi za starše stiska. Tudi sama se večkrat spomnim, kako težko sem hodila v službo, ko sta

bila moja otroka še majhna. Z vso vnetostjo sem se posvečala delu, da mi le ne bi bilo treba ostajati v službi še po šestnajsti uri popoldne. Ker: otroci potrebujejo preživeti ČAS s svojimi starši, četudi ne počenjajo nič ne vem kako pomembnega. V tem času se učijo odnosov, pogledov na svet. Ko so otroci majhni, svoje starše brezpogojno občudujejo, ko pa odraščajo kot mladostniki, jih posnemajo. Ta skrb, to druženje, poglobljanje odnosov se z najstništvom prav nič ne zmanjša, četudi se najstnik zapira v sobo in na zunaj kaže, da mu ni do pogovorov, pa starši enostavno začutimo, da nas potrebuje. Prav pri najstniku, ki želi »že odleteti iz gnezda«, je še bolj pomembno, da smo mu čim več na voljo, da ne izgubimo stika z njim.«

Bogate so delovne izkušnje moje sogovornice. Delo na sodišču je bilo gotovo povsem drugačno, kot ga opravlja sedaj v Palčici. Bi morda lahko povezala eno z drugim – morda najprej usoda otrok, ki jih privede v Palčico, in spet naprej usoda, ki ni vsem naklonjena tako, da bi imeli srečno otroštvo, ustvarjalno mladost?

»Vsak otrok in tudi njegova družina imata svojo zgodbo. Sama se trudim izogibati stereotipom o dobrih in slabih. Poskušam razumeti odrasle, ki največkrat, na žalost, tudi sami izhajajo iz slabih, težkih življenjskih razmer, so bili žrtve nasilja, revščine, manipulacije svojih staršev – in sedaj, ko imajo sami otroke, ravnajo pač tako, kot so se naučili. Zato je tako zelo pomembno dobro sodelovanje med nami, starši in centri za socialno delo. V Palčici smo VARUHI otrok, zato imajo običajno starši naših otrok z nami korektne odnose, saj z njimi vzpostavimo odnos, v katerem jim poskušamo zagotoviti, da bo njihovim

otrokom tako najbolje. Največkrat nam tudi zaupajo. Center za socialno delo pa je tisti, ki z njimi poskuša delati na izboljšanju njihovih ravnanj. V Palčici smo povsem na strani otrok in starši to vedo.

Ko otroci zapustijo Palčico, imajo zagotovo pozitivno izkušnjo in srčno upam, da se jim bo vtisnila v prijeten spomin za vse življenje. S takšno mislijo in željami poteka vse naše delo,« pripoveduje ga. Bojana Tizmonar Javornik.

Današnji tempo življenja otrokom gotovo ni naklonjen. Delovni urnik staršev, kariera, ki morda otrokom na eni strani omogoča materialne dobrine, ki so vsekakor premalo za srečno otroštvo, po drugi strani pa revščina, ki je včasih nismo bili vajeni. Žal – tudi to doživljajo danes starši in otroci. Nekaj misli iz prakse, ko se verjetno srečujete z enim in drugim.

Bojana Tizmonar Javornik: »Raziskave, ki so jih naredili strokovnjaki, so pokazale, da revščina ni nujno povezana s slabimi odnosi ali prestopništvom. Glede na to, da v Sloveniji srednji razred državljanov počasi vse bolj »leze« v nižji razred na družbeni lestvici, se verjetno v veliko družinah pojavi občutek otrok, češ, samo mi tega in tega nimamo, vsi ostali sošolci pa imajo. Ob tem nas starše stisne pri srcu, saj želimo otrokom nuditi vse najboljše. Pomembno pa je ohraniti trezno glavo in najstnikom tudi ne vsega verjeti. Prav gotovo nimajo vsi vsega, kot so otrokove želje. Je pa to najboljša priložnost, da se pogovorimo o pravih vrednotah, kot je družina, spoštovanje, prijateljstvo, učenje, skrb za sočloveka, iskanje pozornosti v malih stvareh. Sicer pa se spomnimo na sociološke ugotovitve o bogastvu: revni nimajo denarja, imajo pa čas.

Bogati imajo denar, pa nimajo časa. Zato lahko takrat, ko ni denarja, izkoristimo čas skupaj z otroki za sprehode v bližnji okolici, mogoče za skupno prostovoljno delo v katerem izmed društev kot prostovoljci, za skupne družabne igre, za skupne pogovore. Ta čas bo gotovo najbolj bogato naložen! Tistim staršem, ki imajo dovolj možnosti otrokom nuditi celo vrsto dejavnosti, pa polagam na srce in dušo, naj si vzamejo čas in ga preživijo z otrokom! Nikakor ne podpiram receptov nekaterih sodobnih mam in očetov, da preživijo z otrokom samo eno uro na dan, pa je tista zato bolj intenzivna. Mogoče je že res intenzivna, je pa gotovo PREKRATKA! Samo predstavljajte si, da se je otroku nekaj pomembnega zgodilo ob enajstih dopoldne, mam ali očeta pa vidi šele ob sedmih zvečer. Čas za pogovor je že zdavnaj mimo!

Preživljajmo dneve z otroki tako, da se jim bo otroštvo vtisnilo v spomin. Da bodo imeli otroci spomine. Ker spomini na družino vsebujejo pozitivne, prijetne izkušnje.«
Sreča otrok je v drobnih stvareh. Kakšno delo si želite – v Palčici – sebi in sodelavcem?

»Naš cilj in poslanstvo v Palčici je otrokom, ki pridejo k nam, tako tistim, ki pri nas bivajo ali pa so samo na obisku, vtisniti v spomin toplo, prijetno vzdušje. Sprva smo si sicer zastavili nekoliko previsok cilj, da gre vsak od otrok v boljše razmere, iz katerih je prišel. Žal se vsem otrokom zgodbe ne iztečejo ravno tako, kot bi mi želeli, kar pa ne pomeni, da zato ti otroci ne bodo imeli srečnejše bodočnosti. Želeli bi si, da vsi otroci dobijo pri nas pozitivno izkušnjo z odraslimi, ki se jim bo vtisnila v spomin in jo bodo lahko nosili s seboj, ko bodo stopali skozi življenje. Otroci v takšni situaciji, ki jih privede v Palčico, potrebujejo veliko mero crkljanja.

Rane v mladi duši je treba nekako zakrpati...« je prepričana ga. Bojana.

Katero obdobje otroka je po vašem mnenju najzahtevnejše in v čem, mislite, starši »pogrešijo«, da imamo potem zgodbe, ki privedejo tudi v prestopništvo?

»Prepričana sem, da otroci pravzaprav nikoli čisto ne odidejo, do konca življenja

ostanemo v navezi. Vsa življenjska obdobja so pomembna za zdrav razvoj otroka, tako čas dojenčka, malčka, šolarja, najstništvo. Starši nikoli nismo dokončno opravili svoje naloge. Zato je toliko bolj pomembno, da imamo s svojimi otroki tople, spodbudne odnose, da se lahko vedno obrnejo na nas, da ostanemo vedno povezani. Takšen način življenja v družini je dobra popotnica na pot odraščajočemu otroku«, je z izbranimi mislimi zaključila in prepričana sem, odgovorila na moje vprašanje.

In za konec, ga. Bojana Tizmonar Javornik, vam na izbiro: misel, o kateri nisem vprašala, pa vam leži na duši.

»Ljuba mi je misel gospe Nuše, ki nam jo je poslala po elektronski pošti: »Ko gledam zvezde, mi ena vedno pomežikne nazaj!« (Loesje)

Ta misel me navdaja z upanjem, da – če verjamemo v pomežik zvezde, se bo to zagotovo zgodilo!«

Da bi se te lepe želje udejanjile otrokom in staršem. Četudi čas, v katerem živimo, temu ni najbolj naklonjen.

Je veliko lepih besed.

O dejanjih pa je vredno pisati.

Alenka Adamič

Martinovanje

Prišel je čas, ko se oziramo na prehojeno pot in se veselimo uspehov naših vinogradov. Že zgodaj spomladi se pričenjajo dela v vinogradih in pa brajdah in to vse leto do Martinovega. Seveda pa se bojimo tudi vremena, ki nam vedno ni naklonjeno. A vseeno so prilike takšne in drugačne, mi pa z veseljem ogledujemo, kako grozdje rdeči. Pa tudi ptički imajo kaj zobati, a tudi klopotci jim ne dajo miru, da bi v miru obrali, kar jim je dobro in sladko.

V petek, 7. 11. 2008, smo se odpravili na izlet. Vreme nam ni bilo najbolj naklonjeno, kar nam ni vzelo dobre volje do krajev, kamor smo se odpravili. Peljali smo se proti Trebnjemu in naprej proti Mirni in po vijugasti cesti na Hom do kmečkega turizma. Tam sta nas pričakala narezek in mošt. Gospodar nam je pokazal, kako se preša. Povedal

pa nam je tudi, kako se pričnejo prva dela spomladi in vse do mošta in kasneje do vina.

Po prigrizku in nekaj kozaric mošta smo se odpravili proti avtobusom in nazaj v dolino. V hotelu, kjer nas je pričakala muzika in pa zopet hrana in vino, nam je postalo že kar malo vroče, seveda so nas muzikantje z glasbo vzpodbudili na ples. V dvorani nas je bilo precej, saj smo bili invalidi Trebnjega, Ribnice in Grosupljega. Tako se je sklenilo tudi precej novih znanstev in kar prehitro je minil čas in naše martinovanje smo zaključili, a smo obljubili, da se kmalu spet vidimo.

Vino pa, pravijo, je za zdravje. Zato vsem – na zdravje!

Renata Laznik

Gasilski kviz na občinski in regijski ravni

V gasilskem kvizu v soboto, 25. oktobra 2008, v Št. Juriju, je sodelovalo 31 »trojčk«. Iz posameznih kategorij so nato prve tri uvrščene ekipe imele pravico, da gredo na regijski kviz, ki je bil 8. 11. 2008 v OŠ Dobropolje. Tukaj pa sta se dve ekipi uvrstili na državno tekmovanje, ki bo (v času natisa novembrskih Grosupeljskih odmevov) 22. 11. v Puconcih.

Jože Miklič

Vprašanja za gasilski kviz je pripravila Mladinska komisija Gasilske zveze Grosuplje, ki jo vodi Monika Kastelic (PGD Šmarje – Sap). V njej je sodelovalo 12 članov iz 12 PGD-jev. V samem kvizu je sodelovalo 11 sodnikov. PGD Št. Jurij je odstopilo svoje prostore in poskrbelo za pogostitev tekmovalcev. Tekmovalci v kategorijah mlajši pionirji, starejši pionirji in mladinci so se pomerili glede na starostno stopnjo v naslednjih disciplinah: požarna preventiva, gasilska abeceda, splošno znanje, vezanje vozlov, spoznavanje gasilskega orodja in »drži ali ne drži«.

Rezultati na občinski ravni

Mlajši pionirji

1. Čušperk 2
2. Račna 1
3. Čušperk 1

V tej kategoriji so tekmovala še ekipe Zagradec 1, Ponova vas 1, Žalna 2, Zagradec 2, Polica 2, Št. Jurij 1, Polica 1, Ponova vas 2 in Žalna 1.

Starejši pionirji

1. Čušperk 2
2. Čušperk 1
3. Žalna 2

Med starejšimi ekipami so se pomerile še ekipe Zagradec 1, Šmarje – Sap 1, Račna, Zagradec 2, Št. Jurij 1, Polica 1, Šmarje – Sap 2, Št. Jurij 2, Polica 2 in Žalna 1.

Mladinci

1. Čušperk
2. Račna
3. Šmarje – Sap

Za mladinske uvrstitve so se iz ostalih društev potegovala še ekipe Polica, Zagradec 1 in Zagradec 2.

Rezultati na regijski ravni

Mlajši pionirji

1. Ložine 1 – GZ Kočevje
2. Čušperk 1 – GZ Grosuplje
3. Zdenska vas – GZ Dobropolje

V tej kategoriji je tekmovalo 12 ekip iz gasilskih zvez Dobropolje, Grosuplje, Ivančna Gorica in Kočevje.

Starejši pionirji

1. Stična 1 – GZ Ivančna Gorica
2. Čušperk 2 – GZ Grosuplje
3. Vas – Fara – GZ Kočevje

Tudi v tej kategoriji je tekmovalo 12 ekip.

Mladinci

1. Stična – GZ Ivančna Gorica
2. Dolga vas GZ Kočevje
3. Stara Cerkev – GZ Kočevje

V tej kategoriji je tekmovalo 11 ekip, ekipa iz Čušperka pa se je uvrstila na 8. mesto.

Gasilci v žalski šoli

Mesec oktober je mesec požarne varnosti. 23. oktobra 2008 so nas obiskali prijazni gasilci iz PGD Žalna in nam tako popestrili četrtkov dopoldan.

Lepa hvala gasilcem T. Javorniku, L. Koščaku, J. Štrumlje in D. Goršiču!

Foto: Stanka Erjavec

Nekateri drugošolci se takole spominjajo zanimivega srečanja z gasilci:

Danes so nas obiskali gasilci. Vsi otroci so poskusili špricati s cevjo. Gasilec je pokazal gasilske pripomočke, ki jih uporabljajo za gašenje. Nekateri učenci so se celo peljali z gasilskim avtomobilom.

Katja Piškur

Všeč mi je bila predstavitev gasilcev. Najbolj mi je bilo všeč, ko sem gasila ogenj. Videli smo tudi cev, ki šprica zelo visoko.

Tjaša Omahen

Všeč mi je bilo, ko smo gasili z vodo.

Maša Bukšek

V šoli so nas obiskali gasilci. Pokazali so nam dva gasilska avta. V avtu so različna

orodja: sekira, lopata, cevi in čelade. Otroci smo gasili z gasilnim aparatom.

Jakob Kastelec

Ko so nas obiskali gasilci, so nam povedali, kaj vse potrebujejo za gašenje požara. Potem smo še sami poskusili. Najbolje mi je pa bilo, ko sem šprical z gasilsko cevjo.

Šimon Kačunc

Danes so v našo šolo prišli gasilci. Pokazali so nam gasilski avto, sirene, maske, oblačila, gasilski aparat in ostalo opremo. Najbolj so mi bile všeč zlate čelade in špricanje z vodo in peno.

Urban Štifter

V četrtek so nas obiskali gasilci. Prišli so z gasilskim kombijem in cisterno. Na igrišču so zakurili majhen ogenj in nam pokazali, kako se ga pogasi. Ogledali smo si orodje, ki ga uporabljajo pri gašenju. Razkazali so nam zaščitno obleko. Na glavo smo si lahko posadili pravo gasilsko čelado. Nekateri otroci so se peljali z gasilskim kombijem. Meni je bilo najbolj všeč, ko so zakurili ogenj in smo ga gasili mi, otroci.

Urška Štibernik

Stoječa lepota »ozaljšana«

Krajani in obiskovalci Železniške postaje Grosuplje so lahko v mesecu oktobru na železniški postaji Grosuplje videli zastrto delovišče okrog razstavne lokomotive.

Na pobudo že prvega restavratorja in pobudnika za postavitev lokomotive g. Jožeta Simoniča iz Grosupljega, »zapriseženega železničarja« sta Občina Grosuplje in KS Grosuplje sprejeli pobudo, da je po 15 letih stoječa lepota potrebna temeljite obnove.

S to pobudo se občina in KS Grosuplje pridružujeta praznovanju 115 letnice prihoda železnice v Grosuplje. KS Grosuplje je ta datum prevzela za svoj krajevni praznik, saj sovпада še s krajevnim žegnjanjem.

Zahvaljujem se vsem izvajalcem, županu občine Grosuplje, posebej pa g. Jožetu Simoniču za vztrajno in prizadevno delo, da je stoječa lepota dobila novo preobleko.

Anton Žitnik, predsednik KS Grosuplje

Pripovedi - 43: Huda nesreča pri Čušperku

V Slovenskem poročevalcu, v torek, 18. decembra 1956, na 4. strani, so novinarji pisali o prvi večji železniški nesreči v naših krajih pri postaji v Čušperku.

Dne 17. t.m. nekaj minut po 6. uri sta na postaji Čušperk zadela skupaj tovorni vlak in potniški vlak. Tovorni vlak, ki bi se moral na postaji Čušperk ustaviti in počakati na križanje z osebnim vlakom, ki pripelje ob tem času iz Kočevja, je iz neznanega vzroka vozil skozi postajo in prerezal kretnico. V tem hipu pa je prispel na postajo Čušperk potniški vlak, namenjen proti Ljubljani. Tako se je tovorni vlak zaletel v bok potniškega vlaka. Trčenje je bilo tako močno, da je od potniškega vlaka odtrgalo več vagonov in jih hudo poškodovalo, medtem ko so 3 vagoni popolnoma uničeni. Gmotna

Karol Rustja je v publikaciji Dolenjske proge zapisal, da je bilo ranjenih 31 potnikov in štirje železniški uslužbenci.

škoda je preseгла nekaj milijonov dinarjev. Poškodovanih je večje število potnikov, nekaj med njimi huje, medtem ko doslej še ni bilo nobene smrtne žrtve. Zdravniška pomoč številnim ranjencem je bila dobro in hitro organizirana. Hudo ranjene potnike so trije rešilni avtomobili prevažali v ljubljansko bolnišnico. Vsi vzroki te hude nesreče še niso podrobneje znani. V potniškem vlakom je bilo ranjenih 25 ljudi, med njimi pet huje.

Pripravila Marija Samec

Neznani fotograf je na fotografijah ohranil spomin na ta nesrečni dogodek. Pri reševanju so prvo pomoč nudili člani Prostovoljnega gasilskega društva Račna, ovekovečeni na sliki.

Hudo poškodovani vagoni.

Obisk pri PGD Gatina

V mesecu oktobru, ki je posvečen požarni varnosti, smo v skupini »Palčki« vrtca Tinkara igro in dejavnosti posvetili spoznavanju vloge gasilcev. Preko poučnih knjig, revij Gasilec, zgibank smo spoznavali njihovo delo in pomembno vlogo v naši družbi. Seznanjali smo se z nevarnostmi, ki lahko povzročijo požar v stanovanju in v naravi. Vrhunec vsega pa je bilo srečanje s starši in otroki 18. 10. 2008 v prijetni vasi Gatina pri njihovih prostovoljnih gasilcih. Predstavili so nam svoja oblačila, opremo, znak, prapor, svojega zavetnika sv. Florjana. Pokazali so, kako se gasilci med seboj obveščajo, kje se vklopi alarm.

samovžig pregretega olja in pogasitev z mokro krpo ter gašenje goreče jeklenke. Za zaključek so nas povabili v dvorano gasilskega doma, kjer so nas prijazno pogostili. Ob mnogih pokalih s tekmovalni, ki jih imajo skrbno shranjene v vitrini, smo spoznali, da marsikatero prosto uro in več let žrtvujejo za skupen cilj - pomagati ljudem. Zagotovo bo nekaj otrok iz skupine čez dve leti, ko bodo dosegli spodnjo starostno mejo 7 let za vključitev v gasilsko društvo, vstopilo v njihove vrste. Kako tudi ne, saj imajo gasilstvo v tradiciji svoje družine. Hvala PGD Gatina!

Vzgojiteljica Helena Ferjan

Po teoretičnem delu je sledil praktični del. Medtem ko so se nekateri peljali v gasilskem tovornjaku, so se drugi ob pomoči staršev preizkusili v vlogi mladega gasilca. Nato so gasilci prikazali, kako teče voda iz cevi. Največ navdušenja pa je povzročila pena, s katero so se otroci kar nekaj časa poigravali. Kot zanimivost za starše so demonstrirali

Pripovedi- 42: Kako so gradili železniške predore

Med Ljubljano in Novim mestom so na železniški progi štiri predori, kar trije so v celoti ali pa vsaj delno na območju naše občine: Šmarje I., dolg 244,73 m, in Šmarje II., dolg 285,70 m, tretji pa je Peščenik, dolg 442,77 m. Vsi predori imajo enosmerni nagib. Predora pri Šmarju sta bila prebita leta 1892, dogodek so proslavili z veselico v Grosupljem.

Gospod Jože Svigelj iz Brvac mi je pripovedoval, kako je njegov tast pomagal pri gradnji tunela.

»Ko so železniški tunel delali v Šmarju, je oče iz te hiše 'zglihal' za delo. Konje so imeli dobre, voz tudi, parizar, legnar, pa so vozili kamenje iz Kamne gorice za tunel, za 'velb' v tunelu. Hitro si bil tam dol ob 'štreaki', delavci so bili, ki so nakladali, tudi sam furman je moral pomagati gor in dol zmetati. Bilo je težko, za konje in ljudi. Ko je pa zima prišla, so konji 'kleke ratali', žita nobenega, ker so vsega pojedli, vozovi so bili Tertig', komati so bili 'fertig', kovali so bolj tako na hitro. Vroče je bilo. Še pri Finžgarju v gostilni so se kdaj ustavili. Tako je dobro kazalo, da bi lahko obogateli, pa niso čisto nič zaslužili.«

Pripravila Marija Samec

SAMOPLAČNIŠKA ZOBNA ORDINACIJA

v Centru Dolfke Boštjančič na Igu

PRENADENT D.O.O.

vas vabi in vam ponuja
estetsko sanacijo zobovja s plombami, prevlekami
iz najkvalitetnejšega porcelana, implantanti ter
protezami, beljenja in vse preventivne posege
pri odraslih in otrocih.

Naročanje po telefonu 040 / 934 000
vsak delavnik med 8. in 18. uro

Marina Bernik: Rada imam ostarele ljudi!

Tri leta je minilo, odkar se je upokojila in hkrati postala tudi Grosupeljčanka. Resnično, ni se samo preselila v Grosuplje, ampak je tudi zaživela s svojim novim krajem. Želela si je podeželja, kjer so ljudje preprosti, prijazni. Kjer je človek človeku človek. Kjer sosed pozdravi, se nasmehne sosеду, ne pa, da gre neopazno mimo. Ni se zaprla v svoje novo stanovanje, ne meneč se za okolico, temveč se je zazrla okrog sebe z enim samim vprašanjem: Kje bi bilo njeno delo, njena pomoč koristna?

Gospa MARINA BERNIK.

»Delala sem v zdravstvu, kjer sem bila vedno v polni aktivnosti in kjer ni bilo počitka. Najprej, večino svojega delovnega obdobja kot zdravstveni tehnik v otroških in šolskih zobozdravstvenih ambulantah, z otroki, ki so tako pristni, prijetni. Veliko smo se pogovarjali, da so pregnali strah pred zobozdravnikom. In potem naj bi z upokojitvijo obstala!? Na to niti pomisliti nisem hotela. Prepričana, da s svojim delom še lahko kaj koristnega naredim. Kajti največjo škodo narediš sebi in morda tudi družbi, če z upokojitvijo za seboj zapreš vrata,« je živahno razpredla pogovor. O sebi, predvsem o svojih pogledih na življenje in okolico, v kateri živi.

Prve korake je usmerila v Društvo upokojencev, kjer je zaželen vsakdo, ki hoče poprijeti za delo. Toda večji izziv so ji bili starejši, tisti, ki potrebujejo pomoč. »Vedno sem čutila neko notranjo simpatijo do starejših ljudi. Moje zadnje delovno mesto je bilo v ambulanti za ultrazvok trebuha, kamor so bili napoteni predvsem starejši bolniki. Potrebovali so pomoč, pa so znali biti tako hvaležni za vsako pozornost, ki si jim jo namenil. Morda so bili prav tu zametki moje odločitve, da sem naslednji korak naredila v

grosupeljski Dom starejših občanov. Pot do mojega prostovoljstva med ostarelimi se mi je odprla kar sama,« pripoveduje z nasmehom na obrazu, ki je zadosten porok iskrenosti njenih besed. »Rada imam starejše ljudi, ker so prijetni, pa tudi hvaležni. Kot otroci so, po drugi strani pa tako nemočni. Potrebujejo oporo. Zato je naše prostovoljno delo med temi ljudmi svetel plamen v polmraku, v katerem so pogosto znajdejo. Vsak torek prihajam v dom, kjer skupaj z go. Lojzko Potrpin in direktorico doma delam v skupini, v kateri je 10 do 13 oskrbovancev doma v eni izmed pogovornih skupin. Dobro uro smo skupaj v pogovoru, ki temelji na dogovorjenih temah. Bistvo naših pogovorov je v tem, da ljudje razmišljajo, saj morajo sami sodelovati s pripovedmi iz svojega življenja, obujanju spominov in razmišljanju, ko vodimo pogovore, in seveda v prvi vrsti je tudi druženje. Kar pri srcu me stisne, ko na drugi strani srečujem varovance, ki so povsem apatični in ždijo v svojih sobah. Veliko jih je, ki so osamljeni, zlomljeni. To me včasih utesnjuje. Predobro se spominjam svojih prvih poti v dom. Usode nekaterih ostarelih so me tako pretresle, da so me premagale solze in kar resno sem razmišljala, če bom to zmogla. Pa sem premagala prve krize ob spoznanju, da sem svojo pozornost usmerila predvsem v tiste najbolj uboge, ki so nemočno ždeli v svojih posteljah.

Vendar ima življenje v domu tudi drugo stran – kot slikarsko platno je, ko ga spoznaš. Vrstijo se delavnice, kjer so me prav presenetili, koliko ustvarjalnosti je še v njih, če jim pomagaš, jih vodiš. Pa dnevi pred prazniki, koliko dejavnosti je namenjenim takšnim dnevom na časovnem traku. Veliko je tudi svetlih trenutkov, ki jih velja zabeležiti in jih približati ljudem. In na

nas, ki prihajamo kot prostovoljke, je, da jim z malenkostmi polepšamo dneve,« razgrinja svojo pripoved, prepleteno z globokimi mislimi in iskrenimi doživetji. In potem nadaljuje pripoved o delavnicah, ki jih pripravljajo v domu – izdelovali so punčke iz »cunj«, slikali na svilo in še vrsto drugih dejavnosti, vse z eno samo željo: pregnati dolgčas, popestriti dneve.

Pa kljub temu se je kdaj vprašala, ali ji je to res potrebno, saj zahteva njen čas in konec koncev tudi trud, priprave, odpovedovanje. Kajti dan, ko jo čaka njeno prostovoljstvo, je tudi njena velika obveza – jo vprašam, pa ima odgovor pripravljen, kot da je čakala nanj: »Res, da je to tudi obveznost, vendar toliko zadovoljstva, kot ga čutim, ko odhajam iz teh naših srečanj, ne bi verjetno imela od ničesar drugega. To mi daje neko duhovno hrano, vesela sem, zadovoljna, da sem pomagala nekomu polepšati dan. Prepričana sem namreč, da je prostovoljstvo v domovih potrebno, saj so delavci preobremenjeni, ljudje pa potrebujejo prisotnost »zunanjega sveta«.

Za trenutek se zamisli, kot da koleba med tem – spregovoriti – ali ne. In potem z glasom, obarvanim tako, kakršna je vsebina povedanega, pravi: »Najbolj pa me prizadene, ko pridem in ugotavljam, da kdo v skupini manjka, vprašam po njem, pa izvem – umrl je... Realnost življenja, ki je kar nekako ne morem sprejeti. Kot da bi še včeraj preživljali skupaj prijetne urice, zdaj pa ga enostavno ni več. To je temna senca sončnih dni, ki jih poskušam preživeti med mojimi novimi znanci. Realnost, kateri smo zapisani vsi,« razpreda prav prijeten pogovor in potem zaključuje: »Grosupeljski dom diha, daje toplino, za kar pa gre vsa pohvala delavcem doma, za katere lahko rečem, da jim je služba v domu – drugi dom!«

Tudi zato, pravi, je prostovoljka z dušo in srcem. Ne more si predstavljati, da bi to delo opustila. Kajti pot v dom ji manjka že takrat, ko kdaj pa kdaj res ne more iti.

In potem razpredava pogovor dalje. Komaj tri leta živi v Grosupljem, pa se počuti, pravi, prava Grosupeljčanka. V novem grosupeljskem blokovskem naselju je prelepo, pove. Tam, na Slomškovi, kjer ob vhodu raste rdeči javor in zelenico krasijo rože, tam, pravi, je njen dom. Z veliko mero zadovoljstva in ljubeznijo do narave ureja ta prostorček rož in zelenja. Prav zadovoljna je, da so tudi mladi stanovalci tega bloka tako navdušeni nad naravo in vsem lepim. »Stopimo skupaj in vsi smo za to, da živimo v prijetnem okolju,« navdušeno zaključuje najin prijeten pogovor.

Prišla v Grosuplje, se upokojila, si poiskala delo za ljudi in dušo, postala prava Grosupeljčanka, tu, pravi, je doma – to je gospa Marina Bernik. Prostovoljstvo je njen način življenja, ki ji polepša dan.

Alenka Adamič

Dobrodelni ples na Turjaku

Grosuplje, 8. 11. 2008 – Rotaract klub Grosuplje je v sodelovanju z Rotary klubom Grosuplje v petek, 7. novembra, ob 20. uri, organiziral dobrodelni ples na gradu Turjak pri Velikih Laščah, s katerim so člani obeh klubov obeležili začetek sodelovanja s Slovenskim društvom za celiakijo. Za novoustanovljeni Sklad za celiakijo je bilo zbranih 7.000 € za pomoč socialno šibkim družinam, ki se soočajo z neozdravljivo boleznijo celiakijo. Zbrana sredstva so tudi v predlogu za podvojitev zneska s strani mednarodne Rotary Fundacije, ki podpira uspešne dobrodelne projekte rotarijskih klubov.

Stanka Parkelj Rozina

Rotaract klub Grosuplje želi aktivno sodelovati pri socialnem razvoju okolja, v katerem deluje, zato je letošnji glavni cilj njegovih članov pomagati socialno ogroženim družinam, v katerih je prisotna bolezen celiakija. Bolniki s celiakijo so preobčutljivi na gluten, zaradi česar se morajo držati stroge diete, ki izključuje živila z glutenom. Slednja zaenkrat predstavlja edini do sedaj odkriti način preprečevanja hujših oblik bolezni, vendar se morajo bolniki sami soočiti z visokimi stroški, ki jih brezglutenska dieta prinaša. Ponudba prehrabnih izdelkov brez glutena je v Slovenijskromna in predvsem cenovno težko dostopna, ker je celiakija relativno redka bolezen. Zato se je Rotaract klub Grosuplje povezal s Slovenskim društvom za celiakijo, v katerem se združujejo otroci in odrasli, ki so oboleli za to boleznijo. Skupaj z društvom bodo poiskali družine, ki najbolj potrebujejo pomoč pri nakupu brezglutenskih živil.

Kot je povedala Ana Jovandarič, predsednica Rotaract kluba Grosuplje, so se za sodelovanje s Slovenskim društvom za celiakijo odločili, ker menijo, da je »celiakija pereč problem, predvsem v socialno šibkih družinah, ki si ne morejo privoščiti nakupa živil brez glutena, saj so zanje občutno predraga, to pa neizogibno poslabšuje zdravstveno stanje obolelih.« V Rotaract Grosuplje verjamejo, da bodo z organizacijo dobrodelnega plesa pripomogli k izboljšanju zdravstvenega stanja bolnikov s celiakijo in jim olajšali njihov vsakodnevni boj s to boleznijo.

Izjava Blaža Miklavčiča, predsednika Rotary kluba Grosuplje

»Z dobrodelnim plesom smo zaključili prvo fazo akcije zbiranja sredstev za pomoč obolelim s celiakijo. Ta bodo namenjena socialno šibkejšim številčnejšim družinam. V prvi fazi so donatorji akciji namenili več kot 7.000,00 EUR sredstev, glede na to, da računamo na dodatna sredstva iz mednarodne Rotary Fundacije in donatorjev v naslednjih mesecih, bo končna vrednost zbranih humanitarnih sredstev pomembno višja.

Tako velik odziv donatorjev in številčna udeležba na samem dobrodelnem plesu, ki je potekal v izjemno prijetnem vzdušju, nam dokazuje, da smo rotarijci iskreno združeni v skupni ideji – pomagati drugim. Posebej je takšen odziv razveseljiv v ekonomsko in finančno nekoliko turbolentnejših časih, namreč tisti, ki so pomoči potrebni, sedaj praviloma še na slabšem.

Sam sem bil navdušen nad celotno akcijo in samim dobrodelnim plesom. Posebej sem ponosen na naše mlade rotaractovce, ki so prevzeli levji delež izvedbe akcije in dobrodelnega plesa. Poseben privilegij zame je, da sem lahko del tako iskrenega in lepega projekta.«

SLIKA SPODAJ:
Člani Rotaract kluba Grosuplje

Govor Blaž Miklavčič, predsednik Rotary kluba Grosuplje.

Govor Robert Letnar, predsednik Slovenskega društva za celiakijo.

Otvoritveni ples predsednice Rotaract kluba Grosuplje Ane Jovandarič in predsednika Rotary kluba Grosuplje Blaža Miklavčiča.

Pomoč po neurju 2008

Neurja, ki so zaznamovala leto 2008, so se nadaljevala tudi v prvih dneh avgusta. Najhuje je bilo 15. avgusta in v noči na 16. avgust. Razbesnelo neurje z močnim vetrom, točo in intenzivnimi padavinami je zajelo celotno Slovenijo. Najbolj je bil prizadet podravske del, močno škodo pa so utrpeli tudi Mariborska, Pomurska, Celjska in Posavska regija. Ker so Slovenske gorice, Podravje in Pomurje že od nekdaj slabše razvite pokrajine, so ljudje tam zato manj in slabše gradili. Pogosto so uporabljali ceneno salonitno kritino, ki zadnjih ujm s točo ni zdržala. Debela kot jajce in še bolj je toča povsem uničila marsikatero streho. Tako smo imeli gasilci polne roke dela že v julijskih neurjih, vrhunec pa je bil dosežen sredi avgusta, še posebej na Ptujskem.

Božidar Perko, gasilski častnik I. st.

Ko so pričele v celoti aktivirane gasilske enote iz Podravske regije delati na meji zmogljivosti, je prišlo do dogovora med poveljnikom GZ Slovenije Matjažem Klaričem in poveljnikom CZ RS Miranom Bogatajem, da se aktivirajo gasilske enote tudi iz drugih gasilskih regij. Sprožen je bil tudi državni načrt, kar je pomenilo, da se za odpravo posledic neurja stroški interveniranja enot krijejo iz proračuna države.

Na prizadeto območje so 19. avgusta odšle tudi gasilske enote iz Gasilskih zvez, ki so sestavni del regije Ljubljana II. Ob 6. uri se je pred gasilskim centrom Grosuplje zbralo 19 članov iz Prostovoljnih gasilskih društev Grosuplje, Šmarje – Sap, Polica, Gatina, Zagradec in Čušperk. Po pozdravu

in napotkih poveljnika GZ Grosuplje Janeza Pezdircra smo z dvema voziloma krenili na pot proti Ptujju.

Prva postaja je bila počivališče Lukovica, kjer smo se priključili preostalim društvom iz Gasilskih zvez Kočevje, Ribnica, Dobrepolje in Ivančna Gorica. V strnjeni koloni 11 gasilskih vozil s približno 120-timi gasilci smo dobro razporejeni in pripravljeni na nove izzive nadaljevali pot proti zastavljenemu cilju.

Na sprejemnem mestu smo pri članih štaba po prijavi dobili navodila in razporeditve. Glede na potrebe na terenu smo odhajali na različne lokacije, predvsem osredotočene na mesto Ptuj. Srečevali smo se s povsem različnimi deli, tako na stanovanjskih hišah kot tudi stanovanjskih blokih. Člani PGD Polica, Gatina in Čušperk smo skupaj

z avtomobilsko lestvijo PGD Radvanje pri Mariboru prevzeli zahtevna dela – polnjenja preluknjanih salonitnih plošč s purpenom na stanovanjskih blokih na obrobju mesta. Glede na prijavo poškodb na kritini s strani stanovalcev je štab izdelal načrt stanovanjskih objektov, ki so bili nujno potrebni sanacije.

Ko smo se z lestvijo nemalokje po ozkih dovoznih poteh prebili do številke vhoda, napisane na listu papirja in pričeli spraševati, kje je potrebna sanacija, so se stanovalci samo spogledovali in nihče naj ne bi nič vedel. Nekje se je morda našel hišnik, ki je dopovedoval, kje je še potrebno zakrpati zelo velike luknje, vendar sami brez lestve pa tega res ne morejo narediti. Potrebno bi bilo nabaviti purpen. Zopet veliko besedi med stanovalci, od nekje

le prinesejo nekaj velikih tub in lestev se končno prvič po dveh urah pogovorov z Dragom iz Gatine v košari dvigne visoko na streho petnadstropne stolpnice. Vodja naše delovne skupine Franc Vrhovec iz PGD Polica teka od bloka do bloka ter raziskuje imena ulic in številke iz spiska, ki naj bi bila potrebna naše pomoči. Po tehtnem pogovoru ugotovimo, da bo naše delo hitreje opravljeno, če se povzpemo na podstrešje ter privezani na vrvi splezamo na dokaj položne strehe ter zakrpamo številne odprtine na salonitnih ploščah brez pomoči težko okretne lestve. Stanovalci, ki jim je že ob najmanjšem dežju zatekalo v podstrešno stanovanje, so prihajali ter nas prosili za purpen, katerega ni bilo mogoče dobiti več v nobeni trgovini. Končno se je našel tudi prijazen stanovalec, ki naj bi imel sorodnike celo v naših krajih ter prinesel hladno pijačo, ki je bila neizmerno iskana v vročem dnevu. Tudi po kosilu smo našo 'misijo nemogoče' nadaljevali, purpena smo imeli le za vzorec, strehe so postajale vedno nedostopnejše, le stanovalci vedno prijaznejši, prinašali so pijačo ter se zahvaljevali, vendar glej ga zlomka, ne tisti, na katere je teklo, temveč tisti iz pritličnih stanovanj. Pa saj to je narobe svet!

Do večera smo zatem opravili še precej dela. Iz štaba so nam dostavili karton velikih tub purpena, katerega smo morali porabiti. Čisto na koncu smo ustregli tudi invalidu na vozičku, ki nas je že od jutra prosil, naj vendar zakrpamo tudi kritino na njegovem bloku. Z veseljem smo uslišali njegovo prošnjo. In prav na tem zadnjem objektu smo doživeli vso krutost, ki jo je razbesnela narava povzročila ubogemu človeku. V majhni podstrešni sobici, brez stekel na podstrešnih oknih, z vodo prepojenimi in takorekoč uničenimi ivernimi ploščami, ki so še pred nekaj dnevi služile kot imitacija stropa, je s solzami v očeh mati dveh mladoletnih deklic pripovedovala, kako je doživela skorajšnji potop v lastnem, do tedaj toplem domu. Ostali smo brez besed, trdno prepričani, da smo se odločili za pravo poslanstvo, pomagati sočloveku, pa čeprav daleč od svojega doma.

Po zbranih podatkih je na Podravskelem sodelovalo okrog 2000 gasilcev, ki so opravili preko 20600 ur dela. Sodelovalo je tudi preko 380 vozil. Samo na območju Ptuja je bilo poškodovanih okoli 4500 objektov.

Ne smemo mimo dejstva, na katero nenehno opozarjajo gradbeni strokovnjaki. Namreč, da je podivjana narava morala pokazati na napake in pomanjkljivosti pri gradnji objektov. Pokazale pa se niso le pri zasebnih hišah, temveč tudi na stavbah podjetji, šol, vrtcev in stanovanjskih blokih.

Na intervenciji smo si upravičeno zastavljali vprašanje, kaj je intervencija in kaj sanacija. Vsekakor smo vsi prisotni dobili občutek, da bi se veliko prej moralo začeti s sanacijo škode, saj pokrivanje streh s folijo in krpanje kritine s purpenom ni pomenilo rešitve za objekte. Ravno tako pa je zahtevalo veliko dela in napora kot prekrivanje streh s primerno kritino, ki bi zagotavljala trajnejšo rešitev problema. Naravne nesreče, ki poškodujejo strehe, za gasilce pomenijo širjenje nalog iz splošnih na vedno bolj tehnične. Vse prepogosto pa v naši družbi obvelja tudi dejstvo, da smo gasilci edina sila, ki se jo lahko hitro aktivira v primeru nesreče. Zahtevno delo na

strehi pomeni delo na višini, ki zahteva ustrezne psihofizične lastnosti gasilcev, hkrati pa tudi znanje za dokaj zahtevne tehnične naloge prekrivanja strehe. Zato bo potrebno za gasilce zagotoviti dodatna sredstva za opravljanje novih nalog, ki bodo omogočala ustrezno usposabljanje gasilcev in opremljanje le-teh z ustrezno opremo, tehniko ter s primerno osebno zaščitno opremo za delo na strehi.

Vsi skupaj smo se zadovoljni ter bogatejši za novo izkušnjo, ki nam je predstavila nek drugačen pogled na pomoč sočloveku v nesreči, ki ga prinaša strnjen bivalni prostor, kjer sosed skoraj ne pozna sosedu, srečno brez poškodb vrnili domov.

Javni natečaj za izbiro najboljših turističnih spominkov občine Grosuplje v letu 2009

Občina Grosuplje razpisuje javni natečaj za izbor najboljšega turističnega spominka občine Grosuplje za leto 2009.

1. Na natečaju lahko sodelujejo samo spominki, ki prepoznavno in izvirno predstavljajo:

- mesto, kraj oz. širše območje občine Grosuplje,
- kulturno in naravno dediščino ter sodobno ustvarjalnost,
- turistično dejavnost,
- so prvič javno predstavljeni na tovrstnem natečaju,
- jih je mogoče izdelati v poljubnih količinah za prodajo.

2. Strokovna komisija bo izbrala tri najboljše spominke in jim podelila naziv »Grosupeljski turistični spominek 2009«.

3. Strokovna komisija bo pri ocenjevanju upoštevala naslednje kriterije, ki so med seboj enakovredni:

- identiteta oz. prepoznavna vrednost,
- likovna estetska vrednost,
- dediščinska vrednost,
- izvirnost ali poznavanje smernic v razvoju turizma,
- turistično promocijska vrednost kraja,
- možnost produkcije v različnih materialih in velikosti,
- trženje.

4. Avtorji spominkov, ki bodo v sklopu ocenjevanja dosegli skupno največ točk glede na vsa ocenjevalna merila, bodo prejeli denarne nagrade (neto):

prva nagrada: 400 EUR
 druga nagrada: 200 EUR
 tretja nagrada: 100 EUR

5. Vzorke bo ocenjevala petčlanska strokovna komisija. Člani strokovne komisije izberejo izmed sebe predsednika, ki koordinira delo komisije. Zapisnik podpišejo vsi člani komisije. Predvidena sestava strokovne komisije: predstavnik razpisovalca, etnolog, umetnostni zgodovinar, predstavnik Turistične zveze Grosuplje in ekonomist.

6. Strokovna komisija za ocenjevanje turističnih spominkov pred ocenjevanjem

pregleda prispele izdelke in idejne osnutke ter izloči tiste, ki ne ustrezajo pogojem razpisa.

Zmagovalnim spominkom, ki jih izbere in razvrsti strokovna komisija, se podelijo priznanja in denarne nagrade.

Strokovna komisija za ocenjevanje lahko prerazporedi nagrade, da se vrednost nagrad sorazmerno spremeni. Strokovna komisija se lahko odloči, da ne podeli prve, druge ali tretje nagrade, če noben od spominkov ne odraža pričakovanega rezultata. Vse odločitve sprejme z večino glasov.

Ko strokovna komisija ugotovi in razvrsti zmagovalne spominke, pripravi obrazložitev ter z rezultati seznanila zainteresirane, se razpusti in konča svoje delo.

Strokovna komisija za ocenjevanje je popolnoma avtonomna in odloča sama z večino glasov. Na odločitve komisije ugovori niso možni.

7. Na natečaj Občine Grosuplje se lahko prijavijo fizične ali pravne osebe z največ dvema izdelkoma.

8. Spominke za natečaj bomo sprejemali na sedežu Občine Grosuplje, Taborska 2, 1290 Grosuplje, do 10. aprila 2009.

9. Vsakemu vzorcu mora biti priložena kuverta s podatki:

- ime, priimek, rojstni datum, naslov in telefonska številka avtorja,
- ime izdelka,
- kratka opisna predstavitev izdelka,
- tehnična specifikacija izdelka,
- risba izdelka v predvidenih različnih izvedbah,
- 2 fotografiji spominka v velikosti 15 cm x 10 cm,
- podpisana izjava, da izdelek še ni v prodaji doma ali v tujini,
- podpisana izjava, da je spominek avtorsko delo izdelovalca.

10. Nagrajeni spominki ostanejo v arhivu Občine Grosuplje.

11. Občina Grosuplje bo v primeru zanimivih spominkov ponudila možnost za odkup materialnih avtorskih pravic oz. odkupila določeno število spominkov za promocijske namene Občine Grosuplje. Izbranim ustvarjalcem bo ponujena možnost prodaje spominka v Turistično informacijskem centru Grosuplje na podlagi medsebojnega

Najsodobnejše terapevtske tehnike za zdravljenje različnih poškodb in obolenj.

Fizioterapija Grosuplje je zasebna fizioterapija, ki je nastala z namenom, da ponudi najsodobnejše terapije, ki omogočajo uspešno zdravljenje različnih boleznih in poškodb. Razvoj fizioterapije gre v smer osebne, celostnega pristopa, individualne obravnave ter manualnih fizioterapevtskih tehnik. Kot zasebno podjetje širimo dejavnosti na področja, ki jih sistem javnega zdravstva ne pokriva.

Sodobna tehnologija v kombinaciji z različnimi manualnimi tehnikami nam omogoča uspešno zdravljenje poškodb sklepov in mehkih tkiv že v zgodnjem obdobju po poškodbi. Z obravnavo po zvinu gležnja, poškodbi kolena, nihajni poškodbi vratne hrbtenice in podobno začnemo že nekaj dni po poškodbi in tako skrajšamo akutno fazo obolenja in preprečimo morebitne kasnejše zaplete. S pravočasno in ustrezno terapijo degenerativnih obolenj mišic in kit, hrbtenice in obrabe

dogovora.

12. Razglasitev rezultatov natečaja bo javna, hkrati z razstavo vseh spominkov, ki bodo prijavljeni na natečaju. Nagrade se izplačajo v 30 dneh po razglasitvi rezultatov.

Občina Grosuplje si pridružuje pravico, da se posamezna nagrada ne podeli ali se podeljeni naziv odvzame, če se naknadno ugotovi, da avtor ne izpolnjuje vseh pogojev razpisa.

Za vse informacije se obrnite na naslov: Občina Grosuplje, Taborska c. 2, 1290 Grosuplje. Kontaktna oseba: Uroš Perme, 788 87 74.

OBČINA GROSUPLJE, ŽUPAN Janez Lesjak

sklepov lahko vzdržujemo stanje in v mnogih primerih preprečimo operacijo. Za terapijo obrabe in poškodb sklepnega hrustanca in osteoporoze prvi v Sloveniji uvajamo MBST magnetno resonančno terapijo. Rezultati raziskav kažejo, da MBST® terapija stimulira regeneracijo hrustančnih in kostnih celic. Zmanjšanje bolečine in izboljšanje funkcije sklepov je večkrat opazno že po nekaj terapijah, izboljšanje simptomov pa se stopnjuje še nekaj mesecev po končani terapiji. Rezultati MBST® terapije so dolgoročni.

Fizioterapija Grosuplje uvaja novo metodo za neinvazivno zdravljenje neželenega uhajanja urina pri ženskah in moških. Magnetna stimulacija NeoControl® povzroča krčenje mišic medeničnega dna brez neprijetnega vstavljanja elektrod. Bolnik med terapijo sedi na posebnem stolu popolnoma oblečen. Terapija vključuje tudi individualno voden trening za mišice medeničnega dna ter trening za povečanje mišične moči celega telesa. Terapija vključuje šestnajst terapij trikrat tedensko. Elektromagnetna stimulacija je neboleča in brez poznanih stranskih učinkov. Učinek terapije je manj pogosto ali popolnoma odpravljeno nehotno uriniranje ter manjša uporaba higienskih pripomočkov.

S pomočjo MLS laserske terapije uspešno zdravimo obolenja in poškodbe mišic in kit, herpes ter površinske rane. S terapijo herpesa pričnemo po možnosti prvi dan po pojavu bolečih mehurčkov. Terapija traja le nekaj minut. Običajno zadostujejo tri ali štiri terapije.

V našem centru si lahko privoščite tudi sprostilno masažo, ki ugodno vpliva na kožo, mišice, prekrvavitev in presnovo. Priporočamo jo po napornih fizičnih in psihičnih dejavnostih. Terapevtska masaža je usmerjena na strukture ali del telesa, kjer so prisotne kronične bolečine, napetost ali druge funkcijske motnje.

Za vse, ki se zavedate pomena redne telesne vadbe, smo pripravili skupinske in individualne vadbe. Joga, pilates, power plate trening z osebnim trenerjem ter terapevtski fitness so namenjeni ljudem različnih starosti in pripravljenosti. Vadba za nosečnice, poporodna vadba, vadba za hrbtenico, 50+ so programi, ki so prirejeni potrebam ciljnih populacij. V decembru pričnemo z vodeno vadbo v terapevtskem fitnessu za seniorje v dopoldanskem času.

Za prvi brezplačen obisk v Fizioterapiji Grosuplje se dogovorite po telefonu.

Fizioterapija Grosuplje

FIZIOTERAPIJA

G R O S U P L J E

**OB POSEBNIH PRILožNOSTIH
PODARITE SVOJIM NAJDRAžJIM,
SODELAVCEM IN PRIJATELJEM
DARILNI BON: 10 terapij + 1 gratis,
10 treningov z osebnim trenerjem,
masaža, refleksna masaža stopal!**

**www.fizioterapija-grosuplje.si
info@fizioterapija-grosuplje.si**

Fizioterapija Grosuplje d.o.o.

Brezje pri Grosupljem 70 (Sončni dvori), 1290 Grosuplje

Tel.: 01 7863-135

NA OBISKU PRI LAZARINIJIH, ZADNJIH GRAŠČAKIH POSESTVA BOŠTANJ

Kulturna dediščina na območju Radenskega polja je za tukajšnji krajinski park prav tako pomembna kot naravna dediščina. V jesenskem času smo začeli s projektom Obudimo beli kamen – Weissenstain. Začeli smo zbirati informacije, fotografije in vso mogočo literaturo o gradu Boštanj. Pogovarjali smo se z ljudmi, ki so bili delavci na nekdanjem gradu ali pa le otroški prijatelji grajskih otrok Lazarinijev. Poslali pa smo tudi pismo baronu Hubertusu Lazariniju z željo, da se osebno srečamo. Ta nas je v začetku oktobra poklical in nas povabil na svoje posestvo v kraju Langschlag v Avstriji.

Današnji dom zadnjih lastnikov gradu Boštanj

Mestece leži skoraj tik ob meji s Češko. Čudoviti gozdovi in urejene kmetije dajejo kraju poseben pečat. Baron, še zelo vitalen 75-letni gospod, nas je prijazno in gostoljubno sprejel v čudovitem kabinetu svojega dvorca, ki so ga podedovali od strica, potem ko so se med drugo svetovno vojno umaknili iz gradu Boštanj. S svojimi spomini je zapolnil marsikatero vrzel in nam obogatil mozaik nekdanj mogočnega gradu Weissenstain. Na žalost jim je večina stvari, ki so jih vzeli s seboj iz gradu Boštanj, zgorela, saj so Rusi po vojni grad zažgali. Pokazal nam je čudovito knjigo, ki govori o rodbini Blagay, prejšnjih lastnikov gradu Boštanj. Ko so ti konec 19. stoletja izumrli, so posestvo s poroko podedovali Lazariniji iz Čušperka. V originalnem naslovu se knjiga imenuje Adolph, Hubert / Geschichte der Familie Ursini Grafen von Blagay in opisuje tudi grad Boštanj ter ljudi tistega časa.

Skupna fotografija s Hubertusom starejšim ter sinom Hubertusom z ženo Clarisso

Hubertus Lazarini, ki je kot otrok še skupaj s sestro Ingrid in Wolfgangom živel na boštanjskem gradu

Polni lepih vtisov in veseli, da smo spoznali tudi snaho in Hubertusa mlajšega, smo si obljubili, da se še srečamo. Morda že drugo leto na gradu Boštanj v takrat že razglašenem Krajinskem parku Radensko polje.

mag. Tina Mikuš

Če imate kakršno koli vprašanje nas lahko kontaktirate na spodnji naslov:

CENTER Grajski vrt Boštanj d.o.o.

Veliko Mlačevo 59, 1290 Grosuplje

Uradne ure so vsak delavnik od 9:00 – 15:00,

Telefon: 040 655 793 (Marko Gabrovšek), 040 655 795 (Miša Pintarič), 040 655 796 (Leon Kebe), 040 655 797 (Tina Mikuš)

Faks: 01 786 50 32 ali 01 786 36 68

e-pošta: info@radenskopolje.si, info@grajski-vrt.si, prenocisca.bostanj@radenskopolje.si

spletni naslov: www.radenskopolje.si in www.grajski-vrt.si

KOLEDAR DOGODKOV NA RADENSKEM POLJU

• 10.11.2008 TEMATSKO PREDAVANJE KRMLJENJE PTIC POZIMI

Mnogo ljudi se поблиže seznanj s pticami prav pri opazovanju hranjenja. Katere ptice obiskujejo krmilnice in zakaj bomo izvedeli na 13. tematskem predavanju. Prav tako bomo dobili napotke za pravilno hranjenje ptic in slišali veliko zanimivosti iz življenja ptic pozimi. Predaval bo Leon Kebe. Začetek predavanja bo ob 18:00, v galeriji Grad Boštanj. Vse informacije lahko dobite na telefonu 040 655 796 ali info@radenskopolje.si

• december 2008 ZLOŽENKA O RADENSKEM POLJU

V pripravi je dopolnjena verzija zloženke o Radenskem polju. Ta bo nadomestila zloženko, ki jo je Občina Grosuplje izdala že pred leti, pa ja zaradi velikega zanimanja že pošla. Zloženka bo izšla še pred novim letom. Vse informacije lahko dobite na telefonu 040 655 797 ali info@radenskopolje.si

• december 2008 KOLEDARJI RADENSKAGA POLJA

Tudi v letošnjem letu bomo v drugi polovici decembra delili koledarje. Vsem, ki živijo znotraj bodočega Krajnskega parka bomo podarili koledar z motivi Radenskega polja. Obiskali vas bomo v dopoldanskem času, če vas ne bo doma vas bo koledar počakal v nabiralniku. Ostali pa lahko kupite koledar v tiskarni Partnergraf v Grosuplju. Vse informacije o koledarjih in razdeljevanju lahko dobite na telefonu 040 655 796 in 040 655 796 ali info@radenskopolje.si

POPRAVEK

V prejšnji številki Grosupeljskih odmevov smo vas v sestavku o boleznih, ki jih prenašajo klopi pozvali k cepljenju proti boreliozii. V Sloveniji cepiva proti tej bolezni še ni na voljo. V članku je bilo mišljen poziv na cepljenje proti klopnemu meningitisu. Za napako se vam opravičujemo, hkrati pa vas še enkrat opozarjamo, da je sedaj pravi čas za cepljenje proti meningitisu.

INVAZIVNE RASTLINE NA RADENSKEM POLJU

Pojav tujerodnih vrst je lahko usoden za ogrožene domorodne vrste. Zaradi svojih ekoloških lastnosti, kot so obilno semenenje, dolgoživo seme, posebne oblike raznosa semena, hitrejše in bolj številčne reprodukcije, odsotnosti naravnih plenilcev, so tujerodne vrste lahko bolj uspešne in izrinejo že tako maloštevilne in ogrožene domače vrste.

Tujerodne vrste so neposredna posledica potovanja ljudi in trgovanja z najrazličnejšim blagom. Čeprav je trgovanje staro že tisočletja, se je v zadnjem stoletju močno povečalo, s tem pa tudi število tujerodnih vrst, ki s pomočjo človeka dosežejo nova območja.

Že namen ustanovitve zavarovanega območja kaže, da želimo varovati rastlinske in živalske vrste, ki so že ogrožene na tak ali drugačen način. To pomeni, da se jih je ohranilo le majhno število oz. se nahajajo na majhnem prostoru ali pa so zaradi okoljskih in človeških razlogov zrinjene na robna območja njihovega življenjskega prostora.

V TD Boštanj smo v sodelovanju z Zavodom Symbiosis, Botaničnim društvom Slovenije ter Društvom osveščenih akvaristov in vivaristov Akvaviva pripravili projekt, kjer bomo z različnimi aktivnostmi poskušali osvetliti problematiko tujerodnih vrst v Sloveniji.

V začetku septembra 2008 smo v sklopu projekta Thuja popisali tujerodne rastline na Radenskem polju. Pozno poletno obdobje je še posebej primerno za tak popis, saj v tem času cveti veliko tujerodnih vrst. Na popisu so se nam pridružili tudi prostovoljci, s katerimi smo v več manjših skupinah popisali večji del Radenskega polja. Lokalizacije tujerodnih rastlin smo beležili z GPS napravami. Na Radenskem polju smo zabeležili 31 tujerodnih rastlin. Še posebej razširjeni sta na Radenskem polju obe tujerodni vrsti zlate rozge ter enoletna suholetnica. Slednja se pogosto pojavlja po skoraj celem območju bodočega krajnskega parka. Na podlagi rezultatov popisa bo projektna skupina oblikovala načrt za odstranitev nekaterih vrst. Izbrali bomo tiste rastline, ki so omejene na relativno majhne površine in za katere so znane učinkovite metode odstranjevanja.

Leon Kebe

VitaLine
HYPOXI
design your body

BREZJE PRI GROSUPLJEM

So se nabrali odvečni kilogrami? Do manjše konfekcijske številke v samo 4 tednih!

HYPOXI STUDIO ZA MOŠKE IN ŽENSKÉ

051/633 446

Prijazno vas vabimo, da si rezervirate prvi **BREZPLAČNI TERMIN** in preizkusite učinkovito naravno metodo za odpravo maščob in celulita na problematičnih mestih.

INFORMACIJE IN REZERVACIJE
051/633 446
www.vitaline.si
info@vitaline.si

PILATES
Poleg klasičnega pilatesa izvajamo vadbo na pilates reformerjih. V svetu velja vadba na reformerjih kot najučinkovitejša vadba za krepitev telesa.

AEROBIKA
Izvajamo jo na pripomočkih Bosu. Vadba je bolj učinkovita in mnogo manj obremenjujoča za sklepe.

JOGA
Vadba, ki pomaga sodobnemu človeku izboljšati zdravje v celostnem smislu - fizično, mentalno in emocionalno.

SOLARIJ
Za lepo polt poskrbi najsodobnejši klimatiziran solarij.

BOWNOVA TERAPIJA
Učinkovita pri odpravljanju poškodb in boleznih gibalnega aparata.

FITNES KABINET
Bodite fit, pridobite kondicijo in nadzorujte svojo telesno težo.

PLESNE URICE 3-7
Ob veselim smehu vodimo malčke v čarobni svet plesa. V plesnem vrtcu s svojo neizmerno energijo ustvarjamo nove plesne gibe in korake.

HIP-HOP 8-12
Osnovnošolcem ponudimo obilico zabave ob hip-hop, disko, jazz & show all latino.

DRUŽABNI PLESI
Povabite svojega partnerja ali prijatelja in preživite večer ob plesu.

SALSA
Ples pri katerem je prisotno ogromno energije.

Vita Line - Studio za zdravo življenje. "Sončni drevi" Brezje pri Grosupljem 90 Grosuplje

Noč čarovnic, kultura smrti!

Mnogim staršem se ne zdi nič čudnega, ko učiteljica naroči, naj otroci na zadnji dan pred krompirjevimi počitnicami prinesejo k pouku kostum Drakule. Kako? Ja, kostum Drakule, že tri leta zapored namreč plešejo tako, kot piskajo v Ameriki. Kar filme pogledjte, se mar nimajo lepo? Noč čarovnic. In tako imamo otroke, ki, prepričan sem, trdijo, da čarovnice obstajajo (saj imajo vendar svoj praznik), za svetnike pa še niso slišali. »Kako? Svetniki?« »Ja, svetniki, spomin nanje ohranjamo tudi na pokopališčih, veste?« »Kje? Na pokopališčih? O, tja pa raje ne hodim, je preveč žalostno. Zadnjič je umrla stara mama, pa nisem šel k pogrebu, je mamica rekla, da take stvari niso za otroke ...«

radijski voditelj Jure Sešek

Posredujemo in svetujemo pri nakupu **SONY LCD TV** aparatov ter **ViewSonic LCD monitorjih!!!**

GABER servis

Peter Kastelic s.p.
Partizanska 8, 1290 Grosuplje

Pooblaščen servis za:

BANG & OLUFSEN

YAMAHA
harman/kardon

marantz

Servisiramo tudi vse ostale avdio video naprave

Telefon: 059 190 524
GSM: 041 774 274
E-mail: servis.gaber@masicom.net

Del. čas: pon., sre., pet. 9-12h in 14-16h

IZDELAVA IN MONTAŽA

SENČILA OVEN

- ŽALUZIJE
- ROLETE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE
- PLISE ZAVESE

Tomaž Oven s.p.
Pot v resje 1, 1295 Ivančna Gorica

GSM: 031/679-079
Tel./fax: 01/7878-266

PARKETARSTVO

polaganje
brušenje
lakiranje
laminati

Bartol Ivan s.p.
Nova pot 29
1291 Škofljica
gsm 041 877-122

HITRO - UGODNO - KVALITETNO

FizioFit Mediko

Fizioterapija, kozmetika in pedikura

Dedni dol 33
1294 Višnja Gora
tel 01 78 84 631, 78 03 069

www.mediko.si,
e-mail: mediko@siol.net

V novembru smo za vas pripravili posebno ponudbo

4+1, ob nakupu 4 masaž vam zadnjo podarimo!

Izvajamo nego obraza in dekolteja s kozmetiko Dermalogica, Matis in Biodroga.

NOVO
- masaže z zeliščnimi snopki.

Fizioterapija v:

- Višnji Gori (01 78 84 631)
- v Ljubljani (01 42 73 129).

Ker ste se odločili, da sebe postavljena prvo mesto!

svetovanje, izmere in montaža na domu

IZDELAVA ZAVES PO NAROČILU

Šiviljstvo
Kastelic Majda s.p.

Polica 53, 1290 Grosuplje
tel. 01/786 49 43, 01 786 49 44
GSM 041 347 893

Otvoritev razstave

**Krajevna skupnost
Št. Jurij in
Turistično društvo
»Županova jama« Št. Jurij**

vabita na

**otvoritev razstave
z naslovom
Spoznaj sosednjo vas,
ki bo
v petek, 19. decembra 2008,
ob 17. uri v kulturnem domu
v Mali vasi.**

Na razstavi bodo predstavljene vse vasi Krajevne skupnosti Št. Jurij ter naravna in kulturna dediščina kraja in njegove okolice.

Razstavo si boste lahko ogledali še:
v petek, 19. 12. 2008,
od 17. do 19. ure
v soboto, 20. 12. 2008,
od 10. do 18. ure
v nedeljo, 21. 12. 2008,
od 10. do 18. ure

Vljudno vabljeni!

**ZASEBNA
ZOBNA
ORDINACIJA**

GROSUPLJE
Adamičeva 30

01 787 34 13
041 723 731

Goran Petrovič
dr. dent. med.

**NOVO!!!
NOVO!!!**

CVETLIČARNA BARBARA

V CENTRU ADAMIČ V GROSUPLJEM

NUDIMO VAM:

- ✿ REZANO CVETJE, LONČNICE
- ✿ ARANŽIRANJE PO ZADNJIH TRENDIH
- ✿ POROČNO DEKORACIJO
- ✿ ŽALNO FLORISTIKO, SVEČE
- ✿ DEKORACIJO POSLOVNIH PROSTOROV

Tel.: 01/786 26 88, Gsm: 041/32 67 78
Odperto: pon-pet: 8.00 - 18.00, sobota: 8.00 - 13.00

KOZMETIČNI STUDIO

Ane Galetove 8, 1290 Grosuplje
Telefon: 01 786 31 75
www.lcn-studio.si

RAZVESELITE SVOJE NAJBLIŽJE POSEBNA PONUDBA V DECEMBRU

Ob nakupu paketa 3 neg obraza ali
3 masaž telesa vam **eno** podarimo.

Ob nakupu paketa 5 neg obraza ali
5 masaž telesa vam **dve** podarimo.

Izbirate lahko med nego globinskega čiščenja obraza in
relaksacijsko nego obraza ter
med klasično masažo telesa z lesenimi valjčki in
relaksacijsko masažo telesa.

Za vse pakete je možno dobiti darilne bone.

DIAGNOZA KOŽE IN SVETOVANJE
NEGA OBRAZA REFODERM
NEGE OBRAZA OLIGODERMIE
NEGA OBRAZA LCN
MASAŽA IN NEGA TELESA OLIGODERMIE
TRIJE RITUALI NAMENJENI LEPOTI TELESA
NEGA NOG
NEGA ROK IN NOHTOV
POSLIKAVA NOHTOV
UMETNI NOHTI
DEPILACIJA
LIČENJE
PODALJŠEVANJE TREPALNIC

KOZMETIČNI SALON

DOTIK

Vzemite si nekaj dragocenih trenutkov zase in si privoščite:

- NEGO OBRAZA IN TELESA
- KLASIČNO MASAŽO TELESA
- MANIKURO & PEDIKURO
- KLASIČNO IN BRAZILSKO DEPILACIJO
- DARILNI BON

NOVOSTI

- GK4 – pomlajevalni aparat
- Osvežilna nega z vitaminom C
- Kaviar – pomlajevalna nega
- Telesne obloge iz morskih alg
- Trajno vihanje trepalnic

Brezje pri Grosupljem 85 (Sončni dvori), Tel: 040-692-151, 01-786-26-28

Apoteka Natura

- Telefon: 01/ 786 2 570
- E-pošta: apoteka.natura@gmail.com
- Med 10. in 15. v mesecu imajo upokojnenci 5% popust (razen za izdelke na napotnico ZZZS)
- Posebna ponudba čajev
 - 10% znižanje izdelkov za dojenčke
 - Odprto vsak dan razen nedelje med 8. in 19. uro (sobota od 8. do 13. ure)

**KUPON ZA
5% POPUSTA**
POPUSTI SE NE
SESTAVLJAJO!

Ljubljanska 17
1290 Grosuplje

tel. 01/ 787-34-22
GSM 040/ 22-44-07

PRODAJA:

- * REZERVNIH DELOV ZA VSE VRSTE OSEBNIH VOZIL,
- * DODATNA OPREMA,
- * MOTORNA OLJA ZA OSEBNA IN TOVORNA VOZILA,
- * AVTOPLAŠČI

**4 X NA DAN DOSTAVA
ISKANIH REZERVNIH
DELOV V TRGOVINO.**

SERVIS IN PRODAJA
RAČUNALNIŠKE OPREME

POSIFLEX™

POSIFLEX JIVA - VSE V ENEM

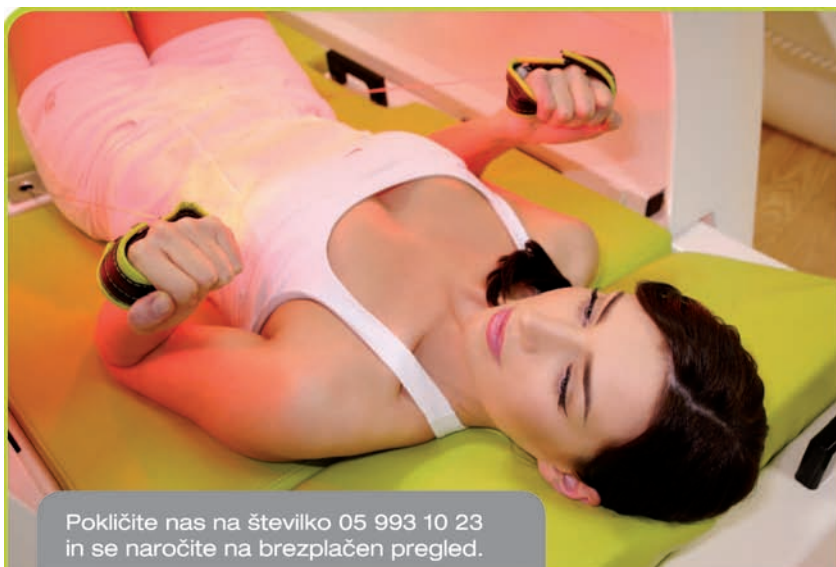
Samo dotik
do povečanja
donosnosti prodajnega
mesta.

GAMBO d.o.o.

Gambo d.o.o., Industrijska cesta 1g
1290 GROSUPLJE,
Tel.: 01/7818 460, faks.: 01 / 7818 464
e-mail: prodaja@gambo.si, www.gambo.si

SERVIS IN PRODAJA

Pokličite nas na številko 05 993 10 23
in se naročite na brezplačen pregled.

Želite shujšati in
oblikovati postavo?

**Center Linea Snella
sedaj tudi v Grosuplju!**

Metoda LINEA SNELLA® velja za
eno najučinkovitejših naravnih
metod hujšanja in oblikovanja
telesa na svetu.
Pisno jamstvo za uspeh!

Izkoristite izjemno otvoritveno ugodnost!

Akcija velja do 31.11.2008 oziroma do zapolnitve prostih mest.

- 1. Bonus 200 EUR**
za programe daljše od šestih mesecev
- 2. Bonus 150 EUR**
za programe daljše od štirih mesecev
- 3. Bonus 100 EUR**
za programe daljše od dveh mesecev

Linea Snella - Grosuplje, Katja Garbas s.p., Brezje pri Grosupljem 91, 1290 Grosuplje, Tel: 05 993 10 23, www.lineasnella.si

AŽUR

NEPREMIČNINE, DELNICE, SKLADI, MENJALNICA

Kolodvorska cesta 2 Grosuplje T 01 7860 880 F 01 7860 881 M +386(0)31 610 644 E azur@siol.net www.azur-nepremicnine.si

- ✿ najdemo kupca za vašo nepremičnino
- ✿ najdemo nepremičnino, ki jo želite kupiti
- ✿ uredimo vso dokumentacijo- od sestave pogodbe do predloga za vpis v zemljiško knjigo- v sodelovanju z odvetnico
- ✿ spremljamo vas do zaključka posla

VARNO, ZANESLJIVO, STROKOVNO.

Športna dvorana Brinje Grosuplje
sobota, 27. december 2008 ob 19:00

NOVOLETNI GALA OPERNI KONCERT

gostuje sedemdeset članski
**SIMFONIČNI ORKESTER
RTV SLOVENIJA**

dirigent Marko Hribernik

solisti: Theresa Plut (sopran), Mirjam Kalin (alt),
Benjamin Ziervogel (violina)

baletni solisti SNG Opera in balet Ljubljana:
Sanja Neškovič Peršin, Regina Križaj Babačič,
Lukas Jerkander

koreograf in plesalec Goran Bogdanovski

ZVEZA ŠPORTNIH ORGANIZACIJ GROSUPLJE
OBČINA GROSUPLJE
ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV GROSUPLJE

Cena vstopnice v predprodaji 19 €
Info: T: 01/786 40 28, E: grosuplje@kultura.si

Big band Grosuplje – 10 let na jazz sceni

Grosuplje, Kulturni dom, 14. novembra 2008, ob 19.30 - Big band Grosuplje praznuje desetletnico delovanja. Prvi koncert v sklopu praznovanja so imeli v Grosupljem.

Vlogo napovedovalca je prevzel pianist Rok Weber. Jazz ni intelektualna glasba, jazz je občutek, je povedal.

Big band Grosuplje je, na pobudo takratnega ravnatelja Glasbene šole Grosuplje Franca Korbarja, v šolskem letu 1997/98 ustanovil Braco J. Doblekar. V njem je zbral izključno mlade glasbenike iz okolice Grosupljega. Prvi nastop je Big band doživel 18. februarja 1998.

Od tedaj je zamenjal nekaj glasbenikov, dirigenta, organizirali pa so se tudi kot društvo. Vrstili so se nastopi na domačem odru in v tujini, na držanih proslavah, na radiu in televiziji. Pri njihovi rasti so pomagali mnogi znani domči in tuji glasbeniki in pedagogi (Rick Stitzel in Steve Zegree).

Življenje je kot jazz, najboljši je, ko improviziraš, je zaključil svoj uvodni nagovor Rok Weber. Napoved skladb, ki so jih zaigrali na slavnostnem koncertu, je prevzel kar dirigent Igor Lunder. Zaigrali so skladbe iz različnih obdobij jaza, napisali so jih različni avtorji, ki so obvladovali vsak svoj inštrument. Zato so tudi kot solisti nastopali saksofonisti, trobentači, kitaristi, tolkalci. Nekateri so že zapustili ansambel, za praznični koncert pa so se pridružili prijateljem na odru.

Koncert je bil živahen, raznolik, solisti so se izkazali, gledalci pa tudi, saj so naponili dvorano Kulturnega doma. Čas ne teče vedno enako. Med koncertom sta minili skoraj dve uri, a občutenje tega ni zaznalo. Kar poslušali bi še in se predajali zdaj počasnejšim, zdaj živahnejšim ritmom. Zanimivo je bilo tudi spremljati fotografije, projicirane na platnu, na katerih smo spremljali band od začetka delovanja. Zelo dober fotoarhiv imajo, da so lahko potegnili na dan toliko zanimivih portretov posameznih članov in celotne skupine.

Za konec so glasbeniki dodali še dve skladbi, nato pa so v preddverju upihnilo 10 svečk za 10 let. Skupaj smo si zaželeli še veliko tako kvalitetnih koncertov.

V okviru praznovanj ob 10-letnici delovanja bodo sledili še trije koncerti v letu 2009.

Prvi se bo zgodil že januarja, ko bodo gostili tri vibrafoniste: Vida Jamnika (Slovenija), Boška Petrovića (Hrvaška) in Arthurja Lipnerja (ZDA), drugi koncert pripravljajo v maju v sodelovanju z HGM Jazz orkestrom (Hrvaška) in Johnom Thomasom (ZDA), tretji, glavni in zaključni koncert v okviru obletnice, pa bodo izvedli poleti v Grosupljem na prostem z znanimi slovenskimi solisti.

Marija Samec

TA VESELI DAN KULTURE

22. november - 3. december 2008

DELAVNICE za društva in za izven

22. november

9:30 – 14:00, Kulturni dom Grosuplje

Akademski slikar Drago Vit Rozman: IZDELAVA VOŠČILNIC, grafična delavnica

Udeleženci grafične delavnice bodo spoznali grafične tehnike, njihove izrazne možnosti in spremljali ter sodelovali pri nastanku grafičnega lista. Svoje zamisli bodo realizirali v tehniki visokega tiska. Umetnik Drago Vit Rozman se z grafiko ukvarja od srede devedesetih let 20. stoletja. V grafiki se ukvarja predvsem z idejo, kako oblikovati strukturirano polje dvodimenzionalnega prostora.

Motivno se je usmeril v raznovrstno motiviko, ki nastaja s postopnim risanjem po eni sami grafični matrici in nato njenim večkratnim odtiskavanjem. Prostor delovanja je ploskev, celotni kozmos, mikrokozmos, ki sceloma postaja vedno znova in znova celota zase. Detajl je nosilec vsega, izražajoč samega sebe s pomočjo celote.

29. november

10:00 – 14:00, dvorana Mestne knjižnice Grosuplje

Andreja Martinjak: FRAZIRANJE, glasbena delavnica

Delavnica je namenjena predvsem fraziranju v zborovskemu petju. Andreja Martinjak je leta 2000 diplomirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani (smer glasbena pedagogika) z nalogo "Učitelj zborovodja" pri prof. dr. B. Oblak in prof. M. Vatovcu. V času študija in po njem se je dodatno izobraževala na različnih domačih in tujih seminarjih.

10:00 – 14:00, dvorana Kulturnega doma Grosuplje

Ljuba Jenče: PRAVLJIČARSKI SEJEM, delavnica pripovedovanja

»Graščak siromak ali kako je k nam prišel tobak«

Iz slovenske zakladnice pravljic in ljudskih pesmi bo gostja, svobodna umetnica Ljuba Jenče interpretirala koroško o tem, kako je siromak postal bogat graščak ter nam zapela stare pripovedne pesmi o junaškem Lambergarju, ki je premagal

Pegama, groznega velikana na Dunaju, o barjanskem zmaju, ki je ugrabil ljubljansko princeso in jo je čez dolga leta rešil njen lastni brat... ob nastopu bo uporabila ljudska glasbila in nas tudi naučila kakšno pesem.

Ljuba Jenče že dolga leta razvija pravljlično šolo pripovedovanja zgodb in nas bo v drugem delu spoznala s spretnostmi, kako se lahko prelevimo v pravljličarja, četudi tega še nikoli nismo počeli. Vadili bomo osnovno držo pripovedovalca, govor in domišljijo. Z aktivnim sodelovanjem učencev in mentorjev bomo razvili pravi pravljličarski sejem zgodb.

PRIREDITVE

29. november

ob 19:00 OTVORITEV RAZSTAVE, likovna skupina PALETA II
tema razstave: DAROVI, mešana tehnika
mentor Aleksandra Zalar

ob 19:30 Produkcija delavnice Ljobe Jenče:
PRAVLJIČARSKI SEJEM

3. december ob 19:30

Andrej Rozman - ROZA

KABARETE SIMPLOZIJ

stand up variete

Kompliciran naslov zagotavlja dobro uro in pol zabave, v kateri Andrej Rozman Roza predstavi najboljše iz svojega več kot dvajsetletnega gledališkega nastopanja - od venčka abstinenčnih narodnih in načina petja iz časov, ko slovenska beseda še ni smela biti glasno igovorjena, preko tragedične komedije o Piramu in Tizbi do motoristične verzije o Urški in povodnem možu. Vse skupaj je zapakirano v okvir čisto pravega tekmovanja za izbor pesmi večera.

Beseda kabarete pomeni kabare v skrajno obubožani obliki, v kateri je konferansje z zelo samovoljnim glasbenim posluhom hkrati tudi glavna pevska in igralska atrakcija.

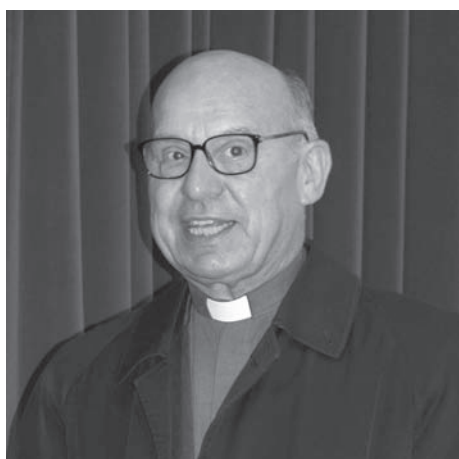
VSE DELAVNICE IN PRIREDITVE SO BREZPLAČNE !

INFO

Zveza kulturnih društev Grosuplje,
Adamičeva cesta 16, 1290 Grosuplje
T: 01/ 786 40 28, grosuplje@kultura.si

Dr. France Oražem, avtor knjige *Dogmatični nazori Primoža Trubarja*.

Dr. Edo Škulj, pobudnik in urednik knjige o Trubarju.

Kvintet Sever in prijatelji so popestrili kulturni program.

Dr. France Oražem:

Dogmatični nazori Primoža Trubarja

Škocjan, 31. oktober 2008, ob 18. uri, Društveni dom v zgradbi šole - Na spominski dan, ko je leta 1517 Martin Luther v Wittenbergu objavil 95 tez o temeljiti prenovi Cerkve, je Župnija Škocjan predstavila knjigo z doktorsko disertacijo dr. Franca Oražma *Dogmatični nazori Primoža Trubarja*.

Mladi Jan Grčar je na trobento zaigral državno himno *Zdravljico* in s tem dal dogodku posebno težo. Ivan Sever in prijatelji pa so zapeli tri pesmi.

Reformacija, ki je iz Nemčije pljusnila tudi v naše kraje, je rodila Primoža Trubarja in vzpodbudila pesnika Janeza Menarta, da je v ciklusu pesmi *Srednjeveške pridige* in balade razmišljal o protestantski dobi v slovenski zgodovini in eno od njih smo poslušali v interpretaciji Maje Sodja.

Dr. Edo Škulj je v svojem nagovoru preletel mnoge prireditve, ki so se zvrstile v Škocjanu v jubilejnem letu Trubarjevega rojstva in ta knjiga je kot zlata broška na bogati verižici. Letos je bil v Rimu simpozij, posvečen Primožu Trubarju, na katerem je 30 teologov razpravljalo o teološkem vidiku Trubarjevega dela. Nič kaj dosti novega niso povedali, nihče ni izpodbijal ugotovitev dr. Franca Oražma, zato sta po vrnitvi iz Rima, 20. septembra, sklenila, da bosta izdala njegovo disertacijo v knjigi. Avtor je pristal pod pogojem, da je v knjigi zapisano, da je to le nova nespremenjena izdaja.

Ob predstavitvi knjige se je dr. Oražem povrnil 30 let nazaj in povedal, kako je disertacija nastala. Za kaplana je bil nameščen v Šentjakobu, da bi lahko študiral in raziskoval v arhivih in knjižnicah

ter napisal disertacijo. Kot kaplan je bil zelo zaposlen, vendar je kljub obveznostim našel čas za obisk knjižnic. Ko je za to zvedel dr. Mirko Rupel, velik poznavalec Trubarja, je naročil ravnatelju arhiva, naj ga poprosi, da se oglasi pri njem. Svetoval mu je, naj se loti Trubarja s teološke plati, saj za to delo potrebujejo strokovnjaka. Študiral je v rokopisnem oddelku NUK-a in nastalo je delo, ki ugotavlja, koliko se je Trubar naslonil na znane nemške in švicarske protestante Luthra, Calvina in Zwinglija in koliko je bil pri svojem delu samostojen. Ni bil le začetnik slovenske pisane besede, bil je začetnik slovenske teološke terminologije, ki jo je po njem prevzela tudi protireformacijska doba, in predstavlja temelj današnje slovenske teologije.

Na vprašanje, če je v Trubarjevem delu našel kaj takega, s čimer se ne bi mogel strinjati, je dr. Oražem odgovoril, da je bil Trubar velik in dober človek, globoko veren. Iz teološke zmede tistega časa je poskušal izvleči najboljše, kar bi lahko pomagalo človeku pri oblikovanju svoje vernosti. Vse svoje delo je posvetil Slovincem, ki jim je hotel pokazati pravo vero v pravega Boga. Z Abecednikom jih je naučil brati, v Katekizmu pa je razložiti osnovne verske nauke.

Nina Kokalj je prebrala še zapisoimenovanju Jurija Dalmatina za škocjanskega župnika, Matic Bavdek je na violino zaigral Bachovo skladbo, Ivan Sever s prijatelji pa je zaključil petkovo praznično prireditev.

Marija Samec

Plastenke, voda, nafta...

Ali ste vedeli: če bi vsak Slovenec vsak dan v letu popil eno plastenko vode, bi samo za izdelavo plastenk porabili okrog 415.000 sodčkov nafte. Za napolnitev enega litra vode v plastenko porabijo v povprečju tri litre odpadne vode.

Ali je voda v plastenkah res boljša od vode iz pipe? Za obe vodi, za tisto, ki nam doma priteče iz pipe, in za tisto, ki jo lahko kupimo v trgovinah, velja enak pravilnik o kakovosti pitne vode. Zato je na mestu vprašanje, zakaj kupovati vodo

v plastenki? Ali je ta res bistveno boljša kot voda iz pipe? Če jo polnijo iz čistih virov v neokrnjeni naravi, potem morda, a ostaja vprašanje, kaj se dogaja z vodo med prevozom in dolgotrajnim skladiščenjem. Najboljša rešitev je zato nabava dobrega filtra za pitno vodo. Ta iz vodovodne vode odstrani večino nečistoče, pesticidov, strupov, težkih kovin itd., ki jih sicer v majhnih količinah dopušča pravilnik. Teže je na območjih, kjer so v podtalnici nitriti in nitrat ter druge tope snovi, ki jih lahko očistijo samo filtri na ozmozo. Tako

očiščeno vodo moramo za pitje oživiti.

Po nekaterih podatkih je ustekleničena voda najpopularnjša pijača na svetu in z naraščanjem kupovanja plastenk se kopiči tudi vrsta ekoloških vprašanj. Plastično embalažo reciklirajo čedalje manj, izdelana je iz nafte, za polnjenje, shranjevanje, hlajenje in dostavo se porabi veliko energije. Sami pa si lahko izračunate, koliko stane liter vode v plastenki in koliko liter vode iz pipe.

Karlo Smodiš, Družina, 12. 10. 2008

Po sledih Primoža Trubarja v Nemčiji

Župnija Grosuplje in Svetovni slovenski kongres sta organizirala potovanje po Trubarjevih stopinjah v Nemčiji, od 7. do 9. 11. Ob petih zjutraj smo se odpeljali z manjšim avtobusom proti Nemčiji. Nekaj potnikov smo pobrali še po poti. S postanki, kot jih zahtevajo prometna pravila, smo prispeli v deželo Baden Württemberg in se pozno popoldne ustavili v Rothenburgu nad Taubero. Sprehodili smo se skozi prijetno, z obzidjem obdano mestece in si ogledali cerkev sv. Duha, kjer je Primož Trubar dobil prvo službo v Nemčiji in tu je napisal prvi slovenski knjigi Abecednik in Katekizem. Cerkev je bila že zaprta, toda mladi evangeličanski pastor nam je odprl in s ponosom govoril o svojem slavnem predniku. Prenočili smo v Stuttgartu. V soboto zjutraj smo se zbrali v Slovenskem domu, kjer slovensko župnijo vodi dr. Zvone Štrubelj, dober poznavalec življenja in dela Primoža Trubarja. Ob njegovem vodenju smo si ogledali cerkev sv. Gala v Derendingenu, kjer je Trubar pokopan. Vendar ne vedo natančno, kje je njegov grob. Cerkev je obnovljena, saj je bila med vojno porušena. Sprejel nas je pastor, drugače obiskovalce sprejema cerkavnica. Tudi on je z občudovanjem govoril o delu velikega Slovenca. Svoje poznavanje kraja in Trubarja je dodal še dr. Štrubelj in doživetje v tej cerkvi je bilo popolno. Pokopališče okoli cerkve je skromno in lepo urejeno. Nikjer ni bilo videti razkošnih ikeban in gomil sveč. V tem mestu na Trubarjevo bivanje spominja še Dom Primoža Trubarja in po njem je poimenovana glavna ulica. Povsod, kje smo se ustavili, je zapela kitara in mi z njo. Slovenske pesmi so povsod zbudile pozornost, tako smo s pesmijo priklicali oskrbnika doma, da nam je odprl vrata v kapelo in kulturno dvorano, kjer je letos domača igralska skupina kar nekajkrat ponovila igro, ki je prikazovala Trubarjevo življenje.

Naša naslednja postaja je bilo univerzitetno mesto Tübingen z nekdanjo Morhartovo tiskarno, kjer sta bila natisnjena Katekizem in Abecednik. V stavbi je danes gostilna, le plošča na steni v slovenskem in nemškem jeziku spominja na nekoč bolj posvečeno obrt, ki se je odvijala v teh prostorih. V stolnici pa sta nagrobnika Trubarjevih sodobnikov Ungnada in Vergerija, ki sta tu tudi pokopana.

V Bad Urachu smo si ogledali katedralo, ki je vojna ni toliko prizadela, kot druge cerkve, ki smo jih videli. Tu je bil sedež Biblijskega zavoda, ki si je pod Trubarjevim vodstvom zadal nalogo širiti vero in pismenost tudi med drugimi balkanskimi narodi, v cirilici in glagolici. Trubar je znal pritegniti sodelavce tudi iz teh krajev, o tem priča tabla, ki so jo postavili Hrvati svojima protestantom Antunu Dalmati in Štefanu Konzulu. Na dvorišču pred cerkvijo pa so Trubarju tudi Slovenci letos postavili lep in velik spomenik. V Esslingen smo zamujali na sveto mašo s tu živječimi Slovenci, saj je bilo toliko zanimivosti, da kar nismo mogli hitreje potovati. Mašo sta vodila štutgartski kaplan ter dr. Štrubelj.

Po maši smo si v lepi dvorani pod cerkvijo ogledali film o sirotah iz Teharja - Otroci s Petrička in se pogovarjali z Ivanom Ottom, ki je to sam izkusil in nam je, še vedno močno prizadet, opisoval grozote, ki so materam odvzete otroke še dolgo časa spremljale kot nočne more.

Zadnji dan je bil namenjen ogledu Stuttgarta, prestolnice dežele Baden Württemberg, kjer je vladal Krištof Württemberški, prijatelj Primoža Trubarja in podpornik pri izdajanju slovenskih knjig. Po zajtrku v Slovenskem domu, kjer sta nam gospoda Šket in Štrubelj pripovedovala o življenju in delu v tujini in o borbi za odkup tega doma, smo se odpravili v središče mesta. Postali smo ob spomeniku Krištofa Württemberškega, ob kipu pesnika Schillerja pa smo zapeli najprej evropsko himno, za katero so uporabili Schillerjevo besedilo, nato pa še slovensko himno. Ogled Mercedesovega (Daimler Benz) avtomobilskega muzeja je bil tudi nekaj posebnega.

Udeležili smo se maše s Slovenci iz Stuttgarta in okolice, ki so jo vodili prvi župnik Turk, naslednik Šket, sedanji župnik dr. Štrubelj in kaplan. Po maši je zaradi bolezni igralca odpadla predstava Trubar pred slovensko procesijo, zato pa je dr. Marija Stanonikova predstavila etnološko knjižno zbirko Glasovi in pozvala naše zdomce, naj prispevajo svoje spomine in pripovedi v to zbirko.

Ujeli smo še stik med zdomci in mašami v

slovenščini. Tudi več kot 100 km daleč se pripeljejo naši rojaki, da prisostvujejo obredu v svojem jeziku. To jim je edina živa vez v domači besedi v siceršnjem nemškem morju. Po maši pa še pomožujejo in se obvestijo o vseh zanimivostih iz domačih krajev.

Marsikaj zanimivega smo izvedeli. Trubar je bil dober gospodar. Vedno so ga poslali tja, kjer je bilo treba graditi ali popravljati požgane cerkve in ustvarjati osnove za preživetje. Trikrat je bil pregan in vedno si je tudi denarno opomogel. Zanimivo bi bilo raziskati to plat njegovega dela in sodobnim gospodarstvenikom predstaviti njegove uspehe. Predvsem pa je dr. Štrubelj poudaril Trubarjevo pokončno držo, trdo odločenost vztrajati na začrtani poti. Zamislil si je smel načrt. Da bi ga lahko uresničil, je pazljivo izbiral sodelavce in jih tudi na lastne stroške šolal, da bi mu pomagali pri slovstvenem delu. V času svojega življenja je postavil slovensko abecedo, uzakonil slovenski jezik in napisal 30 knjig. Pri njem zasledimo ves razpon v delu in knjižnih izdajah, od abecednika do prve znanstvene razprave v slovenskem jeziku.

Vsaj zaznali smo tudi Trubarjevo usodo, ko je v nemškem svetu nosil v sebi neizmerno ljubezen do domače besede. Tudi njegovo tragiko in vizijo, ki jo mi (in tudi Nemci) občudujemo še po toliko stoletjih. Njegovo delo živi in povezuje.

Marija Samec

ZGORAJ: Skupinska slika ob Domu Primoža Trubarja v Derendingenu.

SPODAJ: Od prijaznih Slovencev v Slovenskem domu smo se poslovlili s pesmijo.

Bilo je

13. november 2008

»Duohtar pod mus«

burka s petjem in streljanjem, v primorskem narečju z maniro Moličrove komedije, v priredbi strastnega ljubitelja primorskih narečij, igralca in izvrstnega kantavtorja Iztoka Mlakarja, je še vedno zelo vroča. Predstava bo po dogovoru z organizatorji obeh produkcijskih hiš SNG Nova Gorica in Gledališče Koper še dvakrat gostovala pri nas do maja 2009. Sicer smo bili dogovorjeni za dve predstavi na en dan, vendar je gledališki ansambel sprejel sklep, da igrajo samo eno predstavo na dan. Datumi ponovnega gostovanja so že določeni, predvidoma v januarju in marcu 2009. Ko bomo izvedeli točne termine, vse, ki ste rezervirali karte, naprošamo, da nas čim prej pokličete oz. potrdite rezervacijo. Vse vas imamo zapisane, tako da bo prišlo do čim manj zapletov. Je pa tako. Naša dvorana je majhna. Predstave, kot je Duohtar, v hipu razprodamo. Obvestila o gostovanjih predčasno ponudimo našim obiskovalcem na plakatnem mestu v avli Kulturnega doma. Tisti, ki večkrat pridejo k nam, so pravočasno obveščeni, drugi, ki pa spremljate dogajanje preko medijev, ste zato prikrajšani in pokličete največkrat, ko je že razprodana dvorana. Torej ni druge možnosti, večkrat boste prišli v kulturni dom, bolj verjetno boste karto dobili.

20. november 2008

Gledališče Glej z večno pravljico Sneguljčico

je že drugič zapored v dvorano pritegnilo skoraj tristo otrok in mamic Otroškega abonmaja. Vpis je približno tako velik kot lani, druga predstava ni v celoti prodana, zato vas vse, ki niste kupili abonmajev, vabimo v svet pravlji ob 18.30, na drugo predstavo. Prva predstava je gostovala iz Lutkovnega gledališča Ljubljana. Bila je prelepa, samo še malo več smo si želeli luči in nekoliko večje lutke, saj so bile v zasnovi Barbare Stupice prelepe. Smo pa zato zagotovo bolj začutili valovanje morja in temačnost morskih globin. Žal se je zgodba morske deklice žalostno končala. Sneguljčica pa je bila bolj živahna, tudi zaradi žive glasbe, ki je bila pomemben del predstave. O impresiji lutk Silvana Omerzija je nepotrebno govoriti. Sam malo trpko pove, da je doma opažen šele po tem, ko je dobil prestižno nagrado v tujini. Letos je režiral predstavo Hiša Marije pomočnice po motivih istoimenskega dela Ivana Cankarja. Predstava v izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča Ljubljana in Umetniškega društva Konj je dobitnica »malega princa« - nagrade za najboljšo predstavo v celoti po oceni žirije

9. mednarodnega lutkovnega festivala Lutke 2008, v organizaciji LG Ljubljana.

27. november 2008

Odpovedan baletni večer skupine TeGIBlo,

tak izid je rezultat nezmožnosti pridobiti alternativni prostor za vaje malih baletk. Najprej smo jim nastop prestavili za en mesec, da bi res lahko vse nastopile. Vendar se ta datum ni izšel, ker je bil v terminu baletnih vaj v novembru na odru skoraj vedno dogodek. Tu se začenejo razpoke, ki kažejo na velik primanjkljaj prostorov za vaje naših skupin. Po iskanju alternativnih prostorov smo končno pristali ob četrtek v za to specializirani dvorani PILREMAGA, vendar samo s polovičnim časom običajnih vaj, ker je prostor zaseden. V torek pa nam je na pomoč priskočila GŠ Grosuplje, vendar vaje v razredu niso ravno najboljše. Z mentorico Špelo Repar smo se dogovorili, da ta nastop premaknemo na 27. december, ko bomo v Športni dvorani Brinje gostili baletnike iz SNG Opera in balet Ljubljana in računamo, da bo koreograf in plesalec Goran Bogdanovski zanje pripravil drobno plesno spremljavo k solistom operne hiše. Držimo pesti, da se bo posrečilo!

INFO: ZKD Grosuplje

Dogaja

November v službi ZKD Grosuplje je gost in živ,

potekajo še glavne organizacijske poteze za veseli zadnji mesec leta, ki se izteka. Ta potegne za seboj celo vrsto dogodkov, ki so že tradicionalno usidrani v naše okolje. Letos bomo v sklop praznovanj občine Grosuplje prispevali kar tri dogodke: najprej Novoletni galaoperni koncert, potem družinsko in otroško praznovanje novega leta na Kolodvorski cesti, potem pa še silvestrovanje na prostem, prav tako na Kolodvorski. Če bo vse po sreči, bomo v nedeljo, 28. decembra 2008, odprli instalacijo snežink, potem bo čarovnik pričaral novoletno jelko in okraske zanj, potem bo prišla na obisk še babica Zima, plesali bomo lahko s plesno skupino Tino, potem nas menda obišče stari dobri dedek Mraz – zamudniki mu boste lahko oddali pisma z zadnjimi željami, potem bomo poslušali pevke iz razreda solo petja mentorice Irene Vidic, mažoretke iz Kočevja nam bodo s svetlečimi palicami zaplesale posebno novoletno koreografijo, za konec pa nas bodo praznično razpeložili izvrstni glasbeniki Pihalnega orkestra GŠ Grosuplje pod vodstvom Mitje Dragoliča. Prav lepo popoldne boste preživeli tisti, ki ste željni pravega razpoloženja ob izteku leta. Mi smo se z vsemi nastopajoči že dogovorili in le čakamo še na ravno prave vremenske razmere, da bo

to popoldne tako, kot je treba. Če bo takrat še kostanj, ga bomo pekli in prav prijetno bo dišalo po njem.

Iz programa pa služba ZKD Grosuplje prešteva proračunske številke in skrbi, da se naš račun ne znajde v minus številkah. Glede vseh stroškov in dogodkov, ki jih bomo imeli, to ne bo težko.

Volitve ZKD Grosuplje

24. novembra bodo potekale volitve za VI. mandat ZKD Grosuplje. V petih letih je sedanji mandat opravil zelo dobro delo, saj se je prav letos ZKD Grosuplje povzpela med najuspešnejše zveze v vsej Sloveniji. Kulturna društva, ki so včlanjena v zvezo, se redno uvrščajo na najvišja državna srečanja in prireditve – na vseh področjih delovanja. Letos je bilo takih kar devet.

Zveza se zahvaljuje nosilcem dosedanjega mandata: predsedniku Ljubu Vilarju, tajnici Tadeji Anžlovar, izvršnemu odboru, ki ga sestavljajo: Mojca Intihar, Olga Gruden, Jernej Kralj, Borut Usenik in Samo Marn, ter nadzornemu odboru v sestavi: Jožica Poderžaj, Darja Zorec in Martin Tomažin ter častnemu razsodišču: Emil Kovačec, Drago Zakrajšek, Miro Mencin in Rok Godec.

Upamo, da bo naslednji mandat prav tako uspešen in bo nadaljeval odlično delo pri organizaciji, promociji in predvsem kvaliteti kulturnih prireditev.

Gledališče GGNi in UTVA

Gledališče GGNi bi lahko nadaljevalo svoj pohod po slovenskih odrih, vendar žal zaradi bolezni v ansamblu to ne bo mogoče. V soboto, 15. novembra 2008, naj bi igrali v abonmaju KUD Dobrova, v nedeljo, 16. novembra 2008, pa na Jesenicah, saj jih je selektor Matjaž Šmalc uvrstil v tekmovalni program Festivala Toneta Čufarja. Žal pa je temni oblak usode

preprečil sodelovanje na festivalu. Tako bo kolekcija petih letošnjih nagrad, ki bi se lahko povečala za še eno (tokrat denarno!!), ostala nespremenjena. Žarek upanja pa se vendar kaže izza oblakov: igralka (z najdaljšim stažem v Gledališču GGNeNi) Larisa Daugul je nominirana za Severjevo nagrado – najvišjo državno nagrado za ljubiteljske igralce. Držimo pesti!

Resnično gala novoletni operni koncert

Letos prav z veseljem pripravljamo Novoletni operni koncert. Ko smo ga že hoteli odpovedati zaradi neustreznih terminov, ki so nam jih ponudili vsakoletni izvajalci, iskali druge možnosti, se dogovarjali za SNG Opera in balet Maribor, nam je rešitev prišla (skoraj) sama naproti. Ob praznovanju 50-letnice delovanja nam bo igral kar 70-članski orkester, skoraj pol večji kot na prejšnjih koncertih. To pomeni, da bo zvok močnejši in še preciznejši. Simfonični orkester RTV Slovenija je bil ustanovljen leta 1955 in je v svoji več kot polstoletni zgodovini zapustil globoko sled v slovenskem glasbenem življenju. Vodili so ga dirigenti Uroš Prevorsek (1955–1966), Samo Hubad (1966–1980), Stanislav Macura (1980–1981), Anton Nanut (1981–1998), Lior Shambadal (2000–2003) in David de Villiers (2003–2006). S koncerti po državi in tujini si je že kmalu pridobil izjemen ugled, v letih 1984–1985 pa je dobil odlične kritike tudi v Združenih državah Amerike. Temeljna dejavnost orkestra so arhivska in koncertna snemanja. Izvaja obsežen in raznovrsten repertoar, od baročne do moderne simfonične glasbe, oper, oratorijev in kantat, scenske in filmske glasbe, po večini s poudarkom na ustvarjalnosti domačih skladateljev. Posnel je skoraj celoten slovenski simfonični repertoar in je za najboljše poustvaritve domačih skladb dobil številna visoka priznanja. Čeprav je večino posnetkov orkestra slišati na vseh radijskih in TV-programih, sta njegova domača in mednarodna diskografija izjemno obsežni (več kot 150 zgoščenk). Septembra 2006 je mesto šefa dirigenta prevzel odlični kitajski dirigent En Shao. Orkester je v zadnjih sezonah zbudil največ pozornosti z dirigenti in solisti, kot so Ralf Weikert, Walter Proost, Sian Edwards, Angela Georghiu, Roberto Alagna, Marcello Alvarez, Giora Feidman, Dmitri Sitkovecki, Miša Majski, Stefan Milenković, Emanuelle Bertrand, Aldo Ciccolini, Radu Lupu, Mate Bekavac, Irena Grafenauer in Ivo Pogorelič. V zadnjem času ga je širše občinstvo spoznalo v okviru t. i. projektov »crossover« – v povezavi klasične glasbe z drugimi glasbenimi zvrstmi. Ob tem tudi redno gostuje po vsej Evropi. V zadnjih sezonah je Simfonični orkester RTV Slovenija z velikim uspehom nastopil na več koncertih v sloviti amsterdamski dvorani Concertgebouw. Pod dirigentskim vodstvom Marka Hribernika

bodo igrali podoben repertoar, kot smo ga vajeni. Solisti večera bodo Mirjam Kalin – alt, Theresa Plut – sopran, solist violinist pa bo Benjamin Ziervogel, ki je v letošnji sezoni že uspešno nastopal z orkestrom. Bo pa še ena novost. Po plesnih parih letos prvič na takte orkestra plešejo primabalerine in solisti SNG Opera in balet Ljubljana: Sanja Neškovič Peršin, Regina Križaj Babačič, Lukas Zuschlag in plesalec ter koreograf Goran Bogdanovski. Resnično bomo doživeli pravi gala novoletni operni koncert.

INFO: ZKD Grosuplje

Napovedujemo

Dan odprtih vrat ZKD Grosuplje v sodelovanju z Občino Grosuplje

DELAVNICE

sobota, 22. november, sobota, 29. november, ter sredo, 3. december 2008;
lokacije: Kulturni dom Grosuplje, dvorana Glasbene šole Grosuplje in dvorana Mestne knjižnice Grosuplje

Vsako leto v okviru dneva odprtih vrat omogočimo brezplačno izobraževanje vsem, ki jih zanimajo različne umetnostne zvrsti. Delavnice so odprte tako za skupine društev, kot tudi za izven. Letos smo »Ta veseli dan kulture« raztegnili kar na dve soboti in sredo, ko praznujemo rojstni dan poeta Franceta Prešerna. V to smo prisiljeni tudi zaradi pomanjkanja prostora v Kulturnem domu. Upamo na dober odziv – vsako leto je bil – s strani društev, vrtcev in šol. Mentorji, ki smo jih izbrali, so se potrdili v slovenskem in evropskem prostoru.

Sobota, 22. novembra 2008, garderoba in avla Kulturnega doma Grosuplje, zaključeno za likovno skupino Paleta:

IZDELAVA NOVOLETNIH ČESTITK (tehnika: grafika); mentor: Drago Vit Rozman.

Udeleženci grafične delavnice boste spoznali grafične tehnike, njihove izrazne možnosti in spremljali ter sodelovali pri nastanku grafičnega lista. Svoje zamisli boste lahko realizirali v tehniki visokega tiska.

Kipar Drago Vit Rozman je rojen l. 1961 v Ljubljani. Kiparstvo je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je l. 1991 diplomiral pri prof. Luju Vodopivcu. Nadaljeval podiplomski študij restavracije in grafike. Pobudnik in sodelavec projektov Voda in kipi (1993 – 2001). Eden od pobudnikov ter idejni vodja in umetniški koordinator kiparskih

simpozijev Grosuplje – mesto kipov. Ustvarja kot samostojni umetnik. Kot kipar in grafik je aktiven tudi kot likovni pedagog oz. mentor (kiparski simpoziji, likovne kolonije in delavnice; Famul Stuart Šola uporabnih umetnosti, kjer poučuje kiparstvo – kopistika ter ambient (plastične tehnike – kiparska tehnologija). Dobitnik odkupne nagrade Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, 10. Mednarodni bienale male plastike Murska Sobota 1991 in nagrade ZDSLU, Majski salon, Ljubljana 1995.

Član Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov, Društva likovnih umetnikov Ljubljana, Kluba kiparjev (Zavod za kiparstvo) in član Organizacijskega odbora kiparskih simpozijev Grosuplje – mesto kipov. Dela predstavlja na samostojnih in skupinskih razstavah ter se udeležuje kiparskih simpozijev in likovnih kolonij doma in po svetu (Kanada, ZDA, Avstrija ...).

Umetnik **Drago Vit Rozman** se z grafiko ukvarja od srede devetdesetih let 20. stoletja. V grafiki se ukvarja predvsem z idejo, kako oblikovati strukturirano polje dvodimenzionalnega prostora. Usmeril se je v raznovrstno motiviko, ki nastaja s postopnim risanjem po eni sami grafični matrici in nato njenim večkratnim odtiskavanjem. Prostor delovanja je ploskev, celotni kozmos, mikrokozmos, ki sceloma postaja vedno znova in znova celota zase. Detajl je nosilec vsega, izražajoč samega sebe s pomočjo celote. Delavnica je organizirana za likovno skupino Paleta, KD Teater Grosuplje. Mogoče boste tudi eden izmed tistih, ki boste dobili novoletno voščilo prav na voščilnici, nastali na tej delavnici. **Delavnica bo v soboto, 22. Novembra, od 9.30. do 14. ure.**

Sobota, 29. novembra 2008, garderoba in avla Kulturnega doma Grosuplje, za šolarje in za izven:

IZDELAVA SNEŽINK

(iz plastičnih steklenic); mentorica **Mateja Kavčič**

Mateja Kavčič, rojena 16. 8. 1970 v Novem mestu, odraščala in obiskovala OŠ v Brestanici, leta 1989 končala Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani, smer - grafično oblikovanje, leta 1994 diplomirala iz slikarstva na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Janezu Berniku in iz likovne teorije pri prof. Jožefu Muhoviču, leta 1995 sprejeta v ZDSLU in v Razvid samozaposlenih v kulturi, leta 2005 v DLUL, v šolskem letu 1996/97 obiskovala slikarsko specializacijo na ALU pri prof. Lojzetu Logarju, leta 2007 pridobila pedagoško andragoško izobrazbo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Od leta 1990 je imela kar 11 skupinskih razstav ter 20 samostojnih. Če vas pot vodi do Novega mesta, si lahko tam ogledate njeno samostojno razstavo.

O svojem delu razmišlja takole: "Že od nekdanj slikam NARAVO (ne krajine). Vznemirja me neskončna razsežnost vsakega njenega sestavnega delčka, ki v različnih kombinacijah določa nove in nove svetove. Zanimajo me vzorci v naravi - njeno stalno gibanje skozi cikle letnih časov. Tudi ljudje smo njen del in z opazovanjem in spoštovanjem njenih zakonitosti lahko sami pri sebi ohranjamo harmonijo in mir. Z naravo ne tekmujem, s svojimi deli želim le „prispevati svoj kamenček v njenem mozaiku". Moje slike nastajajo zelo počasi, z detajli gradim harmonično celoto. So preproste, mirne, ambientalne - naravne." To je bil razlog, da jo povabimo med nas. Skupaj z njo boste ustvarjali snežinke, potem bo slikarka Mateja Kavčič izdelke postavila v okolje - Kolodvorsko cesto - in ji dodala praznični navdih. V delavnico posebej povabljeni učenci prve in druge triade, je tudi za izven. S seboj prinesite čim več plastičnih steklenic. Z vašimi izdelki bo umetnica okrasila omenjeno ulico, kjer bomo praznovali in napeto pričakovali novo leto 2009. **Na delavnico povabljeni 29. novembra 2008, od 9.30. do 13. ure, v garderobo in avlo Kulturnega doma Grosuplje.**

Sobota, 29. november 2008, dvorana Kulturnega doma Grosuplje, za gledališke skupine ZKD Grosuplje in za izven:

PRAVLJIČARSKI SEJEM;

mentorica: Ljoba Jenče

Podanstov delavnice: Pravljičarski sejem: »Graščak siromak ali kako je k nam prišel tobak«, nastop in delavnica pripovedovanja zgodb. Iz slovenske zakladnice pravljic in ljudskih pesmi bo gostja, svobodna umetnica Ljoba Jenče, interpretirala koroško o tem, kako je siromak postal bogat graščak, ter nam zapela stare pripovedne pesmi o junaškem Lambergarju, ki je premagal Pegama, groznega velikana na Dunaju, o barjanskem zmaju, ki je ugrabil ljubljansko princeso in jo je čez dolga leta rešil njen lastni brat... Ob nastopu bo uporabila ljudska glasbila in nas tudi naučila kakšno pesem.

Ljoba Jenče že dolga leta razvija pravljlično šolo pripovedovanja zgodb in nas bo v drugem delu dopoldneva spoznala s spretnostmi, kako se lahko prelevimo v pravljličarja, četudi tega še nikoli nismo počeli. Vadili bomo osnovno držo pripovedovalca, govor in domišljijo. Z aktivnim sodelovanjem učencev in mentorjev bomo razvili pravi pravljličarski sejem zgodb. Napotki in želje mentorice Ljobe Jenče: idealen je prostor, kjer udeleženci uporabijo le stole in se lahko postavljajo v skupine trojk, četvork, oblečeni naj bodo udobno. Nekateri boste sodelovali tudi na produkciji delavnice, ki bo zvečer ob otvoritvi razstave likovne skupine Paleta II ob 19. uri. Ljoba Jenče pa nam bo za slovo povedala še eno lepo pravljico.

Na delavnico povabljeni 29. novembra 2008, od 10. do 14. ure, na odru Kulturnega doma Grosuplje.

Sobota, 29. novembra 2008, dvorana Mestne knjižnice Grosuplje, za zборе ZKD Grosuplje in za izven:

VOKALNO FRAZIRANJE,

mentorica: Andreja Martinjak

Letošnji komentarji pevske revije zborov občine Grosuplje v organizaciji JSKD OI Ivančna Gorica so se v večini zataknil pri fraziranju. Izpeljana fraza poudari glasbeno obliko vokalne skladbe in tudi oblikuje dramaturški lok zapete pesmi in s tem posredno sporoča njeno vsebino. Zato je tako pomembna in posledično smo poprosili za mentorstvo zborovodkinjo Martinjakovo, ki ji je ta tematika zelo blizu. Dogovorjeni sva, da bo nepravilno fraziranje prikazala konkretno s posnetki. Poudarek tematike bo na pravem in nepravem fraziranju. Gradivo za udeležence delavnice lahko dvignete v pisarni ZKD Grosuplje.

Andreja Martinjak je leta 2000 diplomirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani (smer glasbena pedagogika) z nalogo "Učitelj zborovodja" pri prof. dr. B. Oblak in prof. M. Vatovcu. V času študija in po njem se je dodatno izobraževala na več kot desetih različnih domačih in tujih seminarjih oz. simpozijih. Sodelovala je v šestnajstih različnih zborih, jih korepetirala in vodila. Od januarja 2003 zborovodja Mešanega komornega zbora Ljubljanski madrigalisti. Začnejo peti tole zgodbo zbora: maja 2003 na Mednarodnem tekmovanju v Zadru prejme 1. mesto in "Zlatni križič opatice Čike"; oktobra 2004 prevetrio zasedbo, imajo tematske koncerte po Sloveniji, Avstriji in Nizozemski; pripravijo božične koncerte, zborovsko-literarni večer v spomin Srečka Kosovela, v juliju 2005 organizirajo odmeven seminar afriške zborovske glasbe, izvedejo koncertni cikel "Pesem je ljubezen", imajo koncertno turnejo v Rimu in Vatikanu. V maju in juniju 2006 s koncerti »Vzcvetela je roža« obeležijo 15. obletnico delovanja, jeseni 2006 imajo koncertno turnejo po Nizozemski (Utrecht, Amsterdam in Haarlem), aprila 2007 se vrnejo na mariborski oder in osvojijo zlato plaketo na 20. slovenskem državnem zborovskem tekmovanju Naša pesem 2007. Še dodajajo, da jih prihodnost izziva. Nadaljnje zborovsko poustvarjanje zbora bo prineslo v prostor zborovskega petja novo svežino in prepoznavno muzikalnost. Z veseljem in samozavestjo so izdelali sedmo goščenko, ki so jo poimenovali „BLIZU SRCA". Zborovodkinja Andreja Martinjak je aprila 2007 na 20. slovenskem zborovskem tekmovanju NAŠA PESEM 2007 dobitnica nagrade in štipendije za najbolj perspektivno zborovodjo po izboru žirije ter dobitnica nagrade za najboljšo izbiro

programa.

Na ZKD Grosuplje se še zdaj trudimo izbrati demonstracijski zbor, ki se mu bodo pridružili vsi ostali pevci. Potrudili se bomo, da jih bo čim več. **Delavnica je v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje, trajala pa bo od 10. do 14. ure.**

Sreda, 3. december 2008 dvorana Kulturnega doma Grosuplje, za učence tretje tirade:

BAROK V PLESU,

mentorica: Tanja Skok

Tanja Skok se je izobraževala na London Contemporary Dance School, kjer je poleg redne diplome opravila tudi magisterij. V Londonu je v bila v zadnjem letu študija članica London Contemporary Dance School Performance Group. Od leta 1996 dalje njeno delo vključuje umetniško vodstvo, poučevanje in koreografiranje v okvirih Plesnega studia Intakt, redno poučevanje sodobne plesne tehnike na Umetniški gimnaziji za sodobni ples ter sodelovanje v številnih glasbenih, vizualnih in filmskih projektih. V času od konca študija pa do danes je v Sloveniji plesala v predstavah koreografov, kot so Sinja Ožbolt, Matjaž Farič, Branko Potočan in Uršula Teržan. Kot koreografinja in pedagoginja deluje tudi v Črni gori in na Hrvaškem.

Z zgodovinskimi plesi se je pričela seznanjati že v času študija v Londonu, intenzivno pa se je z njimi začela ukvarjati leta 2003, ko se je pričela izobraževati pri priznanih evropskih strokovnjakih s področja renesančnih plesov (Barbara Sparti, Veronique Daniels, Lieven Baert, Bruna Gondoni) in baročnih plesov (Marie Genevieve Masse, Cecilia Gracio Moura, Beatrice Massin, Françoise Denieau). Preučevanje teh plesnih zvrsti vključuje spoznavanje različnih oblik plesne notacije v obdobjih od 15. do konca 18. stoletja, vmeščenosti plesa v družbeno življenje in spoznavanje družbeno političnih situacij, ki so vplivale na razvoj tako družabnih, kot gledaliških zvrsti plesa.

V letu 2005 je pripravila tudi plesni prvenec z naslovom Bassa Continua v produkciji Plesnega teatra Ljubljana, ki je izbran tudi v glavni program na tretjem Slovenskem plesnem festivalu GIBANICA.

"Tristo let star plesni jezik je bil v času nastajanja na vrhu elitnih načinov umetniškega izražanja na evropskih dvorih. Skozi njega so se zrcalila stališča do osnovnih meril, ki vplivajo na življenje posameznika - etika, politika, kultura. V procesu kreacije me je zanimalo osnovno vprašanje estetike in njene umeščenosti v sodobni čas.« Iz tega razmišljanja izvira povabilo učencem višje triade, da se kot laiki seznanijo s plesom baroka. **Delavnica bo od 11. do 13. ure, v dvorani Kulturnega doma Grosuplje**

Sreda, 3. december 2008, dvorana Kulturnega doma Grosuplje, za recitacijske skupine in mentorje OŠ in vrtcev:

PRAVLJIČARSKI SEJEM,

mentorica: Ljoba Jenče

Tematiko bo mentorica nekoliko priredila sodelujočim na delavnici – sicer pa gre za isto vsebino kot v soboto, 29. novembra. **Delavnica bo od 8. do 11. ure, v dvorani Kulturnega doma Grosuplje.**

Sreda, 3. december 2008, dvorana Glasbene šole Grosuplje, za vrtce in prvo triado:

S TOLKALI OKOLI SVETA,

mentor: Franci Kreuh

Glasbeno urico S tolkali okoli sveta izvajata **Franci Krevh** (akademski glasbenik tolkalec, prof. tolkal na GŠ Grosuplje) in **Petra Brdnik** (glasbena pedagoginja, pianistka). Oba imata že nekajletne izkušnje s poučevanjem. Na osnovi tega je pripravljena ta avtorska glasbena urica, ki jo izvajata že sedmo leto in je namenjena otrokom od četrtega (4) do devetega (9) leta starosti.

Namen: Predstaviti tolkala z različnih delov sveta ob spremljavi klaviatur in petja otrok.

Tolkala so glasbila, katere otroci najenostavneje ter (naj)raje opazujejo, saj je ritem prvinska glasbena komponenta, ki so jo začutili že v materinem telesu. Predstavila bova enostavnejša tolkala, kot so mali boben, činele, afriške bobne konge, gong ...

Potek: Predstava, ki je pravzaprav učna ura, je zastavljena kot domišljijско potovanje okoli sveta.

Najprej na kratko predstavita okolje (celine) in navade določenega okolja ter z njimi povezana tolkala; nato pa skupaj s klaviaturami (Petra) otroci zapojejo njim že znano pesem, (npr. Ježek teka, teka). Pri tem otroci slišijo in vidijo uporabo določenega tolkala, obenem pa pojejo oz. nastopajo s svojim znanjem. V postopek aktivno vključujeta otroke (razna vprašanja, demonstracije). Tolkala predstavljata na sproščen (včasih malce šaljiv) način ter po geografskem ključu oz. celinah.

Trajanje delavnice je odvisno od starosti in jo določita skupaj z vodjo skupine. Glede na izkušnje je najbolj učinkovit čas trajanja od 25 minut (najmlajši) do 40 minut (najstarejši).

Delavnica bo od 9. do 11. ure, v dvorani Glasbene šole Grosuplje.

Dan odprtih vrat ZKD Grosuplje v sodelovanju z Občino Grosuplje

VEČERNI PROGRAM -

sobota, 29. november 2008, ob 19. uri, Kulturni dom Grosuplje, otvoritev tematske razstave:

DAROVI

Prvič se nam bodo po enoletnem delovanju predstavile članice, likovne ustvarjalke skupine Paleta II. Vodi jih mentorica **Aleksandra Zalar**, likovna pedagoginja, ki bo tudi oblikovala podobo razstave. V različnih tehnikah nam bodo ustvarjalke prikazale, kako vidijo in v kakšnih barvah čutijo darove jeseni. Po otvoritvi razstave bomo odšli v dvorano, kjer nam bodo rezultate svojega dela prikazali slušatelji delavnice Ljobe Jenče. Ob koncu programa nam bo pevka, pravljíčarka in zbirateljica Ljoba Jenče podarila posladek. Umetnica, ki domuje ob Cerkniškem jezeru, prepoznava v starih pesmih in pravljicah posebno lepa živa jedra in arhetipski spomin in se z njimi povezuje s svetovi narave, spominom prostora, iz katerega izroči izhaja, kakor tudi z vsebinami razvoja človekove zavesti, ki je v vsako pesem ali pravljico vtisnjena kot neizbrisen pečat. Posladek bo darilo: pravljica. Vrata za ta dogodek odpiramo torej za vse, za ljubitelje barv in občuteno povedanih besed.

Sreda, 3. december 2008, ob 19.30. uri, Kulturni dom Grosuplje, Andrej Rozman Roza:

KABARETÉ SIMPLOZIJ

(stand up variete)

Predstava zagotavlja dobro uro in pol zabave, v kateri Andrej Rozman Roza predstavi najboljše iz svojega več kot dvajsetletnega gledališkega nastopanja - od venčka abstinenčnih narodnih in načina petja iz časov, ko slovenska beseda še ni smela biti glasno izgovorjena, preko tragedične komedije o Piramu in Tizbi do motoristične verzije pesmi o Urški in povodnem možu. Vse skupaj je zapakirano v okvir čisto pravega tekmovanja za izbor pesmi večera. Beseda »kabareté« pomeni kabareé v skrajno obubožani obliki, v kateri je konferansje z zelo samosvojim glasbenim posluhom hkrati tudi glavna pevska in igralska atrakcija. Stand up variete traja 45-90 min, nastopa avtor Andrej Rozman - Roza, glasbeno ga spremlja Goran Završnik, produkcija KUD France Prešeren in Rozinteaater. Kot za vse delavnice in dogodke, tudi na tej predstavi ne bo vstopnine. Lepo povabljeni!!

Andrej Rozman - Roza je bil rojen leta 1955 v Ljubljani. Na Univerzi v Ljubljani je študiral slovenski jezik in književnost. Dolga leta je bil voditelj in igravec v gledališču Ane Monro. Redno nastopa v igranih filmih in na televiziji. Roza je priznani slovenski ustvarjalec predstav in pesmi za otroke.

Sreda, 10. december 2008, ob 19. uri, Plesni studio Tina

NOVOLETNI NASTOP PLESNEGA STUDIA TINA

Vabimo Vas, da se udeležite že 8. prednovoletnega nastopa Plesnega studia

Tina, ki deluje pod okriljem Športnega kluba TIAL. Na plesni produkciji se bodo predstavile 4 skupine Plesnega vrtca in Plesne šole Tina, ki združuje okoli 60 ljubiteljev plesa. Plesalke in plesalci se bodo predstavili z najnovejšimi koreografijami s področja otroških plesov, hip-hopa, street-jazza in showdanca. Mentorji, ki so plesalce pripravili na nastop, so: Lučka Novak, Špela Kosmač, Nina Zabukovnik in Tonja Mertelj. Vstop prost!

Tina Bedenik Schmutz

Četrtek, 11. december 2008, ob 19. uri, Kulturni dom Grosuplje, produkcija Siti Teater BTC, Karsten Kaie v prev. Mojce Kranjc:

LAŽI, AMPAK POŠTENO

(berlinska uspešnica)

Borut Veselko je za nas pripravil novo vseslovensko uspešnico: Laži, ampak pošteno. Svojo krstno uprizoritev je predstava doživela točno mesec nazaj, 12. 11. 2008 v dvorani Siti Teatra BTC. Prav zato smo se odločili, da bomo z njo odprli naš Mesec smeha, Veseli december. Sicer pa ustvarjalci komentirajo: "Obljubljamo Vam, da boste dvorano zapuščali veseli in nasmejani. Resnica je v škripcih! Resnica je pobegnila iz mesta. Šušlja se, da je gola, utopljena kot začimba v golažu laži..." Še vedno odklopljeni Borut Veselko nam bo v svojem knjižnem prvencu razkril kruto resnico o laganju. Vroča berlinska uspešnica v režiji avtorja Karstna Kaieja, vrhunskega nemškega igralca z več kot 1.500 odigranimi predstavami svetovne uspešnice Jamski človek. Naučite se lagati in ostati pošteni, da laž ne bo bolela. Recept torej dobite tudi v Kulturnem domu Grosuplje, le prej vstopnico rezervirajte!!

Sobota, 13. december 2008, premiera, Gledališče Hiška, KD Teater Grosuplje in ZKD Grosuplje
Frane Milčinski:

ZVEZDICA ZASPANKA,

vedno vas z njo obiše tudi DEDEK MRAZ

Z največjim veseljem napovedujemo dogodke domačega društva. Še prav posebej, ker govorimo o skupini mladih igralcev, ki se z vso resnostjo predajajo gledališkemu delu. Njihova produkcija je skupno delo dobrih mentorjev, ki znajo ravno prav motivirati otroke za igro, in ZKD Grosuplje, ki jim kot koproducent omogoča vse potrebno znanje, nabiranje izkušenj, profesionalnega sodelavca za kostume, sceno in masko in jim nudi prostor za vaje s tehnično ekipo. Ob tem pa poskrbi tudi za vse potrebne poslovne povezave s partnerji – uspešnimi podjetji, ki to predstavo z dedkom Mrazom podarijo otrokom zaposlenih za novo leto. Tako igralci po premieri odigrajo še vsaj pet predstav v tednu, kar prispeva v njihovo odrsko suverenost in pronicljivost, tako potrebni pri vsaki igri. Pri tem je odločilen tudi komentar mentorja po vsaki predstavi. S takim načinom dela vzpodbujamo male igralce v ustvarjalno gledališko delo, saj v ponovitvah živo nadgrajujejo vlogo. Vse je lažje, ker so v kostumih, s pravo sceno in vedno pred publiko. To jim daje možnost, da vsako dodano vrednost zavestno preverijo v živo. S takim načinom dela smo pričeli že pred desetimi leti. Doseženi uspehi kažejo, da smo na pravi poti. Naj spomnim, da so se samo letos na državna srečanja uvrstile kar tri skupine iz Grosupljega – vse povezane z delovanjem ZKD Grosuplje. Gledališči KD Teater – GGNeNi in Hiška – sta uspešni tudi zato, ker se igre mali in bodoči igralci učijo tudi takrat, ko s svojimi izkušnjami in že pridobljenim igralskim znanjem pozorno opazujejo igro drugih. Ogledi in komentarji predstav drugih profesionalnih in ljubiteljskih skupin so del dejavnosti. S takim delovanjem plivka v mlade učljive igralce še nekaj drugega: spoštovanje do drugih, ki ustvarjajo na istem ali podobnih področjih. Tega v kulturnem in širšem prostoru Slovenije kronično primanjkuje in nam jemlje intenzivnost prodora v Evropo. Gre za temeljni odnos, etiko

in spoštovanje, ki jo moramo imeti do družbe in okolja, v katerem živimo. Mogoče se bomo v recesiji, ki, kot pravijo, še ni pokazala vseh učinkov, le dotaknili etičnosti. Prinesli jo bosta prespraševanja in iskanja novih drugačnih življenjskih stilov. Naj bo kriza gnezdo zdravih medčloveških odnosov. Odnosov zaupanja in odkritih besed, ne laži. Optimistično gledamo v ta čas tudi s pravljico, ki je prepotovala cel svet. Pravljičica govori v enostavnem jeziku, ki nagovarja iz čistih sil, oči in zlatih kodrov. To je najlepše voščilo, ki ga bomo v tem času veselja in radosti ter negotovih pričakovanj predali več kot tisoč obiskovalcem naše gledališke produkcije. In veste, v čem naši igralci poleg igre najbolj uživajo? V tem, da so pomočniki dobremu staremu možu dedku Mrazu, ki pride iz hladnih dežel z jeleni do nas. To, da mu pomagajo deliti darila, dodaja k njihovi pomembnosti. Pri tem so pridni in disciplinirani.

Zdaj pa k pravljici. Bo lebdeča, kot se spodobi za ta decembrski mesec. Prepričala vas bo, da imamo ekipo, v katero lahko brez zadržkov verjamemo. To so: Tjaša Furlan, Lea Turšič, Pia Žmuc, Natalija Planinšek, Pia Rozman, Veronika Gavez, Janja Brčan, Tjaša Gašperič, Petra Skubic, Eva Kastelic, Lea Gostinčar, Staša Vidic, Rok Žerdin, Andraž Zupančič, Lea Štrubelj, Luka Bučar, Tim Lavrič, Lovrenc Škoda, Manca Kastelic, Pia Varga, mentorica Irena Žerdin, scenografinja in kostumografinja Tina Kolenik, glasba Sabina Gruden in luč Miha Puš. Našteta ekipa bo v Veseljem decembru predstavo ponovila vsaj 6-x od 13. do 20. decembra 2008! Lepo povabljeni na sanje zvezdice Zaspanke.

Dovolite mi še nekaj misli, ki jih je zapisal avtor pravljice, vsem dobro poznan Frane Milčinski – Ježek: »Moj literarni otrok Zvezdica Zaspanka je naredil to, kar naredi toliko in toliko otrok, ko malo dorastejo: ušla mi je z doma. Igrali so jo po vseh jugoslovanskih lutkovnih gledališčih, pa še v Rusiji, kjer je bila objavljena tudi v almanahu najboljših lutkovnih iger, potem na Poljskem, v Nemčiji,

na Češkem, v Švici, v Trstu, pa v Čilu in Kanadi. Upam, da ta moja Zaspanka na poti po širnem svetu daje otrokom, kamor že pride, dovolj veselja, saj imam vse otroke tega sveta rad, kot bi bili moji.«

INFO: ZKD Grosuplje

Četrtek, 25. 12. 2008, ob 18. uri, cerkev sv. Mihaela, Grosuplje,

BOŽIČNI KONCERTI ŠENTJURSKIH FANTOV,

KD Šentjurski oktet

Za prihajajoče božične praznike naše kulturno društvo, pevska skupina Šentjurski fantje, pod umetniškim vodjem Tomažem Tozonom, pripravljamo prvič božični koncert z gosti, priznanim citrarjem Tomažem Plahutnikom ter sopranistko in altistko, ki pa je zaenkrat še skrivnost. Program nastopa je latinska maša, po maši pa koncert božičnih pesmi. Nastopili bomo 25. 12. 2008, ob 18. uri v grosupeljski cerkvi, dne 26. 12., ob 16. uri, v domu upokojujencev v Grosupljem, dne 28. 12., ob 10. uri, v šentjurski cerkvi, dne 28. 12., ob 17. uri v cerkvi Srca Jezusovega na Taboru v Ljubljani, dne 26. 12. 2008 pa kot gostje božično novoletnega koncerta v kulturnem domu v Mali vasi. Za spomladi pa pripravljamo koncert z gosti, ki pa bo špica enoletnega dela z novo zasedbo pod vodstvom Tomaža Tozona. Poslušalcem želimo prikazati najboljše, kar lahko naša amaterska skupina pokaže.

Program pesmi za božične koncerte: Adeste Fideles, Kyrie Eleison, Gloria, Že zora se dela, Aleluja, Pastirci, povejte nam, Sanctus, Oče naš, Agnus Dei, Jaz sem živi kruh, Tiho lučka gori, Rajske strune, Jaz vem, Pastirska, Svet Jožef in Marija, Glejte, kaj je tam, Nocoj je tiha noč, Nikar ne dremajte, Zvonikarjeva, Lahko noč, Stille Nacht. Upamo, da bodo poslušalci uživali in ob tako lepem prazniku doživeli notranji mir.

Janko Trontelj, predsednik društva

Koledar kulturnih prireditev

sobota, 29. 11., DAN ODPRTIH VRAT: **delavnice od 9. – 14. ure**, ZKD Grosuplje in **dvorana Mestne knjižnice Grosuplje**
TA VESELI DAN KULTURE, delavnice: 9,30 – 13.00 - likovna = »OBLIKE SNEŽINK«- plastika – Mateja Kavčič; 10.00 – 14.00, gledališče = nastop in delavnica pripovedovanja zgodb »PRAVLJIČARSKI SEJEM« – Ljoba Jenče; 10.00 – 14.00 zborovska = »VOKALNO FRAZIRANJE« z Andrejo Martinjak, za društva, mentorje, šolarje in za izven

sobota, 29. 11., ob 19.00, DAN ODPRTIH VRAT, Paleta II, KD Teater in ZKD Grosuplje
tematska razstava: DAROVI, otvoritev in **večer pravljic z Ljobo Jenče**; za izven

sobota, 29. 11., Kino ob 19.00, ZKD Grosuplje; **ONI**, romantična komedija

sreda, 3. 12., DAN ODPRTIH VRAT: delavnice od 10.30 – 14. ure, ZKD Grosuplje
TA VESELI DAN KULTURE, delavnice: 9.00 – 11.00, glasbena = »S TOLKALI OKOLI SVETA« - s tolkalcem Francijem Kreuhom; 11.30 – 13.00, plesna = »PLES V BAROKU«- s plesalko Tanjo Skok; 8.30 – 11.00, gledališka pripovedna = nastop in delavnica pripovedovanja zgodb »PRAVLJIČARSKI SEJEM«, s pravljíčarko Ljobo Jenče, za šole in vrtce

sreda, 3. 12. ob 19.30. uri; produkcija KUD France Prešeren in Rozinteaater, ZKD Grosuplje
KABARETE SIMPLOZIJI, igralec Andrej Rozman-Roza in glasbenik Goran Završnik, za izven, vstop prost

sobota, 6. 12., Kino ob 19.00, ZKD Grosuplje, **NA MUHI**, triler

sreda, 10. 12., ob 19.00, Plesni studio Tina
NOVOLETNI NASTOP PLESNEGA STUDIA TINA, koreografije hip-hopa, street-jazza, show danca in plesnega vrtca, plesalci in mentorji: Lučka Novak, Špela Kosmač, Nina Zabukovnik in Tonja Mertelj, za izven, vstop prost

četrtek, 11. 12., ob 17.30, Siti Teater BTC, ZKD Grosuplje
 Berlinska uspešnica Karstena Kaie v prev. Mojce Kranjc: **LAŽI, AMPAK POŠTENO (monokomedija)**, režija: Karsten Kaie, igra: Borut Veselko, za izven

sobota, 13.12., ob 10.00; **VESELI DECEMBER**, Gledališče HIŠKA, KD Teater in ZKD Grosuplje ter dedek Mraz Fran Milčinski Ježek v prir. Irene Žerdin: **ZVEZDICA ZASPANKA**, premiera, režija Irena Žerdin, igra ansambel gledališča Hiška, za izven

sobota, 13.12., Kino ob 19.00, ZKD Grosuplje, **TROPSKI VIHAR**, akcijska komedija

*** Organizator si pridržuje pravice do spremembe programa**
Rezervacija vstopnic:
 ZKD Grosuplje, Adamičeva 16, 1290 Grosuplje,
 INFO: 01/786 40 28; Predprodaja vstopnic uro pred predstavo.

Ponedeljek, 15. 12., do sobote, 20. 12, ZKD Grosuplje in KS Grosuplje

»**Veseli december 2008**« in **obiski Dedka Mraza**

Otroško gledališče HIŠKA: ZVEZDICA ZASPANKA, režija: Irena Žerdin, zaključeno in za izven

1. ponedeljek, 15. decembra 2008, ob 17. uri (zaključeno)
2. torek, 16. decembra 2008, ob 17. uri
3. sreda, 17. decembra 2008, ob 18. uri (zaključeno)
4. četrtek, 18. december 2008, ob 18. uri (zaključeno)
5. petek, , 19. december 2008, ob 17. uri
6. sobota, 20. decembra 2008, ob 10. uri

sobota, 20.12., **Kino ob 19.00**, ZKD Grosuplje, **HELLBOY II**, domišljjski film

ponedeljek, 22. 12., ob 19.00, Glasbena šola Grosuplje
BOŽIČNO NOVOLETNI KONCERT GODALNIH ORKESTROV GŠ Grosuplje; učenci godalnih orkestrrov + mentorji, za izven, vstop prost

torek, 23. 12., ob 18.00, Občina Grosuplje in ZKD Grosuplje
 Kulturna prireditev **OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI**, v programu sodelujejo: učenci GŠ Grosuplje, člani ZKD Grosuplje, voditeljica prireditev: Tadeja Anžlovar, za izven

sobota, 27. 12., Kino ob 19.00, ZKD Grosuplje, **NEVARNOST V BANGKOKU**, triler

sobota, 27. 12., ob 18.00, **Športna dvorana Brinje**, ZKD Grosuplje in ZŠO Grosuplje
NOVOLETNI OPERNI KONCERT, izvajalci programa: **Simfonični orkester RTV Slovenija**, dirigent: **Marko Hribernik**, solisti: **Theresa Plut (sopran)**, **Mirjam Kalin (alt)**, **Benjamin Ziervogel (violina)** in prvič tudi **gostujoči baletniki solisti SNG Opera in balet Ljubljana**, koreograf in plesalec **Goran Bogdanovski** ter članice skupine **TeGIBlo KD Teater Grosuplje**, za izven

nedelja, 28. 12., 15.00 – 19.30, **Kolodvorska ulica**, Občina Grosuplje in ZKD Grosuplje
NOVOLETNI OTROŠKI IN DRUŽINSKI PROGRAM: ob 15.00 do 15.40 Čarobno gledališče SALTIMBANKO; 15.45-16.30 Gledališče BICIKLETA: Babica Zima, lutkovno igrana pravljica z živo glasbo; 16.30-16.50 Plesna šola Tina; 17.00 – 17.45 sprevod Dedka Mraza in obdaritev otrok; 18.00 – 18.30 nastop slušateljev GŠ Grosuplje iz razreda solo petja mentorice Irene Vidic, 18.30-18.50 nastop mažoretok iz KD Godba Kočevje; 19.00-19.30 pihalni orkester GŠ Grosuplje pod vodstvom Mitje Dragoliča, za izven

sobota, 29. 11., Kino ob 19.00, ZKD Grosuplje, **ONI**, romantična komedija

sreda, 31. 12., 19.30 – 24.00, **Kolodvorska ulica**, Občina Grosuplje in ZKD Grosuplje
SILVESTROVANJE

Otvoritev časopisne kavarne Mestne knjižnice Grosuplje

Sreda, 19. novembra 2008, ob 19. uri. - Mestna knjižnica Grosuplje je v Koščakovi hiši odprla časopisno kavarno. Knjižnica se vse bolj uveljavlja kot »tretji prostor«. Prvi prostor je dom, družina, drugi šola ali služba, tretji pa je prostor neformalnega druženja ljudi iz lokalne skupnosti, je v uvodu povedala direktorica knjižnice Roža Kek. Knjižnica je tako ponudila za druženje še kavarno, kjer bo mogoče brati časopise in tudi drugo čitalniško gradivo. Prijetno bo posedeti ob kavi, čaju, vroči čokoladi ali sadnih sokovih, se posladkati s pecivom Pekarne Grosuplje in pokramljati s prijatelji.

Tudi župan občine Grosuplje Janez Lesjak je povedal, da je vesel nove kavarne. Že od začetkov je bila v načrtu, zato s tem dejanjem zaokrožujemo vsebinsko ponudbo knjižnice. Obiskovanje kavarn je mestna navada, Grosuplje je mesto, samo še meščane z mestnimi navadami potrebujemo.

Že ob nastajanju svoje knjige Dobra meščanska kuhinja si je dr. Boris Kuhar zaželel, da bi jo predstavil v kavarni. Knjiga je sicer že eno leto na knjižnih policah, sedaj pa je doživela še prvo predstavitev v Grosupljem.

Dr. Kuhar je najprej povedal nekaj o kavi in kavarnah, če smo že sedeli v takem prostoru. Kava je v Evropo prišla iz Azije, iz arabskega sveta. Že leta 1511 so se pojavile prve kavarne v muslimanskem svetu. V njih so se zbirali, pili kavo, klepetali, igrali šah, trgovali. Prva evropska kavarna je bila v Parizu, nato na Dunaju. V Ljubljani se je prva kavarna pojavila 1713. leta. Tudi pri nas so se v njih zbirali

umetniki, pisatelji, glasbeniki, trgovci, politiki. Prirejali so žur fikse, zabave s petjem, glasbo, plesom, godbo.

Kavo se da pripraviti na več kot sto različnih načinov, iz kavne usedline pa se da tudi prerokovati.

Dr. Kuhar je predstavil še nekaj poglavij iz svoje knjige Dobra meščanska kuhinja. Veliko raziskovalcev se je ukvarjalo s kuhinjo podeželja, z mestno kuhinjo pa ne, kot da ne bi imeli svojega meščanstva. Pa smo ga imeli, tudi svojo meščansko kuhinjo, ki se je zgledovala po dunajskih, pariških, tržaških, mediteranskih kuhinjah, tako kot so počele tudi druge meščanske kuhinje po Evropi. Meščanske kuharice so se kuhanja učile na Dunaju, v Gradcu, Trstu, služile so v bogatih meščanskih družinah in so si marsikateri recept zapisale. Tudi take zapiske je dr. Kuhar pridobil in jih uporabil v tej knjigi.

Poudaril je predvsem razlike med vaško in meščansko kuhinjo. Meščani so od mesa cenili govedino, teletino, ribe, perutnino, divjačino, svinjina pa je ostala kmetu. Prav tako je bila za meščane zelenjava cenjena, kmečka hrana pa je temeljila na zelenjavi kot vsakdanji jedi. Meščanska kuhinja je bila reprezentančna, hoteli so pokazati, da so bogati, kmečka kuhinja pa je ohranjala tradicionalne vrednote.

Po prijetnem uvodu je zadišalo po kavi, lahko smo popili še čaj ali vročo kolado, se posladkali z zavitki in rogljiči in se razšli z željo, da se večkrat dobimo v tako prijetnem prostoru v tako prijetni družbi.

Marija Samec

Skupinska razstava iz likovne kolonije Kolpa 2008 v galeriji Mestne knjižnice

Bogdan in Irena Gale sta v juniju 2008 na svoji domačiji v Bosljivi Loki na Kolpi omogočila bivanje in ustvarjanje priznanim in uveljavljenim umetnikom iz različnih držav. Likovna dela, ki so nastala na koloniji, so razstavljena v grosupeljski knjižnici.

Otvoritve razstave, ki je bila 4. novembra 2008, so se udeležili štirje avtorji, med njimi Franko Žerjal in Hijacint Jussa iz Italije, Joanna Bramley iz Nove Zelandije ter organizatorica Tamara Burmicky iz Venezuele. Na koloniji so sodelovali še Alfredo Garcia Andres iz Španije, Jaime Carvajal iz Čila ter Hernando Osorio iz Kolumbije. V programu odprtja razstave je Bogdan Gale predstavil organizacijski del kolonije, Tamara Burmicky pa razstavljena dela in umetnike. Za glasbeno vzdušje so poskrbeli učenci glasbene šole: na violini Petra Skubic z mentorico Viktorijo Šušteršič ter Neža Štibernik in Karin Križman na kljunasti flauti z mentorjem Vaskom Dokuzovom. Dela, ki so nastala na Kolpi, so na ogled v galeriji Mestne knjižnice Grosuplje do 22. novembra 2008.

Vodstvo Mestne knjižnice Grosuplje

Zgodbe iz knjižnice

Ob dnevu splošnih knjižnic je izšel literarni zvezek Zgodbe iz knjižnice

Ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic je izšel literarni zvezek s triintridesetimi najboljšimi zgodbami, ki so prispеле na literarni natečaj z naslovom Zgodbe iz knjižnice. Literarni natečaj je bil objavljen že v poletnem času in zgodbe so prihajale na naslov Sekcije za splošne knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije vse do 15. oktobra 2008. Z natečajem so povabili bralce, da povedo, kako doživljajo knjižnico, žanrsko pa ni bilo omejitvev.

Do 20. novembra, praznika splošnih knjižnic, je strokovna komisija v sestavi Boris Jukić, Nadja Mislej-Božič in Bojan Režonja prebrala kar 187 sestavkov in imela nemalo težav pri izboru, saj je bilo veliko naravnost bleščečih vtisov, opisov in spominov in za objavo v knjigi so odbrali tiste, ki so povezani s knjižnico in se jim zares lahko reče, da so zgodbe, v katerih se nekaj dogaja oziroma se je zgodilo. Na koncu so se odločili za izbor triintridesetih,

ki so izšle v knjižni obliki z naslovom Zgodbe iz knjižnice: knjižnica kot moj tretji prostor, dušo pa ji je vdahnil s fotografijami in oblikovanjem Jože Požrl.

Na praznični slovesnosti ob prazniku knjižnic, katero je s svojo prisotnostjo počastila tudi častna gostja Barbara Miklič – Türk in se je dogajala 20. novembra v domžalski knjižnici, so bila posebej pohvaljena tri dela. Kot prva je priznanje prejela MAJA ZAJC KALAR, ki nam je v zgodbi Rad bi bral približala bralca z drugačnimi potrebami – slepega bralca, ki je tudi avtist, drugi dve zgodbi pa sta bili še Srečonosni gumb Jureta Čudiča, zgodba o gumbu, ki knjižničarju prinese srečo, ter zgodba Minke Marije Likar Zora, ki razbija stereotipe in predsodke o starejših.

Marija Samec

DESNO: Prejemnica posebnega priznanja za zgodbo Rad bi bral Maja Zajc Kalar, profesorica angleškega in nemškega jezika, iz Velike Loke pri Grosupljem, ob karikaturi Gabrijela Vrhovca iz Višnje Gore.

Novosti iz domoznanske knjižnice - 28

KAJ skuhati jutri? / [zbral in uredil Svetozar Pance]. - Grosuplje : Grafis Trade, 2008. - [Domača kuhinja ; 8].

V zbirki *Domača kuhinja* so izšli recepti za hitro pripravljene okusne jedi. Zbiratelj receptov Svetozar Pance je domačin z Bleta pri Grosupljem.

KOZINC, Željko

Vrata v vse čase : podobe splošnih knjižnic v Sloveniji = Doors to the past, present and future : portraits of public libraries in Slovenia / Željko Kozinc ; [prevod v angleščino Glen Champaigne ; fotografije Aleksander Lilik ; tematski karti Mateja Rihtaršič]. - Ljubljana : Modrijan, 2007. - 159 str. : ilustr. ; 29 cm.

Novinar in pisatelj Željko Kozinc je izdal knjigo, v kateri je predstavil arhitekturne dosežke pri gradnji knjižnic v Sloveniji. »Knjižnica kot stavba na presečišču različnih obdobij in s tolikšno raznolikostjo namembnosti je za arhitekta vselej enigma, rešitev tega izziva pa bistveno zaznamuje in privzdigne podobo kraja,« je zapisal v knjigi, v kateri je predstavil v zadnjih letih nove ali obnovljene knjižnice in že na naslovnico postavil našo Mestno knjižnico Grosuplje.

LAVRIČ, Tomaž

Sokol in golobica : epska romanca / riše Toto ; piše Lovro Matič (ps.). - Ljubljana : Mladina, 2008. - 63 str. : ilustr. ; 30 cm. - [Zbirka Viharji srca].

Avtor v stripu upodobi romantično ljubezensko zgodbo, v kateri nastopata Janez Janša in Urška.

ORAŽEM, France

Dogmatični nazori Primoža Trubarja / France Oražem. - 2., nespremenjena izdaja. - Škocjan pri Turjaku : Župnija, 2008. - 125 str. ; 24 cm.

V Trubarjevi fari v Trubarjevem letu / Edo Škulj: str. 5-6.

Dr. France Oražem v svoji doktorski disertaciji predstavi Primoža Trubarja s teološke plati in ugotavlja, kako je svojo misel in delo krmaril v burnih časih šestnajstega stoletja.

OB zaključku akademskega leta :

Univerza za tretje življenjsko obdobje Grosuplje. - Grosuplje : Univerza za tretje življenjsko obdobje Grosuplje : Zveza kulturnih društev Grosuplje, 2005-. - 21 cm.

»Leta so dala več, kot so vzela,« ugotavlja predsednica Univerze za tretje življenjsko obdobje Andreja Smolič v uvodnem nagovoru v že četrto knjižico ob koncu četrtega akademskega leta. Predstavili so svoje delo, vse krožke in izlete. Prizadevni animatorji res znajo pritegniti slušatelje in prave predavatelje.

9. festival Stična

Kaj kmalu bo Festival Stična dočakal svojo deveto inkarnacijo. Vsako leto se rodi v drugačni obliki in z drugim priokusom. Vedno znova nas preseneti z novostmi. In tisto, kar je najboljše – vsakič znova delček svojega bogastva pusti v ljudeh.

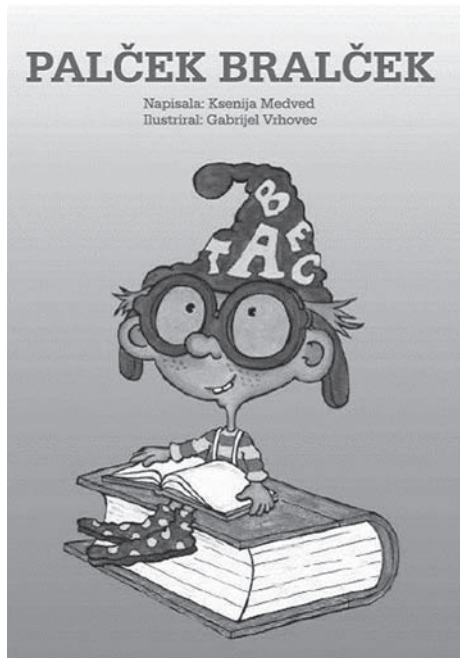
Festival še vedno ostaja mednarodni in zopet gosti eno samo državo, ki pa jo obiskovalcem predstavi z različnih vidikov. Letos je to Italija. Zavedamo se, da je ta naša soseda velika in jo je zato težko vso spoznati, a včasih je dovolj že samo pogled čez planke, da vidiš pravo, temperamentno italijansko dušo. Italijanski del Festivala Stična vam tako letos ponuja etno rock koncert skupine **Arbe Garbe**, reggae ska koncert zasedbe **Makako Jump**, jazz večer v izvedbi **Rudy Fantin tria** in še etno rock koncert **Kraških ovčarjev**. Obiskal nas bo zamejski pisatelj **Boris Pahor**, s katerim se bodo pogovarjali **učenci Srednje šole Josipa**

Jurčiča, potem je tu še **potopis o Siciliji** in na otvoritvi festivala tudi **italijanska kulinarika**.

V drugem delu programa smo vam pripravili bogato paleto gledaliških predstav, in sicer **Kralj Artur in Sveti gral** v izvedbi Gledališča Toneta Čufarja, prav gotovo vam bo dal misliti tudi Gregor Čušin z monokomedijo, ki nosi naslov **Pešec** in še kabaret o eni najbolj znanih in priljubljenih pevk šansonov vseh časov **Piaf, Edit Piaf**. Naše najmlajše bomo letos razveseli s **klovni** in s predstavico Mizica, pogrni se v izvedbi Minitetra. Nekaj posebnega bo zopet kavarniški večer, omeniti pa moramo tudi potopise svetovnih popotnikov. Bojan Stezinar se je namreč s kolesom odpravil na pot okoli sveta, Katarina Španić in Petra Škufca pa sta z motorjem raziskovali Bližnji Vzhod in Severno Afriko. Obiskala nas bo tudi ena najbolj znanih slovenskih etno skupin **Jararaja** in kantavtor, skladatelj, kitarist, profesor in še marsikaj drugega, **Jani Kovačič**. Naši glasbeni gostje bodo tudi **Stranci, Freeway Maschine in Puppetzi**. Mlade in mlade po srcu želimo tudi opozoriti na koncerte v baru Jama, kjer bomo poskrbeli za kar se da sproščeno vzdušje in zelo nizke cene. Festival Stična bo trajal od 21. 11. do 6. 12. 2008. Posebej lepo vabljeni na slavnostno otvoritev festivala, ki bo 22. 11. ob 18. uri v Galeriji Muzeja krščanstva na Slovenskem, kjer bosta razstavljali domačinka **Tanja Kovačič in Lea Jazbec**. Prva z Reciklažo, druga pa nam bo pokazala Smetišče človeštva. Prisluhnili boste lahko **Godalnemu orkester Glasbene šole Škofja Loka** in še marsikaj drugega.

Vse informacije, vključno z **nagradno igro**, najdete na naši spletni strani www.festival-sticna.si ali pa nam pišite na info@kd-sticna.si.

Izšla slikanica Palček Bralček

Ob 10. obletnici delovanja knjižnice v Ivančni Gorici, ki je enota Mestne knjižnice Grosuplje, smo izdali slikanico z naslovom Palček Bralček. Palček živi v našem srcu in poganja željo po branju. Avtorica besedila je bibliotekarka Ksenija Medved, ilustracije pa je narisal Gabrijel Vrhovec, ki so ga otroci že spoznali na poletnih počitniških delavnicah v knjižnici.

Kiparska kompozicija Lučke Koščak pred OŠ v Žalni

Lučka Koščak je v otroštvu obiskovala osnovno šolo v Žalni, saj je živela v njeni neposredni bližini. To je bil povod za njeno željo, da v sklopu projekta Grosuplje – mesto kipov 2008 za »svojo« osnovno šolo prav ona naredi kiparsko kompozicijo. Avtorico sicer dobro poznamo po skulpturah angelov na Adamičevi cesti, s katerimi sobivamo in z nami komunicirajo. Njihovi obrazi z zaprtimi očmi, usmerjeni navzgor, ne govorijo o izoliranosti od realnega sveta, temveč prav nasprotno, pričajo o posebnem načinu prisotnosti tu in zdaj: njihova prisotnost je prisotnost odprtosti do sveta, pomirjenosti in sprejemanja, kvalitet, ki jih lahko označimo kot občutje nepogojene ljubezni.

Za osnovno šolo pa je avtorica naredila kiparsko kompozicijo para otrok, dečka in deklice, ki sedita na kamnu pred šolo in čakata, da se prične pouk, ali pa na šolski avtobus, da ju odpelje domov ...

Kako je potekalo delo Lučke Koščak: avtorica je najprej naredila majhno skico iz gline in z njo predstavila svoj projekt. Nato je otroka v naravni velikosti modelirala iz gline. Za model je uporabila otroka iz Volavelj, ki sta vsak po tri dni sedela v ateljeju in pozirala umetnici.

Umetniški livar Borut Kamšek je nato po glinenem originalu naredil kalupa, iz njiju pa kipa v vosku. To je bila osnova za pripravo odlitkov iz bron. Ko se je kovina ohladila, je bilo potrebno bronasta kipa še cizelirati, polirati in patinirati. Postopek izdelave kipov od gline do bron je trajal več kot en mesec. Zaradi veliko vloženega dela bronasti kipi niso poceni, kljub relativno nizki ceni materiala.

Postavitev kipov pri OŠ v Žalni so poleg Občine Grosuplje omogočili sponzorji, in sicer je pokrtil stroške bronastega dečka gospod Lado Kastelec, deklice podjetje Latobia d.o.o, sedeže na kamnu pa je sponzoriralo Mizarstvo Trunkelj. Vsem naštetim gre zahvala zato, ker so omogočili postavitev lepe in otrokom prijazne skulpture pred novo osnovno šolo.

Kiparka pravi, da jo osrečuje njena umetniška pot, njeno delo in način življenja. To pa je tudi sporočilo, ki ga s svojima kipoma posreduje otrokom, ki že danes obiskujejo in bodo tudi v prihodnosti obiskovali osnovno šolo v Žalni.

Staša Kokot, Zavod za kiparstvo

Tri Aristotelove

Kar se pitja tiče, prijatelj moj, imate moj pristanek. Vino prepoji dušo, blaži nase bridkosti in hkrati prebuja naša čustva.

Natančna beseda je najbolj zanesljiva priča za pravično misel.

Le poroči se. Če dobiš dobro ženo, boš srečen, če pa dobiš slabo, boš filozof.

Vrnili se je Rulstock...

V meglenem jutru, v idiličnem gozdčiku, na posestvu gospodarja Marjana, so se ob osmi uri zasliali prvi zvoki kitare. Začel se je tretji Rulstock.

Astrid Lindgren so kljub zgodnji uri privabili zajetno število glasbenih navdušencev.

Že dobro razgreto ozračje je se bolj podžgala mlada ivanška punk skupina **B.T.K.** Ta je takoj po končanem koncertu odbrzela na še en nastop v Zagreb.

Ker naša okolica premore toliko glasbenih skupin, smo lahko prisluhnili tudi dolgočasem **Freeway Machine**.

Kot presenečenje so se na odru zbrali že uveljavljeni glasbeniki, člani različnih glasbenih skupin. Samo za Rulstock je nastal **Topless band**. Energičen nastop petih fantov zgoraj brez (16-32 let) je predramil še zadnje zaspance.

Ker ženske rade malo dlje poležimo, je šele v popoldanskem delu programa nastopila prikupna rdečelaska, članica nove grosupeljske skupine **Še en band k pička poje**.

Na svoj račun so prišli tudi učitelji, ki so se članom Kluba študentov Ivančna Gorica predstavili v bolj prijetni luči v zasedbi **Koreena**.

Trije prikupni nasmejani fantje **Panic Stricken** so dokazali, da jih bomo tudi v prihodnosti gledali na velikih odrih. Le tako naprej!

Da pa se ne znamo zabavati samo mladi, so s svojim nastopom potrdili **The Closhers**, ki so s kolesom prišli iz Čušperka.

Ob prvem mraku so ozračje preplavili trši metalski zvoki, drugačne, a odlične skupine **Uroš**, ki je s svojim prvim koncertom pustila močan pečat.

Člani gorenjske zasedbe **Diverso** so z veseljem podprli naša prizadevanja in na odru odlično zamenjali doslej nastopajoče Dolenjce.

Daimonion. Band, ki smo ga imeli že večkrat priložnost slišati, vendar ne v tako profesionalni luči. Očitno je, da je Rulstock tudi iz njih privabil vse najboljše.

»Jasno nebo, prijetno toplo, brez oblaka

...« **Vikend panksi**.

V čast nam je, da so na Rulstocku, po šestnajstih letih premora na oder stopili tudi stari prekaljeni metalci, **Lene kosti**, ki so jih tako mladi kot malo starejši odlično sprejeli.

Zgrešeni primeri so na prvem Rulstocku nastopili kot prvi, šest let kasneje pa so se z novim kitaristom pokazali kot veliki zvezdniki in dokazali, kako se z vztrajanjem in trdim delom pride do uspeha.

Kot zadnji je nastopil **Marjan Podobnik**, ki je kot gostitelj s simpatičnim govorom nasmejal množico, ki je polna pozitivnih vtisov začela odhajati proti domu.

Rulstock se je odvijal v organizaciji Kluba študentov Ivančna Gorica, v soboto, 11. 10. 2008, od 8. ure zjutraj do polnoči.

Hvala sponzorjem ... in vsem ostalim, ki ste nam pomagali.

Več si lahko preberete na www.myspace.com/rulstock

Tina Rus & Teja Bochl

Šale, burke in kakšen vic, pojdimo z njimi - gremo vštric!

1. Učitelj pregleda domač spis o psu in nerga: »Peter, tvoj spis je do pike enak spisu soseda Toneta. Toda Peter se ne da: »Nič čudnega, saj sva oba opisovala istega psa!«

2. »To je nevzdržno,« toži Polde prijatelju ob čašici, »žena kar naprej zahteva denar, veliko denarja!« »Kaj pa počne z vsem tem denarjem?« »Nič, saj ji ga ne dam!«

3. »Po kom ima tvoja sestra Metka tako lepe nohte, ustnice in trepalnice – po očetu ali po mami,« vpraša Metkin občudovalec njenega brata Marka.

Marko: Ne po enem, ne po drugem. Vse to je dobila od botre Lize, ki ima kozmetični salon.

4. Nogometaš je pri streljanju na gol največkrat brcnil žogo mimo vrat. Po smrti pride pred nebeška vrata in ključar Peter ga ogovori. »Ko si zgrešil, si včasih zaklel, a ti to spregledamo,

če nam razložiš, kako da nisi zgrešil tudi nebeških vrat!« »Ozonska luknja, gospod Peter, vodila me je ozonska luknja.«

5. Študent Zvone zadremlje na predavanju. Profesor to opazi in se obregne. »Gospod Zvone, na mojih predavanju se ne more spati!«

Zvone: »O, bi se dalo, gospod profesor, če bi malo bolj tiho govorili!«

Vse poti vodijo v Rim

Prav gotovo ne bomo nič pretiravali, če rečemo, da je bil rimski imperij ena največjih in najpomembnejših političnih tvorb v svetovni zgodovini. Mogočno cesarstvo se je na svojem višku razprostiralo od vetrovnega Škotskega višavja do vročih obal Rdečega morja, od portugalske obale na zahodu, do današnjega Iraka in Irana na vzhodu.

Mogočni imperij pa seveda ni zrasel čez noč, temveč se je v 500 letih počasi, a zanesljivo – iz kraljevine preko republike in diktatorstva – razvil v veliko cesarstvo (prvi rimski cesar je bil Avgust (vladal do leta 14 n. š.)). Največji obseg je dosegel prav v prvih dveh stoletjih, Rim pa je postal popek tedanjega sveta – center Sredozemlja.

In v tem, več kot pol tisočletja dolgem obdobju ekspanzije, je skupaj s širjenjem meja bilo izgrajeno svetovno čudo – cestno omrežje! Gre za podvig, ki ga pred tem ni

bilo. Podvig, ki je najbolj oddaljene koticke neskončnega cesarstva povezal med seboj.

Na vprašanje, od koga so se Rimljani naučili graditi ceste, nimamo nedvoumnega odgovora, dejstvo pa je, da ceste niso iznajdba Rimljanov. Pred njimi so na današnjih italijanskih tleh gradili ceste že Grki in Etruščani, tedanji prebivalci 'škornja' pa so imeli stike tudi s Feničani in Kartažani. Vendar pa so ta ljudstva zgradila zgolj ceste, ki so vodila le do svetišč ali nekropol, posamezne kraje pa so povezovali le trgovske poti. Vendar pa to niso bile umetne tvorbe, temveč shojene običajne poti, morda v najboljšem primeru posute s prodom.

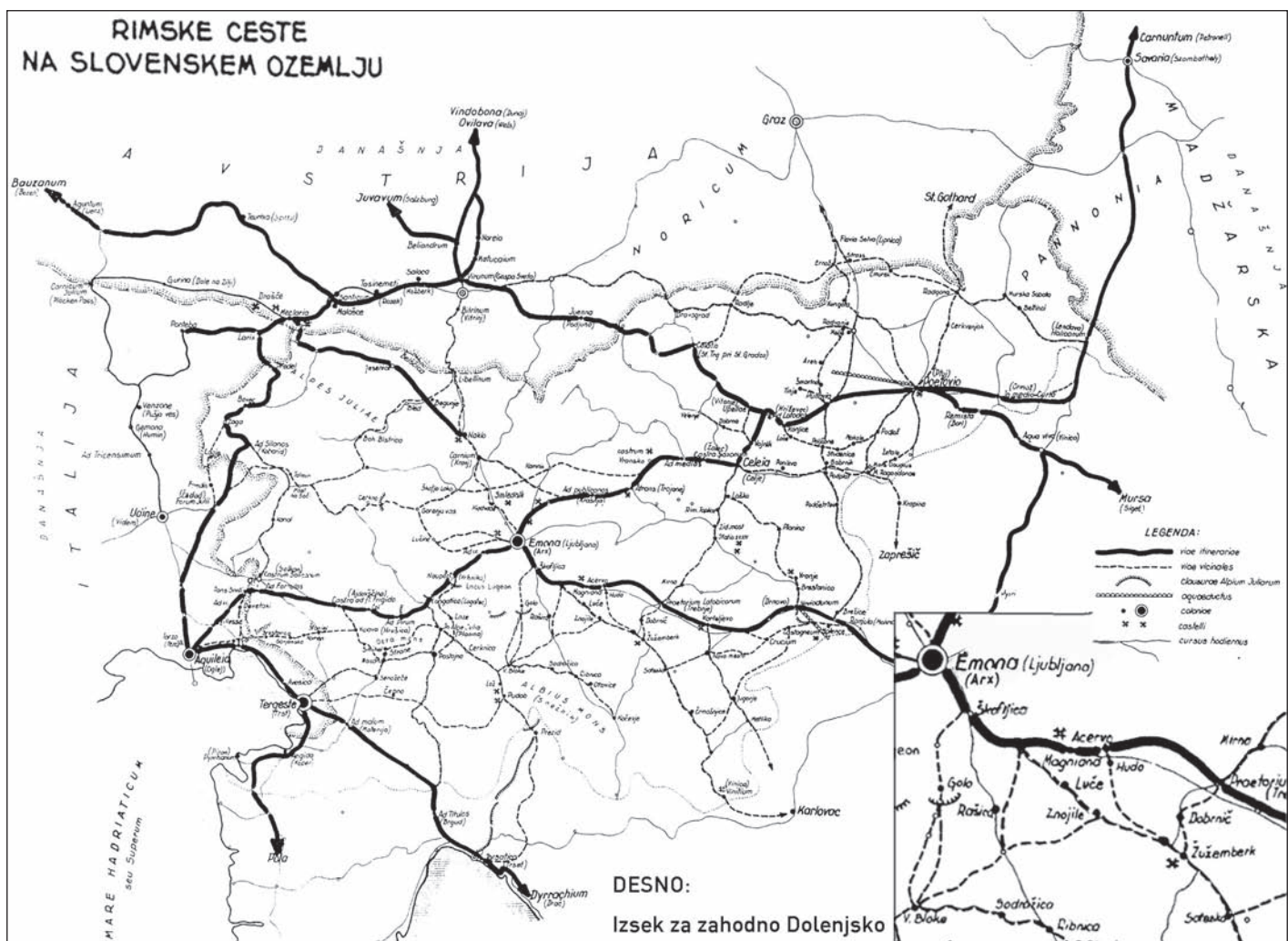
Za kaj več namreč ni bilo zelo pomembnega predpogoja – politične enotnosti in močne osrednje oblasti.

Rimljani pa so med prvimi spoznali, da je

cesta vredna le toliko, kolikor so vredni kraji, ki jih povezuje – cesta je pomembna samo za točko A in točko B, za državo pa je pomembno nekaj več – pomembno je cestno omrežje! Bolj, ko je gosto in razpredeno, boljše je za državo: ceste so bile namreč življenjsko pomembna žila. Po njih je potovala cesarska pošta, še pomembneje pa je bilo, da so se lahko v primeru nevarnosti legije zbrale dobesedno v nekaj dneh.

Trasiranje rimskih cest se ni podrejalo racionalnim načelom. Državne ceste – te so bile – če se je le dalo – ravne in redno vzdrževane, so bile prave mojstrovine: ponekod speljane skozi kilometer dolge predore, osvetljene s svetlobnimi jaški, spet drugje so peljale in prečkale tudi po 200 m široke doline po viaduktih.

Neredko je bil temelj za cesto nasut več kot 10 m na debelo, ceste pa so bile široke najmanj 4,15 m (dovolj, da sta se lahko

srečali dve vpregi). Pred vrati Rima pa so se ceste razširile tudi do 12 m! Seveda si lahko predstavljamo, kakšno delovno silo in stroške je terjalo vzdrževanje.

In kdo je ceste gradil? Rimljani so poznali nekaj, čemur bi danes rekli teorija zaposlitve. Isidorus Hispalensis, sevilski škof, je leta 594 o Rimljanih zapisal, da **so ceste čez ves svet zgradili zato, da so po varnem potovali in da so preprečili nezaposlenost med prebivalci. Ni je namreč bolj nevarne stvari, kot je brezdelen vojak - ti so še mnogo bolj nevarni, kot brezdelno ljudstvo.**

Zato so cenzorji in konzuli običajno zapovedali rimskim vojakom graditi ceste na zasadenih ozemljih takoj po bitki - velikokrat še v času sovražnosti. Tako je neprestano iz leta v leto, iz desetletja v desetletje počasi, a vztrajno, nastajalo omrežje, namenjeno (kot smo že dejali) predvsem oskrbovanju in premikanju najmočnejše vojske na svetu. Ocenjujejo, da so Rimljani zgradili omrežje v skupni dolžini več kot 150.000 km!

Ceste so bile zgrajene izjemno trdno, postopek pa je bil običajno sledeč: najprej je na predvideni trasi vojska očistila drevesa, grmičevje in skale. Zatem so izkopal širok in globok jarek ter ga na dnu zapolnili z večjimi kamni. Nato so nasuli še najmanj

4 plasti različnega materiala - predvsem peska, malte in apnenca v debelini najmanj 1,5 m. To podlago so na koncu še tlakovali. Ob robovih so bili običajno večji kamni za odvodnjavanje. Tako grajeno cestišče je zdržalo več kot poltanske obremenitve in kljubovalo stoletjem. Nekateri odseki so še danes prevozni! Si predstavljate našo avtocesto l. 4208?

V vseh kotičkih imperija popolnoma enake gradnje seveda ni moč pričakovati. Razlogov je več - bodisi ni bilo na voljo materiala, včasih se je bilo potrebno prilagoditi naravnim danostim, spet drugič ni bilo denarnih sredstev ali pa je bila časovna stiska. Prav tako se je v podrobnostih skozi stoletja spreminjala tudi tehnika, vendar pa je zgoraj navedeni princip načeloma veljal, če so pogoj le omogočali.

Sestavni del ceste so bili tudi t.i. miljniki. Gre za kamnite oznake ob vseh pomembnih cestah, na katerih so bile zapisane razdalje do večjih mest. Rimska milja je merila 1000 dvojnih korakov - 1.481,5 m. Najslavnejši je bil t.i. zlati miljnik - MILLARIUM AVREUM, ki ga je na forumu v Rimu postavil cesar Avgust. Na njem so bile z zlatimi črkami napisane razdalje do vseh večjih rimskih mest in je označeval izhodišče vseh mest. **Od tod rek vse poti vodijo v Rim.** O razvejanosti rimskega cestnega omrežja nam najbolj slikovito priča slavna TABULA

PEUTINGERIANA - srednjeveška kopija antične cestne karte. Visoka je 34 cm in dolga pa kar 6,75 m!

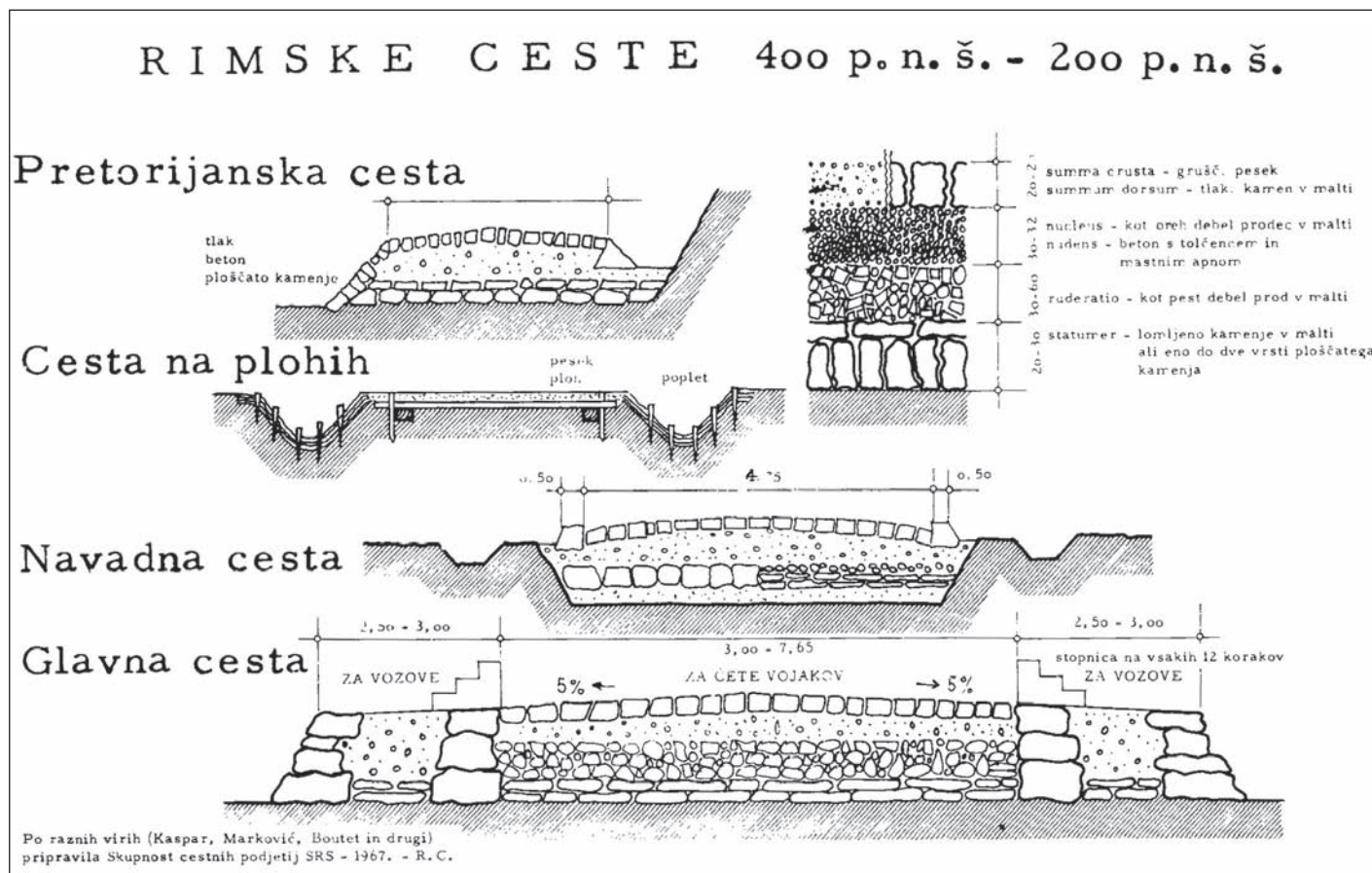
Navkljub odlični infrastrukturi pa je potovanje vendarle terjalo veliko časa. In še več denarja! Pomembneža je običajno spremljal pratež - služabniki in sužnji. In čim mogočnejši je bil popotnik, tem imenitnejši je bil spreved. Tako je znana legenda, da se je Popeja - Neronova žena - nekoč na eno izmed poti podala z zlatom podkovanimi živalmi, v spremstvu pa je bilo poleg nepreglednega števila služinčadi kar 500 oslic - pravijo, da se je rada kopala v osličjem mleku.

Prav tako se premožni Rimljan, ki je dal kaj nase, ni ustavljal v obcestnih gostilnah. Rajši, kot med pisano sodrgo, je prespal v lastnem udobnem vozu ali razkošnem šotoru, kjer so mu stregli njegovi služabniki, kuhali pa njegovi izbrani kuharji.

Sem ter tja pa so bila ob poti tudi izvrstna gostišča. Še več pa je bilo takih s sumljivim slovesom. Po rimskem zakonu namreč ni kršil zakonskega stanu tisti, ki se je pozabaval z ženskami, ki so bile zaposlene v gostiščih.

In tako je veljalo vse do 4. stoletja!

Gregor Štibernik

Občina Ivančna Gorica je vzela za simbol rimski miljniki, ki stoji v križišču itinerarske ceste Aquileia - Emona - Acervo - Siscia ter vicinalne ceste za Stično in na Krko.

Rimske ceste,

s poudarkom o poteku skozi današnje ozemlje občine Grosuplje

Po našem ozemlju so rimske ceste v 2. stoletju po n. š., upoštevajoč njihov prometni pomen ter upravno razdelitev in naseljene kraje, potekale nekako tako, kot so razvrščene v naslednjem pregledu. In grafično prikazane v priloženi karti rimskih cest na slovenskem ozemlju:

Itinerarske ceste (viae publicae)

Itinerarske ceste, ki jih omenjajo razni antični pisatelji, zemljevidi itinerarium Antonini, Itinerarium Hierosolymitanum in Tabula Peutingeriana, dalje napisi na miljnikih in tiste, ki jih je mogoče zaslediti v ostankih cest in drugih najdbah.

Glavna cesta, ki prečka ozemlje današnje občine Grosuplje, je cesta

Aquileia - Emona - Nevfodonum - Romula - Andautonia - Siscia:

Oglej (Aquileia), Villa Vicentina, Villesse, Gradisca d'Isonzo (Gradišče), Pons Sonti (nekdanji most blizu izliva Vipave v Sočo med Majnico in Sovodnjem), Miren, po Vipavski dolini, Bilje Mutatio ad Fornulos, Vogrsko, mimo Prvačine, Selo, Vipavski križ, Ajdovščina (Castra ad fluvio Frigido Mamsio), pobočje Kolka, Col, Hrušica (Ad Pirum), Kalce, Clausurae Alpium

lularum Logatec (Longatico mansio), Vrhnika (Nauptus), Ligojna, Drenov grič, Log (Ad Nonum mutatio), Ljubljana (Emona), Acervo (mijnik XXXX III m. p. a. Nevioduno - 67 km), Radohova vas, Trebnje (Praetorium Lafobicorum), Stari trg, Nemška vas, Jezero, Dolenja vas, Sv. Jurij pri Mirni peči, Karteljevo, Gornje Kamenje, Mačkovec, Šempeter, Bela cerkev, Crucium, Raka, Drnovo (Neviodunum), Brege, Mrtvice, Vihre, Skopice, Krška vas, Čatež, Jesenice (Romula), Sčitarjevo pri Zagrebu (Andoutonia), Sisak (Siscia).

Skupaj je skozi slovensko ozemlje potekalo 6 glavnih/itinerarskih cest.

Vicinalne ceste

Vicinalne ceste so pokrajinske ceste, ki jih ne omenjajo pisatelji v antiki, so pa izpričane v raznih najdbah, včasih jih dokazujejo tudi zgodnji srednjeveški evagatorji in drugi viri, razna tovarniška pota in gospodarske zveze.

Na območju Slovenije je evidentiranih skupaj 24 vicinalnih/pokrajinskih cest, skozi območje današnje občine Grosuplje pa sta potekali:

- gospodarska pot Grosuplje - Rašica - Bloke (Grosuplje, Ponova vas, Št. Jurij, Velike Lipljene, Škocjan, Turjak, Rašica, Velike Lašče, Bloke) in
- gospodarska pot Grosuplje - Luče - Krka (Grosuplje, Boštanj, Luče, Znojile, Krka)

Iz publikacije Republiške skupnosti za ceste SR Slovenije - 1975 povzel Jože Miklič

Vreme v Grosupljem: oktober 2008

V prvih dneh je topel in vlažen veter jugozahodne smeri povzročal spremenljivo oblačnost, iz katere je občasno padla kakšna kaplja dežja. Več dežja je bilo ob prehodu hladne fronte v noči na 4. oktober. Kljub temu poslabšanje ni bilo dolgotrajno, saj se je po dopoldanskem občasnem rahlem dežju tekom popoldneva kmalu pričelo jasneti. Zaradi jasnega večera je bilo jutro naslednjega dne občutno hladnejše in megleno. Živo srebro se je ustavilo pri +1,8 °C. S podobno svežim jutrom se je začel tudi 6. oktober, ki pa je, za razliko od preteklega dne, postregel s toplejšim popoldnevom. S tem dnem se je začelo obdobje »indijanskega poletja«. Po povečini meglenih jutrih in dopoldnevih se je v popoldanskem času zaradi sončnega vremena temperatura več kot teden dni zaporedoma dvignila nad +20 °C.

Z vstopom v drugo polovico meseca se je vreme poslabšalo. Po sprva še jasnem

in delno zamegljenem jutru se je 16. oktobra od zahoda pooblačilo. Zapihal je jugozahodni veter, ki je naznanil prihajajoče poslabšanje. Naslednji dan nas je hitro prešla hladna fronta, ki je poleg prehodne ohladitve prinesla nekaj več kot polovico mesečne količine dežja. Za njo se je zopet otoplilo, kajti popoldnevi so bili po meglenih jutrih razmeroma sončni.

Zadnje dekadno so zaznamovali spremenljiva oblačnost, toplo vreme in proti koncu meseca občasen dež.

Srednja mesečna temperatura je bila +11 °C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2007 za 0,4 °C topleje. Glede na povprečje obdobja 1961-1990 z nekdanje uradne meteorološke postaje v Šmarju - Sapu, pa je bil letošnji oktober toplejši za 1,7 °C. Vzrok za toplejši oktober so bili predvsem topli popoldnevi. Jutra s povprečno temperaturo +6,6 °C so bila glede na povprečje obdobje

1995-2007 običajno hladna, popoldnevi s povprečno temperaturo +17,5 °C pa so bili toplejši za 2,1 °C. Najnižja mesečna temperatura je bila +1,4 °C (19. 10.), najvišja pa +22,4 °C (14. 10.). Megla je bila opažena v sedemnajstih dneh; prav v mestu je bila štirinajstkrat, ostale dni pa se je pojavljala le v bližnji okolici. Grmenje in bliskanje je bilo zabeleženo v treh dneh. V devetih padavinskih dneh je na kvadratni meter tal padlo 92 litrov padavin, kar v primerjavi s povprečjem obdobja 1995-2007 predstavlja skromnih 68 %. V tem obdobju je bil najbolj suh oktober leta 2006, ko je padlo 15 mm padavin, najbolj namočen pa leta 2004 s 358 litrov padavin.

Več podrobnosti o vremenu v Grosupljem se nahaja na spletni strani www.grosuplje.slometeo.net.

Iztok SINJUR

Najboljši človekov štirinožni prijatelj ni stol – ampak pes!

Cepljenja – preveč dobrega nikdar ni dobro

Z uporabo homeopatskih pripravkov lahko učinkovito in poceni omilimo škodljive stranske učinke cepljenja

S cepljenjem se sreča vsak skrbnik psa kmalu po tistem, ko mladička prinese v svoj dom. Splošno prepričanje je, da je cepljenje potrebno in koristno, skrbnik pa neodgovoren, če psa ne pripelje vsako leto na cepljenje. Poleg tega velja v Sloveniji vsakoletno cepljenje proti steklini za zakonsko predpisano obveznost, za prekrškarje pa je predpisana znatna kazen.

Pri sodobnih cepivih, bodisi proti steklini ali kombiniranemu cepivu proti nalezljivim boleznim, veterinar skrbnikom odraslih psov svetuje ponovitev cepljenja po enem letu kljub temu, da različni proizvajalci zagotavljajo dvo- ali celo triletno obdobje odpornosti.

Vidni znaki, ki lahko včasih nastopijo kot reakcija na cepljenje, so rahlo povišana temperatura, otožnost in neješčnost, ki minejo v dnevu ali dveh; le redke so burnejše in usodnejše reakcije na cepivo, ki izzovejo šokovno stanje. V zadnjem času, ko so se predvsem ameriški veterinarji resneje posvetili posledicam cepljenj, pa opažajo njihove stranske učinke, ki se pokažejo čez mesece ali celo leta kot akutne ali kronične bolezni oziroma vedenjske motnje. Cepivo deluje tako, da v telesu ustvarja »namišljeno« stanje bolezni in vzpodbudi organizem, da se s protitelesi bori proti bolezni. Če gre vse po načrtu, pes razvije protitelesa v zadostni meri, da premaga morebitno bolezen. V resnici pa je imunski sistem veliko bolj ranljiv, kot si mislimo. Nanj vpliva tudi slaba prehrana, prisotnost notranjih zajedavcev, strupi iz okolja, stresi, hormonske spremembe (gonitev ali brejost), veterinarski posegi ... Cepivo se z neposrednim injekcijskim vnosom v

telo izogne tudi varnostni pregradi, ki jo predstavljajo slina ali sluznice. Vse naštetosticer ne potrjuje, da je cepljenje škodljivo, vendar je v zadnjem času veliko veterinarjev menja, da je s cepivi potrebno ravnati bolj pazljivo.

Skrbnikom psov ponujajo več možnosti izbire: prvi zagovarjajo vsakoletno cepljenje, drugi priporočajo cepljenje odraslih psov vsaka tri leta, tretji pa prisegajo na meritve protiteles v krvi, preden se odločijo za ponovno cepljenje; četrta skupina veterinarjev, ki imajo posluš za holistično, t.j. celostno, obravnavo svojih pasjih pacientov, priporočajo samo cepljenje, ki je obvezno na podlagi zakona. Pred odločitvijo za eno od možnosti v zvezi s cepljenjem se mora skrbnik natančneje poučiti tudi o stranskih učinkih cepljenja in o okoliščinah, ki dodatno vplivajo na odločitev: starost, prehranjenost, psihično in fizično stanje psa, pogostost stikov z neznanimi psi in drugimi živalmi izven znanega okolja, predhodna cepljenja in nenazadnje prisotnost nalezljivih bolezni v okolju, kjer pes živi. Pred odločitvijo, kaj je dobro za našega psa, naj se skrbnik temeljito pouči o vseh tveganjih in prednostih cepljenja, v pomoč mu bo tudi posvet z osveženim veterinarjem. Možnost, da se bo naš pes okužil in zbolel, plaši skrbnike do te mere, da se v dvomu vedno odločijo za cepljenje, pri tem pa ne upoštevajo morebitnih negativnih posledic. Tako kot v humani medicini, kjer sicer zaradi škodljivih stranskih učinkov v zadnjem času otrok ne cepijo več proti nekaterim nalezljivim boleznim, so negativni učinki premalo spremljani tudi v veterinarski praksi.

Mnogi veterinarji obeh prepričan, holističnega in »klasičnega«, svetujejo, naj bo med posameznimi cepljenji ustrezen časovni predah vsaj treh tednov. Torej velja razmisliti ne le o tem, ali bomo psa cepili ali ne, pač pa tudi o tem, kako in kdaj ga bomo cepili.

Pred cepljenjem velja upoštevati nekatere nasvete in priporočila holističnih veterinarjev:

- Cepijo naj se le izključno zdrave živali.
- Če ni nujno potrebno, naj se živali,

pri katerih so znane predhodne reakcije na cepiva, ne cepijo.

- Vedno se pozanimajte in zahtevajte cepljenje z mrtvimi (neaktivnimi) povzročitelji bolezni.
- Pozorno spremljajte mesto vboda pri cepljenju za primer, če se pojavi oteklina ali rašča.
- Žival ni priporočljivo cepiti, če se hkrati izvaja kakšen poseg ali je žival pod anestezijo.
- Žival ni priporočljivo cepiti, če ima predpisano terapijo s kortikosteroidi, ki zavirajo delovanje imunskega sistema.

V preventivne in kurativne namene se zelo učinkovito uporablja homeopatski pripravek Thuja 30 C, ki preprečuje posledice stranskih učinkov cepljenj. Preventivno se uporablja v odmerku 3-5 granul dnevno teden dni pred načrtovanim cepljenjem, po cepljenju pri pojavu težav pa 3 granule do 3x dnevno v razdobju 14 dni, oziroma dokler težave ne izzvenijo. Za živali, ki imajo po cepljenju resnejše težave, homeopati priporočajo kombinirani homeopatski pripravek.

Cepljenje je dobra rešitev pri množičnem pojavu določene bolezni, prav gotovo pa ne predstavlja popolne zaščite, ki je ne jamči niti proizvajalec. Skrbniku živali tudi nihče ne jamči, da žival ne bo zbolela za drugim sevom bakterij iste bolezni, proti kateri je bila cepljena. Zato je še vedno najbolj priporočljivo, da svojemu štirinožcu pomagamo pridobiti lastno odpornost in okrepiti imunski sistem s kvalitetno naravno hrano, s čim manj stresu podvrženim življenjem, z zadostno psihično in fizično aktivnostjo, z nekonfliktnimi odnosi in razumljivo komunikacijo, skratka, imejmo ga radi in privoščimo mu najboljše.

Mojca Sajovic

Viri: Martin Zucker: Veterinarians' Guide to Natural Remedies for Dogs; Don Hamilton, DVM: Homeopathic Care for Dogs and Cats; Denise Flaim: The Holistic Dog Book; Richard H. Pitcairn, DVM, RhD: Dr. Pitcairn's Complete Guide to Natural Health for Dogs & Cats

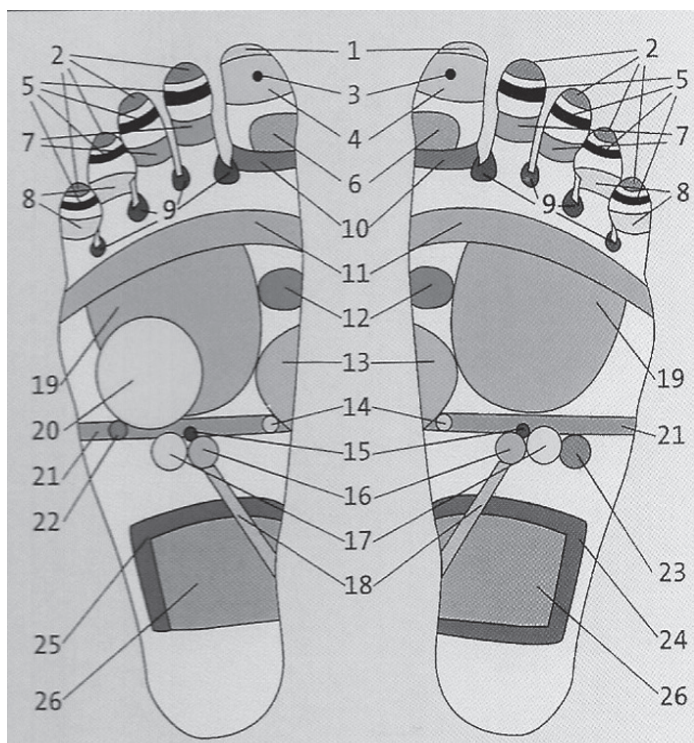

Zdrav človek ima sto želja, bolan le eno. (A. P. Čehov)

Refleksna masaža stopal

Na človeškem stopalu se zrcali celotno telo v malem in masaža točk, ki ustrezajo posameznemu organu, lahko dela čudeže. Da bi se lahko sproščujoči in terapevtski masaži posvetili tudi sami, tokrat predstavljamo priročnik avtorice Carsten Klemann »Refleksna masaža stopal«, ki ga je izdala Mladinska knjiga.

Mojca Sajovic

Slika spodaj:

1: spodnje mezgovnice (limfe)

2: jajcevod/semenovod

3: kolčna sklepa

4: maternica/nožnica/

jajčnika oz. prosta-
ta/penis/moda

5: nogi

6: roki

7: ramenski obroč

8: ramenska sklepa

Masaža je nedvomno ena najstarejših tehnik (samo)zdravljenja, ki jo je človek uporabljal, v zadnjem času pa dobiva zaradi svojih blagodejnih in celo zdravilnih učinkov neslutene možnosti in razsežnosti. V masažnih salonih za dobro počutje (wellness), v fizioterapevtskih enotah, toplicah in še kje si lahko privoščimo cel

Slika levo:

1: lobanjski svod

2: čeljust

3: hipofiza

4: možgani

5: obnosne votline

6: ščitnica

7: oči

8: ušesa

9: zgornje mezgovnice (limfe)

10: tilnik

11: ramenski obroč

12: srce

13: želodec

14: trebušna slinavka

15: nadledvični žlezi

16: ledvice

17: sončni pletež

18: sečevod

19: pljuča/sapnici (bronhiji)

20: jetra (samo na desnem stopalu)

21: trebušna prepona

22: žolčnik (samo na desnem stopalu)

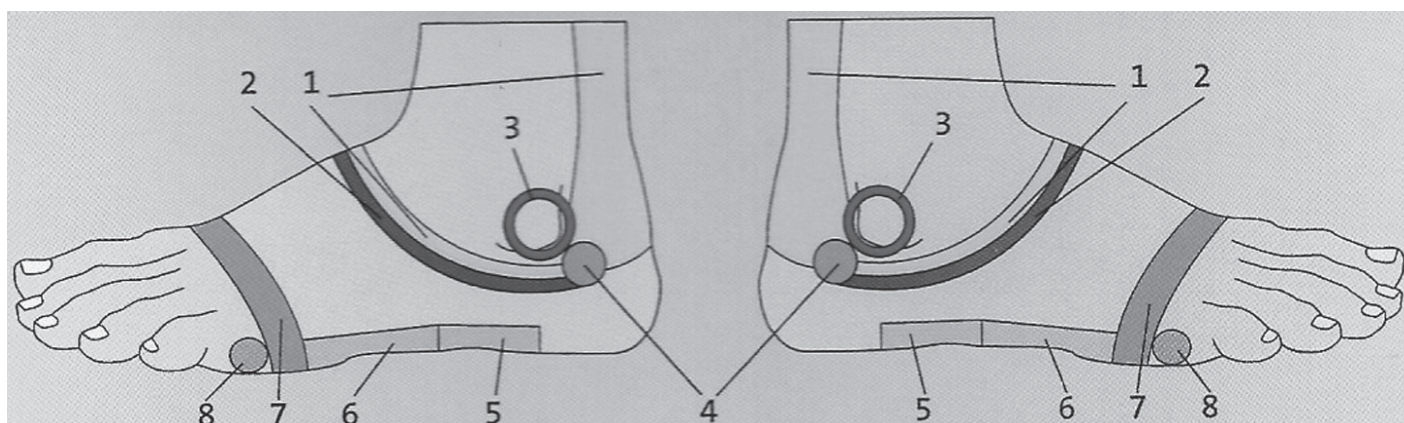
23: vranica (samo na levem stopalu)

24: debelo črevo, navzgorne (samo na desnem stopalu)

in prečno

25: debelo črevo, prečno in navzdolnje (samo na levem stopalu)

26: tanko črevo

➤ niz različnih masaž, zagotovo pa je malo takih, ki jih lahko z malo volje in spretnosti izvajamo sami doma ... in to kar sami na sebi. Ena od teh je refleksnoconska masaža stopal, ki je bodo veseli tudi vsi družinski člani od najmanjšega do najstarejšega.

Refleksna masaža stopal, o kateri smo pred časom v našem glasilu že pisali, je zelo preprosta, nima stranskih učinkov in se je s pomočjo preglednih priročnikov naučimo sami. Le za podporo zdravljenju hudih bolezni, pri tvegani nosečnosti in pri nekaterih kroničnih boleznih se odsvetuje laična uporaba refleksne conske masaže stopal, pač pa je treba po to storitev k usposobljenemu terapevtu.

Masaža refleksnih con na stopalih (pa tudi na dlaneh) lahko prepreči ali zmanjša določene zdravstvene težave. Pomembno je, da uporabnik opazuje lastno telo in način, kako se odziva na terapijo. Vsak organ v telesu je povezan z določeno točko na stopalih. S pritiskom na to točko lahko vplivamo tudi na odgovarjajoči organ in to je temeljna zakonitost refleksno conske masaže. Z nekaj vaje je posamezno točko na stopalu mogoče prepoznati tudi laiku.

Zaradi posebnosti v razvoju človeške vrste, ko se je predzgodovinski človek postavil na noge, so stopala še posebej na gosto opremljena z živčnimi končiči, kar refleksno conska masaža s pridom izrablja. Žal pa današnji človek stopala vse prevečkrat zanemarja, čeprav so izredno obremenjena in velikokrat slabo prekrvavljena, saj so tako rekoč najdlje od srca.

Naj naštejemo nekaj stanj, pri katerih se refleksnoconska masaža svetuje:

- alergije
- obolenja oči in ušes
- motnje v prekrvavitvi
- prehladi
- težave pri menstruaciji in menopavzi
- glavobol, utrujenost in motnje spanja
- psihosomatske bolezni in motnje
- revmatična obolenja
- bolečine v hrbtu
- težave s spolnostjo
- prebavne težave
- in še mnoga druga....

V začetku se je smiselno posvetiti nezapletenim mestom na površini stopala, kjer najlažje prepoznamo posamezne točke.

Terapevtska masaža refleksnih con poteka lahko po določenem zaporedju in obsega organe celotnega telesa, lahko pa se posvetimo le enemu posebej. S pogostimi celostnimi masažami pa vzpostavljamo ravnovesje v delovanju celotnega telesa, izboljšujemo imunski sistem in vzpodbujamo samozdravljenje, to pa je največja prednost refleksne masaže.

Izkušeni refleksoterapevti s stopala lahko razberejo konstitucijo in zdravstveno stanje svojega pacienta. Glavno orodje terapevta je palec in natančen otip, saj je pod prsti mogoče zaznati določne spremembe. Če točka, povezana z ledvicami, npr. daje vtis »škripanja« pod prsti, je to zanesljiv znak, da je pacient izsušen. Če ta občuti pri pritisku na določeno točko stopala bolečino, je to za terapevta zelo pomemben znak: večinoma gre za refleksne cone organov, pri katerih nastajajo motnje, lahko so to organi, ki so bili operirani ali so preboleli hudo okužbo. Stopalo je lahko včasih tudi bolj občutljivo kot navadno.

In še nasvet. Če bi se želeli resneje posvetiti samomasaži ali masaži svojih najbližjih, je za začetek poleg priročnika priporočljiv obisk izšolanega refleksoterapevta. Ta poklic je v Sloveniji med zdravniki prvi dosegel svoje uradno priznanje in državno sprečevalo je dovolj tehten dokaz, da ste obiskali pravega terapevta.

Vir: Carsten Klemann: »Refleksna masaža stopal«

Ob svetovnem dnevu KOPB 19. 11. 2008

(kronična obstruktivna pljučna bolezen)

1. **Ste starejši od 40 let?**
2. **Kadite oz. ste kadili?**
3. **Ali kašljate večino dni v letu že več kot 2 leti zapored?**
4. **Ali izkašljujete sluz?**
5. **Se utrudite in zasopete hitreje kot vaši vrstniki?**
6. **Ali je težka sapa prisotna skoraj vsak dan v približno enakih okoliščinah?**

Če ste pritrdilno odgovorili na 3 ali več vprašanj, opravite preiskavo delovanja pljuč - SPIROMETRIJO pri svojem zdravniku. Spoznajte svojo bolezen in se naučite živeti z njo.

Kaj je KOPB?

Kronična obstruktivna pljučna bolezen je dolgotrajna in napredujoča, povezana z oteženim izdihom zaradi zoženja dihalnih poti. Razvije se pri dolgotrajni izpostavljenosti velikim količinam dražljivcev v zraku. Pri 90 % zbolelih je razlog kajenje cigaret. Cigaretni dim škoduje vsem delom pljuč. Prva znaka, ki opozarjata na razvoj KOPB, sta jutranji kašelj in izkašljevanje. Hujše težave nastopijo večinoma šele po 50. letu starosti, vse težja sapa, piskanje v prsih, izkašljevanje gostega izmečka, utrujenost in naduha ob minimalnih obremenitvah.

Kako ugotovimo KOPB?

Odgovor je enostavna preiskava spirometrija, s katero izmerimo hitrost izdihov in pljučno kapaciteto z napravo, ki se imenuje spirometer. Z njim izmerimo tudi količino izdihanega zraka v prvi sekundi, ki je pri bolniku s KOPB znižana.

Vaš prispevek k obvladovanju KOPB

1. Če ste kadilec, opustite kajenje!
2. Zdravljenje z zdravili - osnovna zdravila se imenujejo bronhodilatatorji, zdravila, ki širijo dihalne poti. Uporabljamo dolgodelujoče antiholinergike, tiotropij, ki deluje 24 ur, kratkodolujoče bronhodilatatorje, ki delujejo do 6 ur in dolgodelujoče, ki delujejo do 12 ur.
3. Kontrolne zdravstvene preglede opravljajte vsaj 2x letno

Odločitev o prenehanju kajenja in upoštevanje navodil vračata optimizem in voljo v vsakdanjik življenja bolnika s KOPB. Nikoli ni prepozno vzeti življenja in bolezni v svoje roke in dati svoj prispevek k izboljšanju težav in premagati bolezen.

Vaša zdravnica Katarina Vukelič, ZD Grosuplje

Prvi skavtski koraki

V mesecu oktobru so se skavti iz vseh slovenskih stegov, tudi iz grosupeljskega, zbrali na vsakoletnem orientacijskem tekmovanju, imenovanem Jakec, ki ga pripravljajo skavti iz Logatca 1. Gre za prikaz znanja iz orientacije, poleg tega pa je potrebno vložiti veliko iznajdljivosti, pomembna je uigranost ekipe in volja. Skavte je pričakalo tridnevno uživanje (od 20. 10. do 22. 10. 2008) ob novih izzivih ter družbi. Geslo letošnjega Jakca je bilo DVIGNI RIT, kar pa si lahko vsak predstavlja po svoje, dejstvo pa je, da skavt (naj ne bi) nikoli miroval. V tem članku se bomo osredotočili na najmlajšo vejo v našem stegu – VOLČIČE IN VOLKULJICE, ker velikokrat govorimo o njih samo poimensko, sedaj pa se bomo posvetili njihovu načinu delovanja.

Vsaka vzgoja se prične že od mladih nog, prav tako tudi skavtstvo, ki teži k temu, da bi otrokom približali vrednote (poštenost, delavnost, spoštovanje, iskrenost, čut do narave in do sočloveka) na podlagi dejanj, saj je to njihov način učenja (to, kar vidijo, bodo posnemali), jih spodbuditi k delovanju in vključevanju v skupino ter zaupanju v svoje sposobnosti, ki jih lahko v skupini dodatno izoblikujejo. Skavtska pot najmlajših skavtov se prične z 8 leti in v em času do 11. leta otrok pridobi naziv volčič - volkuljica. Otroci na srečanjih in aktivnostih delujejo kot krdelo (kot pri volkovi), ki načeloma ne presega 35 članov. Skupina otrok se znotraj krdela deli še na manjše skupine imenovane »gruč«, vsaka izmed njih pa ima še svojo barvo in ime, da se med seboj ločijo. V okviru gruč izberejo še

njenega voditelja (ponavadi je to najstarejši oz. najizkušenejši otrok, ki se je izkazal pripravljenega na prevzem te naloge). Krdelo v celoti pa ima voditelja, ki predstavlja »starega volka« Akelo, ta usmerja in vodi celotno skupino otrok s pomočjo sovoditeljev, ki predstavljajo živali. Otroci se spoznava in učijo preko igre, imajo priložnosti, da pokažejo svoje spretnosti, jih tudi posredujejo ostalim volčičem in volkuljicam v krdelu. Ker se otroci še vedno gibljejo v domišljijem, celo pravljicnem svetu, so srečanja in njihove aktivnosti temu prilagojene. Za ambientacijo iger in dejavnosti voditelji povzemajo like in dogodke iz knjige Rudyarda Kiplinga - Knjiga o džungli, katere glavni lik je deček Mavgli, ki so ga vzgojile živali iz džungle (volk Akela, medved Balu, panter Bagira, kača Kaja in druge). Knjiga je zelo poučna, zato se je začetnik skavtstva Baden-Powell odločil, da je primerna podlaga za vzgojo najmlajših skavtov.

Ko stari volčiči sprejemajo medse nove člane, izvajajo Veliki klic, vsak novi član pa mora dokazati, da je vreden postati član velike skavtske družine. Ko to postane, nosi za vratom skavtsko rutico, ki jo kasneje, v veji izvidnikov nadomesti prava skavtska rutka. V skavtskem letu mora vsak volčič ujeti svoje plene, kar pomeni, da mora izven srečanj (po dogovoru na srečanju) opraviti določeno dobro delo ali pa se naučiti nove spretnosti. Plen ulovi v odnosu do drugega ali pa za svoje dobro (npr. odloči se, da se bo naučil plavati, klekljati, igrati instrument, da bo ločeval odpadke, pomagal mami v gospodinjstvu ...). Vse to predstavlja njihovo osebno rast in temu imajo namenjeno tudi skalo posveta, ki ima več stopničk. Ko krdelo oceni, da je posamezen član dobro opravil svoje dolžnosti kot član skupine in posameznik (da je osebno napredoval), se na skali posveta premakne stopničko višje. Najvišja stopnička predstavlja največjo spremembo in prehod v drugo vejo, torej k izvidnikom in vodnicam (takrat je star 11 let).

Vsak otrok v svojem okolju sprejema veliko informacij, ki jih sam še ne zna razbrati kot dobre in slabe, zato se mora kritičnega mišljenja šele naučiti. Pri volčičih so otroci stalno izpostavljeni odnosom - med sovrstniki in odraslimi, ki jih s pomočjo usmerjanja sami izoblikujejo. Voditelji se trudijo, da bi s svojim delovanjem oz. zgledom pozitivno vplivali nanje in jih vzgajali v duhu požrtvovalnosti, strpnosti, vedoželjnosti, prijateljstva ... Vsak otrok pa mora goro ovir, slabih izkušenj, napak, slabih dejanj in obnašanja prehoditi sam, da se tako lahko spreminja in izboljšuje.

Maja Obolnar

Vzgoja za radost

V soboto, 15. novembra se je v župniji Grosuplje odvijal Festival družin.

V okviru programa je bilo organizirano predavanje dr. Karla Gržana, duhovnika, pisatelja, človeka nemirnega in raziskujočega duha, ki ga zanima stiska človeka, zato posveča del svojega življenja iskanju poti iz nje. O svojih življenjskih izkušnjah in delu v zakonskih skupinah so pričevali tudi zakonci Vidic in Oblak. Za otroke in mladostnike pa so bile organizirane različne delavnice, ki so jih vodili animatorji.

Odzvalo se je veliko družin. Medtem ko so otroci sodelovali v ustvarjalnih delavnicah, so starši z zanimanjem prisluhnili dr. Karlu Gržanu, ki je spregovoril o »Vzgoji za radost«, ki **sloni na iskanju ravnovesja in realnega partnerskega pristopa** v odnosu med zakoncem in partnerskega odnosa do otrok. Pomembno je, da znamo s svojo realnostjo in realnostjo drugega, vstopati po lestvici modrosti. Iskanje ravnovesja pa pomeni pomiritev z realnostjo, pomiritev med pozitivnim in negativnim polom. Partnerski odnos nikakor ne smemo označevati s perfekcionizmom in idealnostjo. V odnosu se je treba bati evforije, če ne obvladamo kontrasta – **sprejmimo življenje v resničnosti!**

Naš vsakdan je poln pretresov. V našem izkustvu se kopičijo različne energije, ki jih iz našega delovnega okolja in drugih odnosov z ljudmi prinašamo domov. Slabo voljo, ki je nismo mogli izraziti drugje, prinašamo domov. Prav. Nič zato. Vzemimo si čas in doživljajsko prenesimo sporočila družini. Toda povejmo svojim bližnjim, da je to posledica dogodkov dneva in da oni pri tem niso nič krivi. Če tega sporočanja nismo sposobni, lahko kmalu privede do razhajanja, prizadetosti in odmika v partnerskem odnosu, saj vsak človek išče način, da nekomu pove svoje občutke

– če tega ne zmore v družini, se bo zaupal prijatelju, natakarcici... Ne pozabimo pa, da imajo tudi otroci pravico biti sitni in slabe volje. Tudi njim je potrebno dati možnost, da to posredujejo družini in jim le-ta prisluhne.

Da je človek sprejet, mora najprej sprejeti samega sebe. V nas je potreba, da nas ima nekdo rad, vendar rad takšne kakršni smo. – Ko človeka objameš, ga objameš v vsej njegovi krhkosti.

Naravna potreba je ovrednotenje – kako sprejeti tudi pomanjkljivosti. Vrednotijo pa lahko samo ljudje, ki so ovrednoteni. Najprej se morata ovrednotiti starša, da bo otrok lahko živel iz njune potrjenosti. Če si starša izkazujeta toplino, ljubezen, če iščeta pozitivne lastnosti in nanje drug drugega opozarjata, če znata pohvaliti tudi najmanjše lastnosti, sta osvojila **božansko pedagogiko**, saj sta z ozaveščanjem osebne vrednote zgled svojim otrokom. Če ni ozaveščanja osebnih vrednot, pride do frustracij. **Če vedno vidimo le tisto česar ni ali tisto kar je narobe, smo nesrečni.** Običajno znamo vrednotiti le tisto, kar je koristno (odličen uspeh), **ne pa tisto kar nekomu pomeni radost** in veselje (se kotaliti po travi). Opozarjati znamo le na tisto kar je narobe, ne pa na tisto kar ima vsak človek dano kot dobro. Pri tem pozabljamo, da je to, da ti nekaj manjka (imaš sivo liso) je prag do genialnosti, je poudaril g. Gržan in ob tem spomnil na Einsteina. Če želimo vzgojiti srečne ljudi moramo neprestano ozaveščati, **zakaj je življenje lepo**, za kaj je kljub sivim trenutkom vredno živeti. Starševska samozavest pa je predpogoj za določitev vrednosti otrok. To lahko dosežemo že s tem, da znamo drug drugemu vsak dan povedati vsaj pet stvari v katerih je partner, otrok... dober. Prvi pa moram začeti JAZ in ne čakati,

da bo to najprej storil nekdo drug.

Vsaka družina mora biti območje varnosti. Meje varnosti pa je treba določiti. To so meje spoštljivosti, odgovornosti in pravičnosti. Te meje so dogovorjene in svete! Ne smemo jih prekoračiti, saj se v nasprotnem primeru sami izločimo.

Pomagajmo si preživeti. Imejmo se radi v realnosti. Ne idealizirajmo življenja. S temi mislimi je dr. Gržan sklenil svoje predavanje in dodal, da naj se vsak večer zahvaljujemo za tisto, kar imamo.

Družina je torej območje varnosti, meni dr. Gržan. Takšnega mnenja je tudi večina otrok, ki so bili preko anonimnih anketnih vprašalnikov povprašani o tem, kaj jim pomeni družina. Otroci in mladostniki v svojih družinah opažajo premalo časa za skupna srečanja in pogovor, zato jim zelo veliko pomenijo prazniki, predvsem Božič, saj so takrat njihove družine skupaj. Večina vprašanih otrok ima svojo družino rado in nebi ničesar spreminjali. Nesrečni so le, če je v družini prepir in kričanje.

Po odzivu otrok bi torej lahko sodili, da imajo naši otroci srečne družine, v katerih veje vzgoja za radost.

Kljub temu pa se vsi zavedamo, da današnje vročično, stisnjeno in izčrpano okolje pogosto ne dopušča, da bi v miru in zbranosti prisluhnili drug drugemu. Zato ne bo odveč, če preberemo zapis neznanega avtorja in se ob njem nekoliko zamislimo:

Učitelj je dal učencem za nalogo spis z naslovom: »Kateri predmet v hiši bi najrajši bil in zakaj?«

Eden najbistrejših učencev je napisal takole: »Najraje bi bil televizor. Zakaj? Če bi bil televizor, bi me starši pogosteje gledali in bi bolj skrbeli zame. Veliko bolj pozorno bi me poslušali. Ko bi jaz spregovoril, bi rekli drugim, naj umolknejo. Nikoli bi mi ne ukazali, naj grem v svojo sobo ali v posteljo sredi najzanimivejše igre ali česa podobnega, kakor tudi oni ne gredo v posteljo, dokler traja televizijski program.«

Vera Šparovec

Zahvala Javnemu komunalnemu podjetju Grosuplje

V letošnjem šolskem letu učence in delavce POŠ Žalna spremljajo sami veseli dogodki. Prvega septembra nas je zvonec pozdravil v veliki moderni šoli, v mesecu novembru pa smo iz rok gospoda Tomaža Riglerja prejeli nov prenosni računalnik.

V sodobni šoli si učenja, priprave na pouk in poučevanja brez tega pripomočka skorajda ne moremo predstavljati, zato se Javnemu komunalnemu podjetju Grosuplje in gospodu Tomažu Riglerju iskreno zahvaljujemo.

Učenci in učiteljice POŠ Žalna

Credo pisatelja Alojza Rebule ob knjigi

Magdalena Gornik, ki jo je napisala mlada teologinja Martina Kraljič iz Medvedice

Na Slovenskem je kdo, ki se je zanimal za mistiko vsaj toliko kot za kulturo, pa je za Magdaleno Gornik zvedel šele pred kakšnim letom, to se pravi več kot sto let po njeni smrti (umrla 1896). Isto bi lahko rekli mnogi, ki se zanimajo za religiozno problematiko. Pa je vendar bila Magdalena Gornik z Gore pri Sodražici ženska, ki je 47 let živela brez vsake zemeljske hrane, bila je stigmatizirana. Živela je v enem samem mističnem zamaknjenju, bila cilj mnogih obiskov ne samo iz

tedanje Slovenije, ampak tudi tujcev, med njimi grofov in kneginj. Kako si torej razlagati, da takšna izredna kristjanka ni prišla v slovensko krščansko zavest, ampak da je bila sto let prezrta? V človeku se celo utegne zbuditi občutek Cerkvi na Slovenskem, kako si je mogla sto let privoščiti takšno ignoriranje. Se je v tem izrazilo znano »kranjsko« nasprotovanje mističnemu? Ali je prišel tukaj do izraza klasični manjvrednostni kompleks, ki mu je slovensko zmerom manj vredno od tujega? Ali pa je bila cerkvena hierarhija tedanjega časa dolenjski mistikinji nenaklonjena, kolikor je ni zavračala?

Knjiga »Magdalena Gornik« mlade teologinje Martine Kraljič, pospremljena z uvodno besedo škofa dr. Turnška, je odgovorila vsaj na eno od teh vprašanj, o odnosu Cerkve do Gornikove. Dokazala je, da je na osebni ravni bil njen odnos vzoren, kljub skepsi mnogih duhovnikov: oba njena župnika, v Sodražici in na Blokah, sta ravnala z njo z največjo naklonjenostjo in pozornostjo, prav tako je nanjo gledal s simpatijo škof Wolf, le malo preveč zaskrbljen za morebitne komplikacije s civilno oblastjo. Pač pa se ni odločil za ustanovitev komisije, ki bi se izrekla o njenem primeru. Cerkev je uradno ostala v nekakšni zadregi praktično do danes (knjiga je izšla v samozaložbi).

Zadrega je razumljiva glede na scientistično atmosfero njenega časa, čeprav so dejansko Magdaleno napadale samo »katoliške« Bleiweisove »Novice«. Jegličeva Cerkev je bila preveč družbeno angažirana, da bi se ukvarjala z mističnim pojavom. Še manj se mu je mogla Cerkev posvečati v komunistični dobi z njenim sramotilnim odnosom do nadnaravnega.

Na drugi strani pa je tudi res, da ta sodobnica Terezije iz Lisieuxa ni imela njenega človeškega in duhovnega formata. Magdalena Gornik je bila nedvomno svetniška ženska, a brez večje osebnosti, brez kulture in kakšne zanimivejše duhovne sporočilnosti. Toda bila je – morda v prefiguraciji trpljenja, ki je čakalo njeno krščansko Dolenjsko – velika božja žrtev, prava fizična in duhovna mučenica. Globlji razlog njene današnje »odtujenosti« je morda v tem, da naš poganski čas trpljenja, te praprvine bivanja ne prizna in še manj vrednoti, čeprav se dejansko cvre v njem.

*Kjerkoli si zdaj – naj te sreča poišče!
V svetlobi naj tvoje bo zdaj bivališče!
Ljubezen, ki obilno si nam jo dajala,
za vedno bo v naših srcih ostala!*

ZAHVALA

*Poslovili smo se od naše drage mame,
babice, tašče, sestre in tete*

Rozalije Zajec,

**rojene Jamnik
(22. 1. 1915 - 18. 10. 2008)
iz Velike Račne.**

Ob boleči izgubi drage mame se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo obiskovali, jo tolažili in ji vlivali poguma v času bolezni, zanjo darovali cvetje, sveče in sv. maše, se od nje poslovili ter jo v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Iskrena hvala duhovnikoma g. Janezu Šketu in g. Zvonku Vozlju za opravljen pogrebni obred, kopanjskim pevcem za lepo zapete pesmi v cerkvi in ob grobu, Nadi Kastelic za ganljive besede ob slovesu ter sovaščanom, ki so opravili vse pogrebne storitve.

Posebno zahvalo izrekamo zdravnici dr. Fani Grabljevec-Miklavčič ter osebju Doma starejših občanov Grosuplje, ki so si prizadevali ohraniti njeno zdravje in ji lajšali bolečine, ter duhovnikom, ki so jo obiskovali vsa leta njene bolezni.

Za njo žalujemo vsi, ki smo jo imeli radi.

ZAHVALA

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal.
Tiho, mirno si zaspal,
a v naših srcih si ostal.*

Janez Hojnik

8. 12. 1925 - 14. 10. 2008

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izraženo sožalje, podarjeno cvetje, sveče in darove za cerkev.

Hvala Društvu upokojencev, Zvezi borcev NOB Grosuplje, gasilcem PGD Grosuplje, Lek Ljubljana. Posebna zahvala g. kaplanu Juretu Ferležu ter frančiškanoma - br. Ambrožu Mušiču in p. Jerneju Kurinčiču za lepo opravljen cerkveni obred ob slovesu, pevcem iz Ribnice za občuteno zapete pesmi v cerkvi in ob grobu ter pogrebni službi Ribnica. Zahvaljujemo se celotnemu osebju v domu starejših Rive d.o.o. Ribnica za nesebično pomoč.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi

*Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti,
in to je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
(S. Makarovič)*

ZAHVALA

*ob nenadni in boleči izgubi naše drage
mame, stare mame in sestre*

Julijane Hočevar,

**rojene PETAN
(1930 – 2008)
iz Grosupljega.**

Iskrena hvala vsem, ki ste jo imeli radi in ste z nami v najtežjih trenutkih slovesa delili bolečino. Hvala sorodnikom, prijateljem in sosedom. Posebna zahvala za nesebično pomoč Mariji Kavšek in Mariji Mežnarič. Hvala duhovnikoma Pavlu Juhantu in Frančišku Novaku, ki sta si vzela čas za tolažilne besede in sta našo mamo pospremila na zadnjo pot. Hvala ministrantom, gospodu Adamiču in vsem, ki ste se poslovili od nje, darovali cvetje, sveče in darove za svete maše.

Ko se človek srečuje z bolečino in preizkušnjami življenja, vedno globlje spoznava, kaj pomeni imeti ob sebi prijatelja in sočloveka. Zato hvala Vsem, ki to ste.

Hči Vera s sinovoma Simonom in Domnom z ženo Tatjano.

*Življenje celo si garal,
vse za dom, družino dal.
Sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

ZAHVALA

*Ob nenadni in boleči izgubi našega
dragega moža, ata, starega ata,
pradedka, tasta in brata*

Jožeta Zupančiča

**(31. 3. 1932 - 29. 10. 2008)
iz Grosupljega**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, družini Valentič, sosedom, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje in nudeno pomoč.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ste z nami delili bolečino v trenutkih slovesa, darovali sveče, cvetje, darove za cerkev in svete maše.

Zahvaljujemo se g. kaplanu Boštjanu Prevcu za lepo opravljen cerkveni obred, g. Adamiču, ge. Fani Kralj, Društvu upokojencev Grosuplje in Moškemu pevskemu zboru Samorastnik za lepo zapete pesmi v cerkvi in ob grobu, ki so dragega ata pospremile na pot večnosti.

Ata, tako zelo te bomo pogrešali.

Žalujoči vsi njegovi.

*Tečejo dnevi, minevajo leta,
vse se spremeni,
a spomin na svoje drage
nikoli ne zbledi.*

V SPOMIN

*Pred desetimi leti, 19. septembra 1998,
smo izgubili še ne 35-letnega dragega
sina in brata*

Jožeta Rusa

iz Žalne 35.

V naših mislih in spominih ostaja za vedno.

Hvala vsem, ki se ga še vedno spominjate in prižigate sveče na njegovem prežgodnjem grobu.

Njegovi: mama, ata in sestra Mateja z družino.

*Tiho sedaj si odšla,
kot lepa misel, ki mine
in nam pusti le spomine...*

ZAHVALA

*V 87. letu starosti nas je zapustila
draga sestra, teta in svakinja*

Jožefa Kramar,

**po domače Finžgarjeva Pepca
(9. 1. 1922 - 4. 10. 2008)
iz Šmarja - Sapa.**

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se od nje poslovili, darovali cvetje, sveče, svete maše in v dober namen ter jo pospremili na njeno zadnjo pot. Zahvaljujemo se g. Tančku, družini Zajec in sosedom iz Adamičeve ulice za vso podporo, ki ste nam jo nudili. Posebna zahvala ge. Zdenki Semenič za dolgoletno nego in vsestransko pomoč.

Hvala medicinskemu osebju Zdravstvenega doma Grosuplje za zdravljenje, skrb in nego, predvsem patronažnima sestrama ge. Janji in ge. Andreji. Zahvaljujemo se tudi negovalkama ge. Simoni in ge. Vilmi.

Hvala gospodu župniku dr. Bojanu Korošaku za lepo opravljen cerkveni obred, cerkvenemu pevskemu zboru ter Moškemu pevskemu zboru iz Šmarja - Sapa za lepo ubrano petje.

Hvala vsem, ki ste jo spoštovali, jo imeli radi in jo boste ohranili v trajnem spominu.

Nečakinja Darja v imenu vsega sorodstva

Ob letošnjem prazniku sv. Cecilije

so se cerkveni glasbeniki v organizaciji Cecilijinega društva v soboto, 15. novembra, srečali v Železni Kapli na Koroškem, kjer jim je med drugim dr. Štefan A. Ferenčak v predavanju Je moje petje molitev? navedel besede papeža Pija X. v »najvišjem zakoniku cerkvene glasbe«, kjer je o cerkvenih pevcih zapisal, da »zastopajo levite« ter »opravljajo pravo liturgično opravilo«; o namenu petja pa pravi, da je isti kot namen bogoslužja: »božja čast, kakor tudi posvečevanje in spodbujanje vernikov«. »Cerkveni pevci so torej molivci,« je poudaril Ferenčak.

Ksenja Hočevar - 23. 11. 2008 Družina

Ob 1. novembru 2008

Delegacija Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje v sestavi Stane Žvegla, Franc Omahen in Davorin Tomažin je 30. oktobra 2008 položila cvetje in sveči k obeležjema osamosvojitvene vojne za Slovenijo v Grosupljem in v Ivančni Gorici. S to gesto smo se poklonili spomenu padlih v osamosvojitveni vojni za Slovenijo in vseh naših prežgodaj preminulih kolegov. Ta skromna obeležja sredi naših mest nevsiljivo šepetajo o ljudeh, ki so bili leta 1991 pred veliko preizkušnjo, ko je bil uresničen dolgoletni sen generacij Slovencev in Slovencev, živeti v samostojni Sloveniji. Veterani osamosvojitvene vojne za Slovenijo želimo, da se ohrani zgodovinski spomin na takratne dogodke, želimo, da bi se teh dogodkov spominjali ter da bi ti dogodki pomenili pomnik in opomin vsem bodočim rodovom.

Davorin Tomažin

*Bile so sanje in prešle,
zdaj je življenje takšno, kakor je.
In od pravic, ki čas jim je odprt,
svobodna in resnična je le smrt.
(J. Menart)*

ZAHVALA
Za vedno smo izgubili našo mamo,
sestro, taščo, babico in prababico

Marijo Žgajnar,

roj. Okorn
(17. 4. 1922 - 17. 9. 2008).

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vaščanom za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darove za cerkev. Posebna zahvala velja Tonetu Adamiču, družini Franca in Jerneja Kozlevčar za vse opravljeno delo, da smo se lahko dostojno poslovili od nje. Dolžni smo se zahvaliti vsem, ki so pripravili vežico za zadnje bivanje med nami. Enaka zahvala velja gospodu župniku Jožetu Kastelicu in gospodu Dragotu za lepo opravljeno pogrebno slovesnost ter vsem, ki so s svojim delom prispevali k tej slovesnosti. Hvala Moškemu pevskemu zboru Samorastnik, saj je z ubranimi glasovi še dodatno obogatil slovo. Na koncu bi se radi zahvalili ambulanti dr. Sandre Mijanovič za nudenje zdravniške oskrbe, patronažnima sestrama Andreji in Janji in končno tudi bolnici dr. Petra Deržaja, kjer nam je za vedno zaspala.

Še enkrat hvala vsem, ki ste se ji poklonili v tako velikem številu in bili z nami.

Draga mama, zelo te bomo pogrešali, a tvoji darovi bodo ostali nepozabni. - Žalujoci vsi njeni

ZAHVALA

Poslovili smo se od naše drage mame,
tašče, babice, prababice in tete

Antonije Okoren

(17. 1. 1920 - 12. 10. 2008)
iz Velike Račne.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, za darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in svete maše ter poslovljni govor.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni

Ideološka zadržanost!

Pri nas je pobijala država in celo spodbujala poboje tistih, ki jih je formalno iz taborišč že izpustila. Pri nas je država še desetletja poboje prikrivala in slavila moralce. Ima moralno in pravno dolžnost, obe izhajata iz temeljne človekove pravice do človeka dostojnega pokopa in groba. Za to gre, ne za maščevanje! Kako puhlo je govoriti o strpnosti in multikulturalnosti, se zavzemati za človekove pravice, pokojnim rojakom pa jih odrekati. Sedanja vlada si je tako kot prejšnja zadala nalogo, da s tako imenovanimi vojnimi zakoni doseže pomiritev duhov. Prejšnji to ni uspelo po zaslugi upokojenske stranke, ki je bila del njene koalicije. Ta je ideološko trša kot naslednica nekdanje partije. Ta zmore spravo vsaj na besedni ravni, DESUS ne, čeprav je njen predsednik vnuk moža, ki so ga med vojno ubili komunisti.

Dr. Stane Granda

Na državnem prvenstvu v endurancu uspešni člani KK Beli vranec

Idilčna kobilarna Lipica je konec oktobra gostila tretjo tekmo za pokal Alpe Adria in državni pokal Slovenije v endurancu oziroma distančnem jahanju. Organizacijo zelo zahtevnega tekmovalnega dne (samo nagrad so morali izplačati za 3500 evrov, plačati pa so morali tudi vse osebe) je prevzel Konjeniški klub Beli vranec iz Spodnje Slivnice. Več kot 60 konj iz Slovenije, Italije in Avstrije se je pomerilo v treh kategorijah, ki so prinesle točke za oba pokala.

V hitrostni kategoriji (81 kilometrov) so nastopili štirje Slovenci, le dva pa sta tekmo uspešno zaključila. Primorka Petra Škraba je s konjem Don Benn BTB na koncu osvojila četrto mesto, kar je bilo dovolj za osvojitve obeh pokalov - Alpe Adrie in državnega. Ljubljčan Franci Lisjak, je s konjem Mond prav tako uspešno zaključil na šestem mestu in osvojil skupno tretje mesto v državnem pokalu. Grosupeljčanka Helena Miklič s polnokrvnim arabskim kastratom HS Ebla in Ljubljčan Dušan Plantarič z McLarnom pa sta žal odstopila. V pravilnostni kategoriji na 54 kilometrov je kot edini Slovenec (med 20 italijani) nastopil Miha Zupančič (KK

Beli vranec Spodnja Slivnica) z arabskim žrebcom Arisom in na koncu pristal na odličnem petem mestu. Še trije domačini so se podali v boj za najboljša mesta. V pravilnostni kategoriji na 27 kilometrov so nastopili trije - Kim Hočevar s arabcem Vezirjem, Dušan Hočevar s quater horse kastratom Dezillusionably in Marjan Primc s shagy arabcem Koheilan Hibiszkusz (vsi trije člani KK Beli vranec Spodnja Slivnica). Mlada Kim Hočevar je svojega konja najbolje vodila po progi in na koncu osvojila enajsto mesto. Tik za njo, na dvanajstem mestu, pa je pristal njen oče Igor Hočevar. Marjan Primc se je zaradi kazenskih točk moral veseliti 16 mesta.

Proga je bila sicer izredno težavna, tekmovalci so se morali povzpeti na bližnji hrib Kokoška, devetdeset odstotkov poti pa je bilo kamnite. Po zaključku je sledila še podelitev pokalov, bogatih praktičnih in seveda denarnih nagrad, udeležil pa se jo je tudi predsednik konjeniške zveze Slovenije Bogomir Vnučec.

Helena Miklič

V Ameriki veljajo trije FFF: Family (družina), Faith (vera), Flag (zastava – domovina).

»God bless you, God bless America« (Bog vas blagoslovi, Bog blagoslovi Ameriko). V državi, kjer so Cerkve in druge verske skupnosti ločene od države, so kljub temu te besede najboljše voščilo, ki ga državljani sprejmejo izjemno dobro namerno in ga celo pričakujejo. Udeležba predsednika ali drugih politikov pri bogoslužju in javno pričevanje o svoji veri pa je nekaj naravnega in samoumevnega. Konec koncev so si Američani upali celo na denar, sredstvo zmaterializirane družbe, ki ga nekateri sicer vidijo kot »hudičovo iznajdbo«, zapisati »In God we trust« (V Boga zaupamo) ...

Dr. Ivan Štuhec

Stara »novica«: Nemke letijo in skačejo

Po poročilu Luftschaua, uradnega glasila nemškega Aero Cluba, ima v Nemčiji patent za letanje po zraku 14 žensk. Šest od teh ima tudi uradno dovoljenje za skakanje iz aviona. Pri tem morajo uporabljati padalo.

Domoljub, 5. november 1930

Ponovno priplesale medalje

V soboto, 1. novembra, je v Sarajevu potekalo mednarodno plesno tekmovanje »Sarajevo Dance Festival«. Udeležile so se ga tudi plesalke Plesnega kluba SPOT, ki prihajajo iz Grosupljega, Šmarja - Sapa, Ivančne Gorice, Škofljice, Tržiča in Ljubljane.

Za naslov najboljših se je potegovalo približno 500 plesalcev iz dvajsetih klubov. Plesalke Plesnega kluba Spot, pod vodstvom plesne učiteljice Žive Radulovič, so dosegle odlične rezultate. Zmagale so v mladinski kategoriji hip hop dvojice (Inka Rupnik in Nina Smole), hip hop trojice (Nina Smole, Nina Mestek, Aleksandra Grozde), mala street dance show skupina s točko Addams family in velika street dance show skupina s točko Spot dream. Drugo mesto so dosegle v kategoriji solo street show mladinci (Špela Mehič), hip hop dvojice mladinci (Nina Mestek in Aleksandra Grozde), hip hop trojice člani (Špela Zakrajšek, Nives Medved in Kaja Ferlin) in članska hip hop skupina. Tretje mesto je dosegla Nina Smole v kategoriji hip hop solo in solo street dance show mladinke ter mala mladinska hip hop skupina.

Mlade tekmovalke so tako v letošnjem letu že tretjič prinesle domov lepo število priznanj, medalj in pokalov.

Maruša Mišmaš in Kristian Grunfeld zmagovalca Ljubljanskega maratona za osnovne šole

V soboto, 24. 10. 2008, se je v Ljubljani odvijal že tradicionalni 13. ljubljanski maraton, ki je prinesel tudi velik uspeh Atletski šoli teka Špela, in sicer kar dva zmagovalca in dve mesti med osem.

Kristian Grunfeld, ki je nastopil za mlajše učence (letnik 1996 in 1997), je že pred tekom povedal, da bo vse, kar bo slabše od zmage, razočaranje. Namreč teden dni nazaj, ko je nastopil na državnem prvenstvu v krosu, je dvakrat med tekom padel in v cilj pritekel kot četrti. Na štartno mesto se je postavil v prvo vrsto in ves čas je imel pred očmi taktiko, ki sta jo s

trenerko Špelo načrtovala. Sledil je prvemu in 100 m pred ciljem silovito napadel. V cilj je pritekel prvi med 272 učenci. Po teku je dejal, da je zelo zadovoljen in da je trud, ki ga vlaga v trening, poplačan.

Sledil je štart starejših učenk (letnik 1995 in 1994) in med njimi tudi Maruše Mišmaš. Maruša je štartala kot prva in bila vseskozi na čelu skupine, pritekla je v cilj z veliko prednostjo in na njenem licu so bile vidne poteze veselja in nasmeha. Tekmovalo je 326 učenk. Maruša je v tekmovalni sezoni 2008 odlično nastopala in prav zadnja zmaga ji je vlila novih moči.

Pri mlajših učenkah (letnik 1996 in 1997) je

nastopila Kaja Zupančič, ki je nastopila v jesenskem teku na prvi tekmi, saj je bila poškodovana, vendar je pokazala znanje in voljo in v cilj pritekla kot 7. med 358 učenkami.

Pri starejših učencih (letnik 1995 in 1994) pa je nastopil Matevž Fakin, ki je v močni konkurenci zasedel 8. mesto med 284 tekmovalci. Za Matevža je bila proga dolga, saj je izrazil tekač na 600 in 800 m. Čestitke vsem tekmovalcem, tisti pa, ki bi se radi pridružili atletski šoli teka, ste vabljeni.

AK Špela

Mlajši pionirji osvojili tretje mesto državnega prvenstva v sezoni 2008

Mlajši pionirji Košarkarskega kluba Grosuplje (U12) so v soboto, 8. novembra, na finalnem turnirju najboljših štirih ekip v sezoni 2008 osvojili tretje mesto. V tekmi za bronasto medaljo so visoko, s 75:49 premagali ekipo Košarkarske šole Sani Bečirovič iz Maribora. Drugo mesto je osvojila ekipa Krke, zmagovalci državnega prvenstva pa so postali košarkarji Uniona Olimpije. Tretje mesto v državnem prvenstvu je doslej največji uspeh moškega ekipnega športa v občini Grosuplje.

Grosupeljčani so v polfinalu z 79:34 izgubili proti močni in razigrani ekipi Uniona Olimpije. Borili so se po svojih najboljšim močeh, vendar ljubljanskim košarkarjem niso bili kos. Njihova prednost je bila še posebej izrazita v skoku in metu za dve točki.

Vendar pa varovanci trenerja **Petra Hojča** in njegovega pomočnika **Andraža Ulčarja** zaradi poraza niso dolgo žalovali. Na tekmi za tretje mesto so se pravočasno zbrali in strnili svoje vrste ter z odlično igro dokazali, da sodijo v šam državni vrh.

Če je v polfinalu šepala igra v napadu, je bilo na drugi tekmi drugače. Popravili so met za dve točki, štirikrat pa so zadeli tudi s črte za tri točke. V napadu se je še posebej odrezal kapetan **Sandi Grubelič**, ki je bil kar 90-odstotno uspešen pri metu za dve in 50-odstoten pri metu za tri točke. V skupni seštevek je prispeval kar 25 točk in bil s tem tudi prvi strelec tekme. Pohvaliti pa je potrebno prav vse člane ekipe. Vsak posebej in vsi skupaj so moštvo popeljali do uspeha, ki bo za vedno zapisan v njihovih košarkarskih karierah in v analih KK Grosuplje.

Z igro domačih smo lahko zadovoljni, saj so pokazali veliko borbenosti in lepih akcij, ki so navdušile številne grosupeljske navijače na tribuni. V tej sezoni so bili naši igralci na skupaj 14 tekmah poraženi le enkrat in to v polfinalu zaključka državnega prvenstva.

Zmagovalka sezone 2008 je zaslužno postala ekipa Olimpije, ki je na tekmi za prvo mesto premagala Krko s 85:52.

Finalni turnir je potekal v dvorani GIB v Ljubljani, mlade košarkarje pa je na otvoritvi

nagovoril tudi legenda slovenske košarke, **Peter Vilfan**.

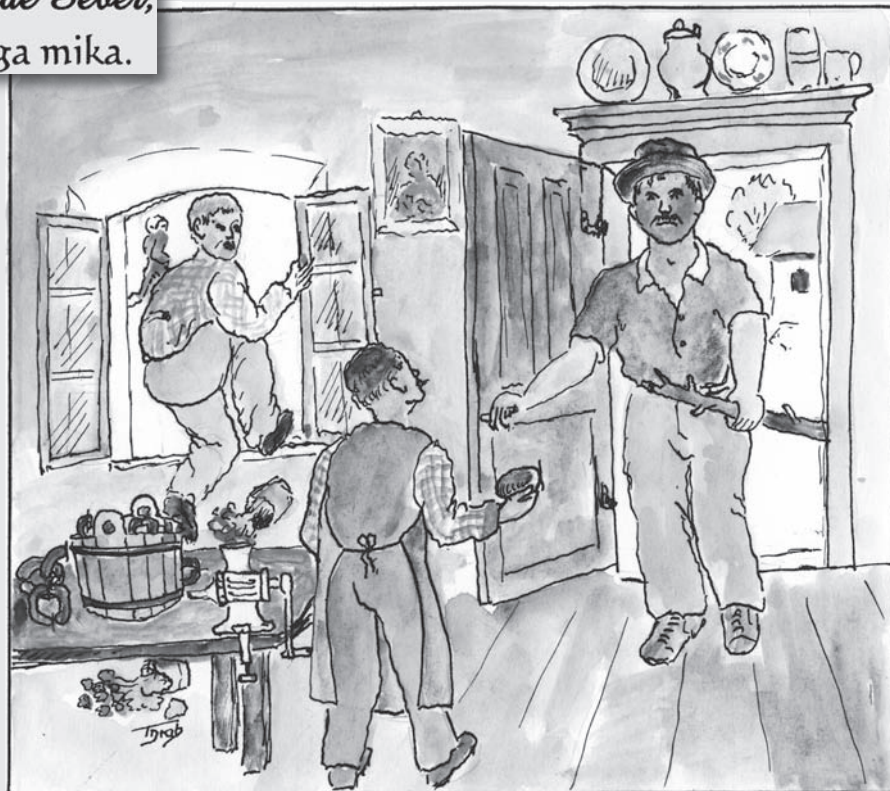
Več o finalnem turnirju mlajših pionirjev lahko preberete na spletni strani www.kklub-grosuplje.si. - **Alja Gabrijel**

Piše, ureja,
brska, stika,
Polde Sever,
ker ga mika.

Kako si je bil Fronc đanko prislužil

Tisto leto se je obetala huda zima, zato je bajtar Fronc pripeljal iz gozda še en voz drv. Malo pred koncem sekanja ga je obšla žena in je stopil v gostilno na polič vina.

Oštir Gričar je tisti dan zaklal svinjo in napravil štiri škafe krvavic in mesenic.

»Daj, Fronc, kupi kakšno klobaso za tvojo Katro, da te bo rada imela; saj veš, kako se ženskam dobro zdi, če se jih kdaj spomniš.« Fronc je nekaj časa menal, nato pa stopil k škafo in si izbral lepo mesenico. Oštir mu je klobaso zavil in jo položil na mizo. Medtem so sejmarji prignali pred gostilno nekaj konj in Fronc jih je šel gledat, ker je imel rad te živali.

V gostilni je bilo tedaj nekaj vaških burkežev, ki so radi kaj všpičili. Eden je skrtil zavitek s klobasico, drugi pa je s kavlja snel svinjsko maternico, jo zavil v papir in položil na mizo. Ko si je Fronc dodobra napasel oči na konjskih grivah, se je vrnil v izbo, pograbil zavitek in navdušen odšel domov k Katri. Toda namesto pohvale je v kuhinji nastal vrišč, da bi se ga še hudir ustrašil. »Se boš iz mene norca delal, kaj! Kar sam požri to kurbarijo,« je vpila Katra in mu zagnala svinjski razmnoževalni organ v brk. Fronc je najprej osuplo gledal, nato pa stopil na tnilo. Tam si je odsekal dolgo grčavo poleno in hajd v gostilno. Burkeži, ki so ga še pravočasno zapazili, so vrnil zavitek na mizo in jo popihali skozi okno. Tako je oštir ostal sam pred razjarjenim gostom: »Fronc, sam si kriv. V naglici si pograbil napačen zavitek,« se je nebogljeno branil in se tresel ko šiba

na vodi, kajti Fronc ni bil preveč razsodnih misli, drugače pa močan, ko medved. Fronc je metal pogled od zavitka na mizi k polenu, od polena k oštirju in od tam spet na zavitek s klobaso in ni vedel, kaj bi storil. Tedaj se je gostilničarju utrnila odrešilna misel: pograbil je največjo krvavico, danko po imenu, jo zavil in dodal še steklenico vina: »Na, k mesenici dodam še tole, pa se s Katro dobro imejta!« Fronc je počasi spustil dvignjeno poleno, vzel robo in odkorakal domov. Ko je ženi razložil »pomoto«, sta se spravila in Katra je pri priči začela s peko. Tisti dan sta se mastila, kot že dolgo ne. - LS

Ljudska primerljivka

Je suh ko prekla.

Ha, ha, ha, kajne, da je dobra.
Kaj ne bo, saj je shujševalna.

Kdo pravi, da ne vem!

- Kaj je Zdravšček ?
 - izvir, ki je nekoč stovel po zdravilni vodi
 - sanatorij za zdravljenje vseh boleznih
 - drugo ime za tavžentrožo
- Katera zelenjad se zunaj čez zimo najbolje ohrani?
 - rdeče zelje
 - brstični ohrovč
 - špinača
- Katerega nepridiprava je vztrajno lovil butalski policaj?
 - Haceta
 - Grduna
 - Cefizlja
 - Brdavsca
- Kateri psi so včasih pod vratom nosili sodčke z rumom?
 - škotski ovčarji
 - dlakavi prinašalci
 - švicarski bernardinci
- Označi največjo morilko »žlahtnih rožic«!
 - slana
 - megla
 - nevihta
- Koliko lukenj ima po ljudski pesnitvi star klobuk?
- Kako pravimo človeku, ki večino svojega znanja in vedenja išče v starih listinah?
 - papirnati molj
 - arhivski brskač
 - zapašeni čuk
- Kaj je mlačev?
 - pretepanje fantov na veselici zaradi zalih deklet
 - staro ime za vas Mlačevo
 - stope za predelavo prosa v pšeno
 - odstranjevanje žitnega semena od slame in plev
- Kateri simbol je povezan z voljo, ki je potrebna, da tole rešimo do konca?
 - Cu
 - Fe
 - Au
- Kaj je na podobi?

Rešitve iz prejšnje številke:
1. b, 2. a, 3. a, 4. c, 5. a, 6. c, 7. a, 8. 32, 9. c

Smešno lahka križanka Duhovičenje pred sto leti

(S popusti in pesniškimi dodatkom)

V srednjem (osenčenem) navpičnem stolpcu bomo lahko prebrali, kako so včasih po domače imenovali mazilo za kmečka vozila. H geslu bo nekoliko usmerjal tudi pesniški dodatek.

Vodoravno: 1. pogrebni obred, 2. vrsta vina, 3. ograja, 4. močnata jed, 5. množičen poboj, 6. jesenska živinska krma, 7. osredotočenost

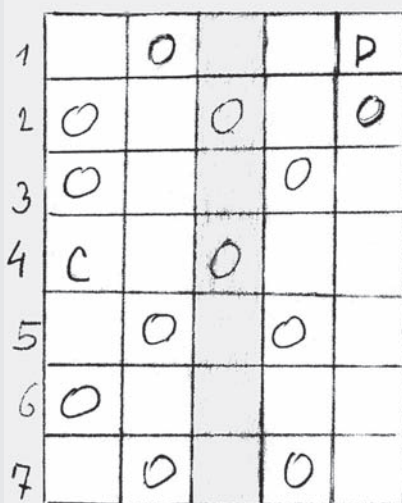
Pesniški dodatek

(Za lažje najdenje gesla)

Bodi plužna ali voz,
dobro maži skoz in skoz!
Sicer cvili ko hudir,
da célo vás požene v dir.

Boste rekli – daj no mir,
saj za to imamo šmir.
Kolo se sname, namasti
in cela vas v miru spi.

Za ta smrdljiv domač pripravek
so svoje dni jemali davek.
Zmes je zdaj zgubila rabo
in naglo tone v pozabo.

Kamuflaža

»Jurij, Jurij, kaj bo s tabo. Tako nečitljivo pišeš, da skoraj ne znam prebrati,« tarna učitelj.

Jurij mu vse lepo pojasni: »Gospod učitelj, če bi bolj razločno pisal, bi še več napak našli!«

Otroško razmišljanje

Oče je peljal sina v kino, kjer sta si ogledali film s Charlijem Chaplinom. Na poti domov sin vpraša: »Oči, bo Charli Cahplin po smrti prišel v nebesa?«

»Seveda bo, sine, saj veš koliko dobrega je naredil!« odvrne oče.

»Potem hočem tudi jaz v nebesa, veš, kako bo tam vse smešno!«

Nepoznano sorodstvo

»Mami, oči mi je pravil, da smo mi v sorodu z opicami, kaj praviš na to,« se obrne sin na mamo. Mama malo pomisli in reče: »Veš, očijevih sorodnikov ne poznam, zato bi težko rekla, kaj je na tem.«

Stara tradicija

Ko so trasirali progo Ljubljana - Novo mesto, se je strokovna komisija oglasila pri posestniku in ga ogovorila: »Oče, čez vaš travnik bomo speljali progo, tam čez bo šel vlak.«

V smislu stare tradicije, oče odgovori: »Naj vam bo, vendar samo za enkrat peljat!«

Podobnica

Kdor si je v prejšnji številki ogledal novo podobo, je najbrž dejal: »No, tole s kamnom in skalo ne bo težko spraviti v povezavo z našim govornim zakladom.« Pa še res je. Človeka spremljajo kamni že od kamene dobe naprej, zato so prednamci o njih veliko razmišljali in rekli marsikatero. Na primer: Kamen v glavo, pa bo mir; Vsem se nam je kamen odvalil od srca; Zrno do zrna pogača, kamen na kamen palača, Ta človek ima kamnito srce; Ti njega s kruhom, on tebe s kamnom; V senci pri kamniti mizi; Njegova beseda drži, kot bi jo v kamen vklesal; Gradovi so na skalah zidani. Goltal je, kot bi kamne požiral; Pod vsakim kamnom se denar najde; Tudi

skale niso večne... Pa še ena svetopisemska: Peter, ti si skala!

Kdor ima rad besedno igro, bo tudi o novi podobi našel kakšne modrosti. Seveda, brez muje se še čevelj ne obuje! - **LS**

Tole, gospod mojster, še kar rad delam.

Na ta način si namreč kar dobro očistim roke.

Uganka šaljivka:

Kateri moške se najbolj bojijo globalne otoplitve?

Odg.: INEŽENS. Pomoč: berite po venetsko, to je od desne proti levi.

Vremenska prerokovanja za listopad

Deževni vsi sveti – pozimi zameti.

Sneg svetega Andreja ni dobrodejna odeja.

Sveti Martin naj bo suh, da bo v naslednjem poletju rasel kruh!

Če mokro zemljo sneg pokrije, bo malo prida za kmetije.

Macesen se vselej na kopno obleti.

Kolikor ima sveti Lenart snega na planini, toliko ga ima božič v dolini.

Še pomnite, tovariši?

Po sledih

»TEKOVIN' REVOLUCIJE«

Vsi raziskovalci jugoslovanske preteklosti so doslej trdno verjeli, da je Goli otok predlagal in ustanovil Aleksander Ranković – Marko, sicer šef UDBE. Tito je zdaj prvič razkril, da je »...Goli otok, to našo sramoto, naredil Kardelj, ko je predlagal, da se vsi, ki so se opredelili za resolucijo Informbiroja, izolirajo na neki otok... Pomagala sta mu kipar Avgustinčič in Stevo Kreačić...«. In tako je na sestanku Politbiroja, ko se je razpravljalo o izolaciji aretiranih informbirojcev, Kardelj predlagal Goli otok kot »najboljšo rešitev«!

Zaradi stalnega nasprotovanja in izsiljevanja je Tito celo razmišljal o fizični likvidaciji Kardelja. Od tega ga je odvrnil Ranković in mu rekel: »Stari, če imaš kaj proti Kardelju, skliči Izvršni komite CK ZKJ ali pa plenum, pa naj se že enkrat razčistijo odnosi med teboj in Kardeljem.« Po stavki rudarjev v Trbovljah 1957 je Kardelj obtožil sindikat za slabo delo in Titu zagrozil z odstopom! Tito je moral odstaviti Đura Salaja. Po 6. kongresu ZKJ je Kardelj skupaj z Bakaričem in Djilasom začel načrtno sabotirati sklepe Kongresa o boju proti birokraciji, kar je imelo potem hude posledice. Tudi v primeru Milovana Djilasa naj bi Kardelj igral dvojno vlogo. To je pozneje priznal tudi sam Djilas.

Koje Tito predlagal Aleksandra Rankovića za podpredsednika Republike, generala Ivana Gošnjaka pa za namestnika Vrhovnega poveljnika, je Kardelj, skupaj z Ba-karičem, šel v frontalno akcijo proti Titu. Pričakoval je, da si bo izbral (vsaj) najvišjo partijsko funkcijo! Okrog sebe je zbiral pristaše in rovaril proti Titu in Rankoviću. Rankovića je obtoževal za vsako drobnarijo in namigoval Titu, da želi Ranković zavzeti njegov položaj.

- Po zapisih Marijana F. Kranjca, generalmajorja v pokoju - 27. 7. 2002.

Kakršen ded, takšen vnuk!

Edvard Broz (57), vnuk Josipa Broza Tita, nedavno ni prišel na beograjsko okrožno sodišče, zato so za njim razpisali tiralico. Dolžijo ga »hudega kaznivega dejanja proti varnosti prometa s smrtnimi posledicami«, ker je 20. avgusta 1992 povzročil prometno nesrečo, v kateri je umrl njegov prijatelj Gojko Popović, v nesreči pa so bili hujše ranjeni sam Edvard Broz in njegov sin, njegov bratranec Žarko in Bojan Pejić, ki sta bila lažje ranjena. Izvedenska preiskava je pokazal, da je imel Titov vnuk ob nesreči 2,05 promila alkohola v krvi.

Uslužbenec sodišča, ki je Edvardu Brozu hotel izročiti vabilo na sodno obravnavo, je od njegovih sosedov izvedel, da se je pred nekaj meseci odselil. Januarja so ga po 15 letih, odkar je bila za njim razpisana tiralica, aretirali na hrvaško-srbski meji. Po treh dneh so ga izpustili iz pripora, ker je sodišču obljubil, da se bo odzival na pozive, odvzeli pa so mu potni list. V svoji takratni obrambi je izjavil, da se ne čuti krivega, saj prometne nesreče ni povzročil namenoma, in da ga je vsa ta leta pekla vest; prav zato da se je vrnil v Srbijo.

Kako se je začela (cestarska) ŠLAMPARIJA?

Stane Dolanc 4. novembra 1972 na CK ZKS, ki ga je vodil Franc Popit (ZIDARJEV svak): »Predvsem pa nam mora biti popolnoma jasno, da smo komunisti v tej državi na oblasti. Ko ne bi bili, bi to pomenilo, da je kdo drug, vendar nikoli ne bo...«

Na mestu predsednika Izvršnega sveta SRS so zato zamenjali Staneta Kavčiča, na njegovo mesto pa postavili Andreja Marinca.

Komentar Jøžeka

Zagraškega:

Potem je prišel Fran Milčinski – Ježek in zapel: »Cinca MARINCA, ta pa ni taprav...«

Mi (se) volimo

Vinjete

Glede na to, da turisti trdijo, da so slovenske vinjete predrage zanje, smo iz zakarpatskih krajev izvedeli, da so se BEDunini že začeli organizirati in bodo naše vinjete v bodoče

zelo temeljito izkoristili. Ne vejo pa še, kako bodo potovali na odsekih avtocest, ki še nimajo uporabnega dovoljenja.

Vse poti vodijo v Rim

je dejal zadnjič na RIMSKI CESTI na RAZDRTEM eden od rimskih vojakov. Ker ni imel vinjete za svoj bojni voz, je štopal tam kajšnje prebivalce. Do zaključka redakcije naše rubrike pa še nismo izvedeli, ali je vojščak že prispel v Rim, ali pa se je premislil in ostal kar kje pri kakšni mladenki na Razdrtem.

Predsednik – da ni levičar?

Jøžek Zagraški je že ugotavljal, da je predsednik Danilo Turk levičar, ko se je podpisoval z levo roko. Zdaj se je na lastne oči prepričal, da to ni res, saj je britansko kraljico Elizabeto II. ustavil z desno roko.

Kaj je rekel župan MOL Janković kraljici na Tromosjtu?

»Ne hodite po desnem mostu!

Pri nas vsi hodimo po levi.«

Milan K. Obami B. napisal predgovor za Pogum

Pravijo, da je Baraku Obami predgovor za njegovo knjigo v slovenščini napisal Milan Kučan. V Ameriki stane knjiga 6,99 €, v Sloveniji pa 22,46 €. / **Komentar:** ...in potem je bil Obama izvoljen. Le kaj bi se zgodilo, če bi Milan predgovor napisal ob morebitni ponovni izdaji Premikov?

Ministra za visoko šolstvo v osnovno šolo!

Minister za visoko šolstvo Gregor Golobič na enem od predvolilnih soočenj ni znal odgovoriti, kdo je napisal prvi slovenski Katekizem. S tem je dokazal, da ga to področje ne zanima, še bolj pa, da bi moral biti najprej minister za osnovno šolo.

KGB ali Klinc Gleda Boruta

Nekateri upokojeni volivci so zadnjič po pogovorih s Korlnom za šankom že glasno godrnjali: »Če pa ne bo penzija vsaj 1000 €, potem pa Klinc Gleda Boruta!«

Erjavca za ministra?

»Mi smo socialno naravnana stranka ..., zato je več kot prozorno, da je za nas najbolj prikladno ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.« - Franc Žnidaršič (DESUS) o jasni viziji svojega šefa, da je za stranko upokojencev najprimernejši obrambni in nato notranji resor.

Za kakšnega ministra?

Če Erjavca postaviš na ministrstvo za okolje in prostor - pred tem je bil podoben problem z Janezom Podobnikom - in nima nobenih kompetenc za vodenje takšnega resorja, potem je očitno, da je ta resor za predsednika vlade postranskega pomena. - **Vlado Mihelj**

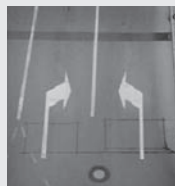
Lahko bo - PONOSEN NASE

Glede na to, da so skoraj najdlje iskali ministra za okolje in prostor, bi človek mislil, da je to ministrstvo med najpomembnejšimi. A če ga bomo pogledali od blizu (recimo kakšno komunalno deponijo, sežigalnico, čistilno napravo ali pa kanalizacijo), bomo zelo hitro ugotovili, da tu nekaj zelo smrdi.

Komentar: Na Kitajskem že delajo nove večnamenske WC kotličke, ki jih bo možno uporabljati tudi za akvarije.

Politična konstruktivnost

Nekateri cestarski marljivi so po ogledu TV ODMEVOV, v katerih sta nastopala Borut in Janez, začeli talne označbe na cestah barvati z novimi prijemi - sodelovalno.

Presenečenje nove vlade

je Zlatka Ploštajner - ministrica za lokalno samoupravo. Že po priimku se vidi, da se bo ukvarjala s kamnitimi plotovi med regijami.

RE-POLŽ

Če se ne bi predsednik društva novinarjev preveč oziral v preteklost, bi se pisal Polž. Zdaj pa je REpovž.

Lapsus

Nedavno smo bili priča **odlikovanju** vlade. / Nedavno smo bili priča **oblikovanju** vlade

Gospodarski rokomavhi

Sloni v trgovini MEČKATOR?

»Posluš! A' ti mist'š, da b' midva na mednarodnem razpisu lahko kupila kaj MEČKATORJA? Mist'm! Vsaj tis'ga, kjer 'majo porcelan.«

Razprodaja nacionalnega interesa?

Igor Bavčar prodaja DROGO, Boško Šrot pa najboljšega SOSEDA. Policija še ne ukrepa.

Odločno zanika

Pravijo, da Boškotu teče voda v grlo. Boško to odločno zanika. »Če mi že kaj teče, mi teče laško pivo.«

Kaj teče Igorju?

»I, kaj? Nafta,« bi rekel DOLENJSKI Krjavelj. **Komentar:** Še vedno je Boško na boljšem.

Posledice oligarhičnih družb za gospodarstvo

»V imenu nacionalnega interesa država krši lastninske pravice vseh tistih, ki želimo sami svobodno odločiti o porabi lastnega denarja. Tako kot v komunizmu sovjetskega tipa. Imamo torej kapitalizem z očitnimi znaki komunizma. Komunitalizem, torej.« - **Daron Acameglu 11/2003**

Tajkuni odpirajo šampanjce

Ko so objavili seznam ministrov v Pahorjevi vladi, so v SDS ugotavljali, da tajkuni že odpirajo šampanjce, saj se obeta hiter konec boja proti organiziranemu gospodarskemu kriminalu.

Nekaterim se spleča biti kmet

Naveza Bauer (urednik Slovenskih novic), Abraham (prekmurski bogat kmet in prijatelj župana občine Šalovci) in Maučec (v panonskih krajih ima v najemu okrog 780 hektarjev zemlje). To pomeni, da vsi skupaj od EU na leto prejmejo kakšnih 351.000 € subvencij. Od Slovenije še prejmejo dodatne subvencije, okoli 195.000 €. (Abraham prejme slovenske subvencije tudi za zemljo, ki leži na madžarski strani) in skupni izkupiček iz obojih subvencij je okoli 546.000 €. - **Ana Jud**

iz JØežkove zmečkane beležnice

Resnica desetletja

Če je glavni humorist pri nas iz Bosne, je to za nas zelo žalostno - **Tone Fornezi - Tof**

O domačih/tujih dobrotah

Doma imamo jabolka, kisloto repo in kisloto zelje, nam pa se oči svetijo po nekih tujih jedeh v čudnih kombinacijah, ki so povrh še zavite v tisoč in eno plastično vrečko. - **igralac Pavle Ravnohrib**

S čem se ukvarja Evropa

S kislimi kumaricami! In to ne s čisto navadnimi, temveč ali so lahko vložene samo ravne ali tudi krive.

Komentar: Ko ne bo ne enih ne drugih, bo tudi kitajsko zelje dobrodošlo.

Martinovo za oktoberfest!

Slovenci smo Martinovo zamenjali za Oktoberfest. Rezultati so podobni, le nekaj več jih je prespalo na različnih policijskih postajah.

veleupeljske zdrahe

Ukiniti ga je treba!

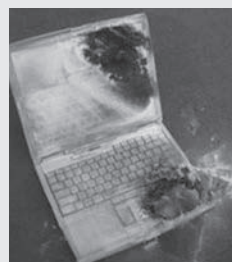
Britanski princ Filip o možnostih VELEUPELJSKEGA turizma: "Turizem je nacionalna prostitucija. Ne potrebujemo več turistov. Uničujejo mesta."

Komentar: VELEUPELJSKO mesto je ob tej izjavi izredno hitro ukrepalo. Zato so VTIS - VELEUPELJSKO TURISTIČNO INFORMACIJSKO SREDIŠČE do spomladi zapahnilo, zaprli in zabili s 300 žebli. Da ja ne bi kdo slučajno not' pokukal!

poredniška palit'ka

JØežku se je vnel računalnik

pri obširnem poročanju o MESECU POŽARNE VARNOSTI.

Spotaknila bi ga...

Baje so nekateri VELEUPELJCI JØežka srečali sredi poletja na Martuljskih slapovih. O tem ni poročal noben časopis.

Komentar njegove prijateljice iz kmetijsko-gozdarske sekcije:

»Škoda! Če bi bila tam, bi ga sigurno čisto na vrhu spotaknila...«

Kolofon

Grosupeljski odmevi - Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič,
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21 GSM 041-98-22-33
e-pošta: joze.miklic@t-2.net

Uredniški odbor: mag. Tatjana Jamnik Skubic, Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, Vera Špa-rovec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:
1290 Grosuplje, Taborska 2 (Občina Grosuplje,
hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje matrice: Miha Črtalič

Fotografije in prelom: Jože Miklič

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Grosuplje, Kolodvorska 2

COBISS-ID: 61148160 / ISSN: 1580-0911

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno (od novembra 2007 dalje) v nakladi 6.252 izvodov in ga prejemaajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Navodila za dopisovalce

SPOROČILA DOPISOVALCEM: PRISPEVKE ZA NASLEDNJE GROSU- PELJSKE ODMEVE JE TREBA ODDATI do ponedeljka, 1. 12. 2008.

Nenaročeni prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig. Avtorji besedil so po zakonu odgovorni za navedbe. Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo.

V uredništvu NISMO ZAVEZANI, da se z vsemi pisici prispevkov tudi strinjamo. Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorski možnostmi v časopisu pridruže pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. **Nenaročeni prispevki bralcev in pravnih oseb ter PR prispevki se ne honorirajo, objavijo pa se, če so napisani v skladu z NAVODILI.**

Če želite, da vam posamezno gradivo vrnemo, priložite kuverto z ustreznim znakom in na njej napisan vaš polni naslov.

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tipkanih vrstic (cca. 1800 znakov). Daljše prispevke bomo skrajšali ali jih ne bomo objavili. **PRISPEVKE V DIGITALNIH OBLIKAH JE TREBA ODDATI V RTF, TXT ALI DOC ZAPISIH BREZ VNEŠENIH FOTOGRAFIJ.** Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printani v ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih velikosti 12 (do max 16) pt in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedila, temveč naj bodo priložene posebej, v/pri samem besedilu pa naj bo označeno, kaj posamezna fotografija predstavlja. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA PRIPRAVO FOTOGRAFIJ IN SLIKOVNEGA GRADIVA

Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bo posredovano na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi dia-pozitivi ali negativni. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razslojitvi. Najmanjša ločljivost glede na željeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

Oglasno trženje v Grosupeljskih odmevih

CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN (CENE SO PRERAČUNANE V EVRO)

Dimenzije oglasa v cm	Površina oglasa v cm ²	Korekcijski tržni faktor	Skupno število točk	Cena v €	Končni znesek z DDV v €
A 6,0 x 6,0	36,0	1,650	59	30,37	36,44
B 6,0 x 8,3	49,8	1,549	77	39,44	47,33
C 6,0 x 12,5	75,0	1,347	101	51,65	61,98
D 9,2 x 8,3	76,4	1,339	102	52,28	62,73
E 12,3 x 8,3	102,1	1,143	117	59,66	71,59
F 12,3 x 12,5	153,8	1,060	163	83,56	100,28
G 18,6 x 8,3	154,4	1,062	164	83,83	100,59
H 18,6 x 12,5	232,5	0,994	231	117,92	141,51
I 18,6 x 27,3	507,8	0,918	466	238,33	286,00
J [39,6 x 27,3]	1081,1	0,866	936	478,68	574,42

Vrednost oglasa J dimenzij (39,6 cm x 27,3 cm) je izračunana za oglas na dveh straneh v sredini. Točka znaša 0,51129188 EVRA. Izračun je za vse oglase pripravljen za črno-beli natis. **Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5, na naslovnici pa s faktorjem 2,00.** K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

Račun se izstavi po izidu časopisa. **V ceno ni vračunano oblikovanje oglasa.**

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razliko popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je enak kot za oddajo ostalih prispevkov. Predhodno rezervirajte časopisni prostor za vaš oglas!

Če boste oddali **digitalno oblikovan oglas**, mora biti zapisan v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razslojitvi).

Digitalno izdelan oglas pošljite na elektronski naslov joze.miklic@t-2.net najpozneje en teden po roku za oddajo nenapovedanih prispevkov, vendar morate o nameri predhodno obvestiti odgovornega urednika po telefonu (**GSM 041/98 22 33**) ter mu po pošti na njegov domači naslov poslati potrjeno naročilnico pravitako najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (PIAR) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

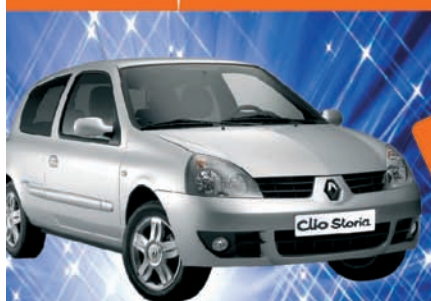
Za vse dodatne informacije sem vam na voljo popoldne na naslovu:

Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje,
ali na tel. št. 01/ 786-07-22 (popoldne)
ali GSM 041/98-22-33,

lahko pa tudi po elektronski pošti na naslovu: joze.miklic@t-2.net.

»Za prijazno Grosuplje«
odgovorni urednik **Jože Miklič**

Bela PLUS tehnika zabave www.belaplus.si **Bela PLUS** tehnika zabave www.belaplus.si

Vsi kupci, ki boste kupili kakršenkoli izdelek v naši trgovini od 17. novembra 2008 do 28. februarja 2009 boste sodelovali v velikem žrebanju!

Prva nagrada osebni avtomobil
Renault Clio Storia

Cena za imetnike kartice **Bela plus**
159,99 €

209,99 €

Monitor Samsung 2220LM

Velikost zaslona 22", ločljivost 1680x1050, kontrast 1000:1, svetilnost 300 cd/m, odzivni čas 5 ms, vgrajeni zvočniki 2x2 W, gibljivo stojalo, tehnologija MagicBright2

589,99 €

LCD TV Sony 32L4000K

Diagonala 81 cm, ločljivost 1366 x 768, dinamični kontrast 15.000:1, sprejemnik digitalnega signala MPEG2, BRAVIA Sync, 2 x HDMI**

449,99 €

Pralni stroj Candy G0 146

Zmogljivost do 6 kg perla, hitrost ožemanja 1400 vrt./min, samodejno zmanjšanje porabe-Fuzzy Logic, zamik vklopa, energijski razred A+AA

Fotoaparat Pentax Optio E60

Ločljivost 10 MP, 3x širokokotni zoom objektiv, prepoznavanje obrazov, priložena kartica SD 2GB, polnilec in torbica

129,99 €

BREZOBRESTNI KREDIT DO 12 OBROKOV - ODOBREN TAKOJ!

SETR

d.o.o.

GROSUPLJE, Adamičeva 3a, tel.: 01/786 48 78, GSM: 031 613 444

Vse cene so v EUR in veljajo za gotovino. Možnost plačila preko potrošniškega kredita, trajnika, s plačilnimi karticami. Ponudba velja meseca novembra 2008 oz. do odprodaje zaloga. Določeni izdelki niso na voljo v vseh poslovalnicah. Nekatere slike so simbolne. Napake v reklamah niso izključene. V primeru, da se pojavijo se za njih opravičujemo. Pridružujemo si pravico do spremembe cen.

Injo:
zupanova.jama@masicom.net
www.zupanovajama.si
gsm: 041/ 407-705

RAČUNOVODSKI SERVIS
DRAGO KASTELEC s.p.
Adamičeva cesta 3D, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786-04-10, fax: 01/786-10-76
GSM: 041/741-500
E-mail: drago.kastelec@siol.net
www.racunovodja-grosuplje.si

15 let
25 let

FRANŠIZNA SKUPINA
SIMIČ & PARTNERJI

MIZARSKE STORITVE

SIMON BABIČ s.p.
Sp. Slivnica 89, 1290 Grosuplje
gsm: 031/587 825
simon.babic@amis.net

IZDELAVA in MONTAŽA:

- kuhinj
- spalnic in otroških sob
- dnevnih sob
- garderobnih omar

Vabilo na božično - novoletni sejem

Dragi starši, babice in dedki, bratje in sestre...

Kot že veste se nezadržno bliža novo leto in ostali prazniki. Zato smo se odločili, da bomo v OŠ Louisa Adamiča na Tovarniški cesti 14 pripravili

Božično-novoletni sejem.
16. 12. 2008 ob 17^h.

Izkupiček od izdelkov bo namenjen za humanitarno akcijo.

Vljudno vabljeni!

Vabljeni na dobrodelno prireditev

Z ROKO V ROKI 2008,
z naslovom

BODIMO BUDNI,

na prvo adventno nedeljo,
30. 11. 2008, ob 15. uri,
v kulturnem domu v Žalni.

Letošnja prireditev bo predvsem družinsko obarvana, saj bo častni gost prireditve družina Zemljič z 12 otroki. Predstavili se nam bodo s skupnim pevskim nastopom.

Poleg njih bodo nastopili tudi otroci iz Osnovne šole Žalna ter mladi in starejši iz bližnjih krajev.

Prostovoljni prispevki bodo družini s sedmimi otroki, ki jim je nepričakovano umrl očka, edini hranitelj družine, polepšali letošnje božične praznike.

BODIMO BUDNI za stisko družine!
Prijatelji RK Žalna

ELTEHNIKA
POOBlašČENI ZASTOPNIK

ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
01/787 14 51, GSM: 031/640 100

Cel cirkus!
Totalna komunikacija po nič!

itak
Džabest

15 EUR
naročnine
v vsa omrežja

1000 min
200 min
1000 SMS-ov po 0,1 EUR
1GB za www in meje

posebna depozitna ponudba

5,95%

za sklenitev depozita nad 12 mesecev

HRANILNICA LON d.d., Kranj
Poslovna enota **GROSUPLJE**
Kolodvorska 3, telefon: 01 781 01 30
www.lon.si info@lon.si

Varčevanje in vse bančne storitve na Ljubezniv Oseben Način

Lonijevo varčevanje

z obrestno mero do
6,50%